

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მედიცინის ფაკულტეტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი – ალექსანდრე ცისკარიძე

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა.

სრული პროფესორები:

1. ალადაშვილი ალექსანდრე	11. ოკრიბელაშვილი ნინო
2. გაგუა რეზო	12. ომიადე მიხეილი
3. გალდავა გიორგი	13. ქარსელაძე რუსუდანი
4. თოდუა ფრიდონი	14. შაქარიშვილი რომანი
5. იმნაძე პაატა	15. ჩიგოგიძე თეიმურაზი
6. კეზელი თამარი	16. ჩხაიძე ზურაბი
7. კილაძე მერაბი	17. ცერცვაძე თენგიზი
8. კორძია დიმიტრი	18. წინამძღვრიშვილი ბეჟანი
9. ლობჯანიძე გია	19. ხომასურიძე არჩილი
10. მარგველაშვილი ვლადიმერი	20. ჯორბენაძე თეიმურაზი

ასოცირებული პროფესორები:

1. ანთაძე ამირან	22. მანჯავიძე ნატალია
2. ანთელავა ნიკოლოზი	23. მაჭავარიანი პავლე
3. ბაგაშვილი თამილა	24. პატარაია გიორგი
4. ბერიაშვილი ზურაბი	25. უვანია გიორგი
5. გვენეტაძე არსენი	26. ჟორჟოლიანი ლიანა
6. გიგინეიშვილი დავითი	27. სულუხია რევაზი
7. გიორგაძე ელენე	28. ტაბიძე გულნარა
8. გონჯილაშვილი ვლადიმერი	29. ქიტუაშვილი თინა
9. გუგუციძე დარეჯანი	30. ქრისტესაშვილი ჯენარა
10. დადიანი ქეთევანი	31. ღირდალაძე ავთანდილი
11. ვაშაძე თამარი	32. ყაზახაშვილი ნატა
12. ზურაბაშვილი დავითი	33. შარაშიძე ნინო
13. თავბერიძე ლევანი	34. შარვაძე ლალი
14. კალანდაძე მანანა	35. შაქარაშვილი მარინე
15. კაციტაძე გივი	36. ჩიხლაძე ნინო
16. კახაძე სოფიო	37. ცანავა შოთა
17. კვიციანი ნანა	38. ცისკარიძე ალექსანდრე
18. კოპალიანი მედეა	39. ჭიჭინაძე კონსტანტინე
19. ლაბარტყავა ალექსანდრე	40. ჭუმბურიძე ვახტანგი
20. ლორია ლაშა	41. ხოდელი ნოდარი
21. მამამთავრიშვილი ნინა	

ასისტენტ-პროფესორები:

1. აბაშიძე რუსუდანი
2. აბულაძე ვალერიანი
3. ბარბაძე ქეთევანი
4. ბარბაქაძე ირინა
5. გეგენავა მაკა
6. გოგიბერიძე მამუკა
7. გოდერძი შვილი ვახტანგი
8. გურგენიძე მამუკა
9. დარჯანია ოთარი
10. დოჭვირი თეიმურაზი
11. ელისაბედაშვილი გიორგი
12. თოდუა მანანა
13. კაკაბაძე მანანა
14. კიკალიშვილი თამარი
15. კირვალიძე ია
16. ლურსმანაშვილი გია
17. მამამთავრიშვილი გრიგოლი
18. მგელიაშვილი თეიმურაზი
19. პეტრიაშვილი ალინა
20. რუხაძე თამარი
21. სიხარულიძე გიორგი
22. ფარულავა შალვა
23. ჩუხრუკიძე არჩილი
24. ჩხაიძე ზურაბი
25. ჩხაიძე მამუკა
26. ჭიპაშვილი მარიამი
27. ხეროდინაშვილი გიორგი
28. ჯანგაგაძე მისეილი

სარჩევი

დეპარტამენტი	ბმ.
ანატომიის, ტოპოგრაფიული ანატომიისა და ოპერაციული ქირურგიის დეპარტამენტი	4
ინფექციურ დაავადებათა და კლინიკური იმუნოლოგიის დეპარტამენტი. ინფექციური პათოლოგიის, შიდსის და კლინიკური იმუნოლოგიის ს-პ ცენტრი. ქირურგიის დეპარტამენტი	20 42
დერმატო-ვენეროლოგიის დეპარტამენტი	49
ურთოლოგიის დეპარტამენტი	61
თერაპიის დეპარტამენტი	66
მეანობა-გინეკოლოგიის და რეპროდუქტოლოგიის დეპარტამენტი	80
საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი	95
ფარმაკოლოგიის დეპარტამენტი.	108
პედიატრიის დეპარტამენტი	118
ფსიქიატრიის დეპარტამენტი	122
ოფთალმოლოგიის დეპარტამენტი	126
გადაუდებელი და კრიტიკული მედიცინის დეპარტამენტი	131
პათოლოგიის დეპარტამენტი	137
სამედიცინო რადიოლოგიისა და ენდოსკოპიის დეპარტამენტი	146
ნევროლოგიისა და ნეიროქირურგიის დეპარტამენტი	153
სტომატოლოგიის დეპარტამენტი	164

ანატომიის, ტოპოგრაფიული ანატომიისა და ოპერაციული ქირურგიის დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - დიმიტრი კორძაია,
 სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:
 დიმიტრი კორძაია - სრული პროფესორი,
 ნოდარ ხოდელი - ასოცირებული პროფესორი,
 მანანა კაკაბაძე - ასისტენტ პროფესორი,
 ია კირვალიძე - ასისტენტ პროფესორი,
 ზურაბ ჩხაიძე - ასისტენტ პროფესორი,
 მიხეილ ჯანგავაძე - ასისტენტ პროფესორი.

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის
 დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	რეპექციის შემდგომ დარჩენილი და გადანერგილი ნახევარი ღვიძლის რეგენერაცია ანუ რეგენერაცია დენერვაცია-დელიმფატიზაციის ფონზე. ჰეპატოციტები თუ ღეროვანი უჯრედები? (მედიცინა; ჰეპატოლოგია, ტრანსპლანტოლოგია)	დიმიტრი კორძაია, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, სრული პროფესორი	ნ. ხოდელი - ასოცირებული პროფესორი ზ. ჩხაიძე - ასისტენტ პროფესორი მ. კაკაბაძე - ასისტენტ პროფესორი ი. კირვალიძე - ასისტენტ პროფესორი მ. ჯანგავაძე - ასისტენტ პროფესორი
2	პროექტი N II-2 ორგანოთა კონსერვაციის ახალი მეთოდის შემუშავება	ნოდარ ხოდელი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი nkhodeli@gmail.com	ზ. ჩხაიძე - აკადემიური დოქტორი, ასისტენტ-პროფესორი კირვალიძე - აკადემიური დოქტორი, ასისტენტ-პროფესორი 2 ლაბორანტი

დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)

1	<p>ცოცხალი დონორიდან ღვიძლის ნახევრის გადაწერვა გულისხმობს, რომ ღვიძლის როგორც დარჩენილი (დონორში), ისე გადაწერილი (რეციპიენტში) ნახევრები განიცდის რეგენერაციას. ამასთანავე, გასათვალისწინებელია, რომ საქმე ეხება ერთი და იმავე ღვიძლის „ნახევრების“ რეგენერაციას სხვადასხვა ორგანიზმში.</p> <p>იმის გამო, რომ ღვიძლის ტრანსპლანტაციის შემდეგ „მოცილების რეაქცია“ სუსტად არის გამოხატული, განსაკუთრებით კი გენეტიკური ტყუპების შემთხვევაში (როგორც ადამიანში, ისე ექსპერიმენტულ ცხოველებში) გადაწერილი და დარჩენილი ღვიძლის ნახევრების რეგენერაციის პირობებს შორის ძირითად განსხვავებას ქმნის ის, რომ გადაწერილი ღვიძლს დარღვეული აქვს ინერვაცია და ლიმფის დრენაჟი.</p> <p>ამდენად, გადაწერილი და დარჩენილი ღვიძლის ნახევრების რეგენერაციის შედარებითი გამოკვლევა პრაქტიკულად წარმოადგენს ღვიძლის რეზექციის შემდგომი რეგენერაციის შესწავლას ინერვაციის და ლიმფური დრენაჟის მოშლის პირობებში.</p> <p>პროექტის მიზანს წარმოადგენს რეზექციის შემდეგ დარჩენილი და აუტოტრანსპლანტირებული ღვიძლის ნახევრების რეგენერაციის მაკროსტრუქტურული, ქსოვილოვანი და უჯრედული მექანიზმების გამოკვლევა.</p> <p>2014 ს წარმოდგენილი პროექტის ამოცანას წარმოადგენდა:</p> <p>ღვიძლის ნახევრის რეზექციისა და აუტოტრანსპლანტაციის (რეპლანტაციის) ექსპერიმენტული მოდელის შემუშავება.</p> <p>შენიშვნა: რეპლანტაციის მოდელის უპირატესობა ნაჩვენებია იყო დაფინანსებისათვის წარდგენილი პროექტის აღწერილობაში.</p> <p>შემუშავებული იქნა ორი მოდელი: ვირთაგვებზე და ბოცვრებზე.</p> <p>როგორც პროექტით იყო გათვალისწინებული, ვირთაგვების მოდელს საფუძვლად დაედო პროექტის კოლაბორატორის, პროფესორ ე.მათევოსიანის (მიუნხენის /გერმანია/ ტექნიკური უნივერსიტეტის სამედიცინო კლინიკის ტრანსპლანტაციის განყოფილების ხელმძღვანელი) მიერ მოწოდებული მეთოდიკა (Liver Transplantation in the Rat: Single-Center Experience With Technique, Long-term Survival, and Functional and Histologic Findings. Transplantation Proceedings, 2009). ეს მოდელი ნაჩვენებია იქნა თავად ე. მათევოსიანის მიერ, თსუ-ში ჩვენს მიერ ორგანიზებულ სიმპოზიუმში - „ღვიძლისა და პანკრეასის/ლანგერჰანსის კუნძულების ტრანსპლანტაცია: ორგანიზაციული, იურიდიული, კლინიკური და სამეცნიერო ასპექტები“ - მონაწილეობისათვის თბილისში ვიზიტის დროს, 2014 წლის 15-18 ოქტომბერს. შენიშვნა: სიმპოზიუმი დაფინანსებული იყო რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის საკონფერენციო გრანტით (იხ. ქვემოთ).</p> <p>აღნიშნული მოდელი წარმატებით იქნა ათვისებული პროექტის განმახორციელებელი ჯგუფის მიერ, თსუ დოქტორანტის, ქირურგ ჯუმბერ ფარცახაშვილის მონაწილეობით.</p> <p>ამასთანავე, ცხადი შეიქმნა, რომ აღნიშნული მოდელის გამოყენება სერიულ ექსპერიმენტებში პრობლემურია: ტექნიკურად რთულია: ხორციელდება მიკროქირურგიული ტექნიკისა და აპარატურის გამოყენებით, მაღალია ცხოველთა ლეტალობა (8-დან 5 ცხოველი მოკვდა), ვერ ხერხდება რეზეცირებული ღვიძლის აუტოტრანსპლანტაცია (რეპლანტაცია) ჩვენს მიერ ადრე, დიდი ზომის ცხოველებისათვის მოწოდებული ღვიძლის აუტოტრანსპლანტაციის მეთოდის (Experimental Liver Autotransplantation With Novel Scheme of Veno-venous Bypass as a Model of Liver Denervation and Delymphatization. Transplantation Proceedings, 2013 Volume 45, Issue 5, June 2013, Pages 1734–1738) გათვალისწინებით. ამ უკანასკნელის მიზეზია ის რომ ღვიძლის ვენური სისხლის ძარღვების</p>
---	--

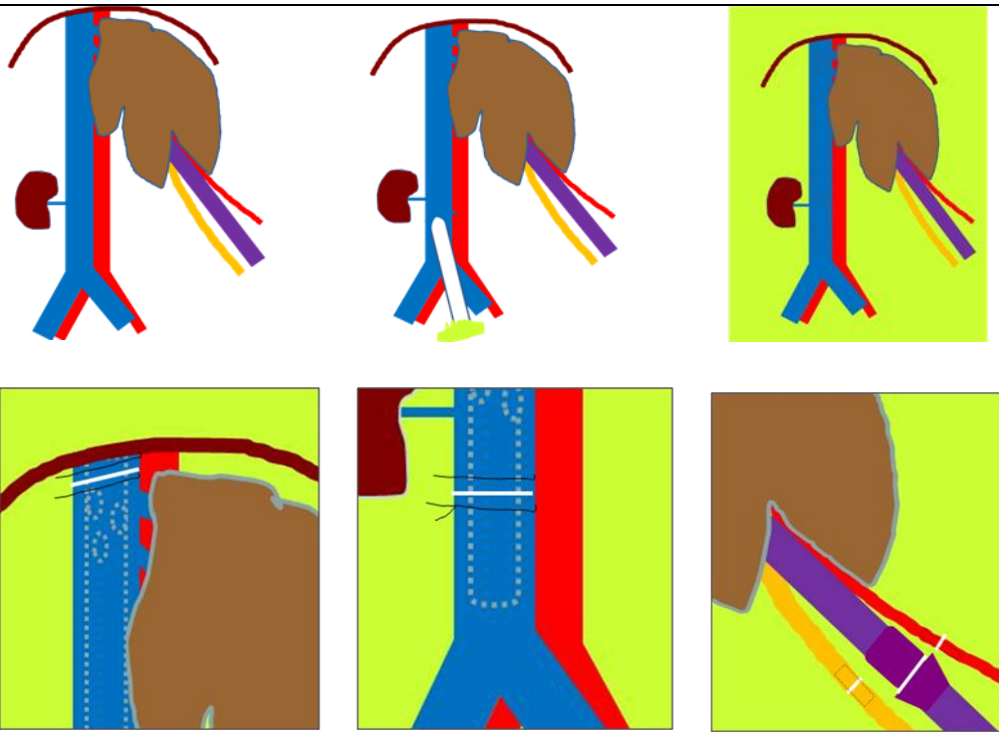
გადაკვეთის შემდეგ, ვირთაგვის ზომიდან, და შესაბამისად, ამ სისხლძარღვთა ზომებიდან გამომდინარე, შეუძლებელი ხდება მათი აღდგენა ე.წ. „კაფ-ტექნიკის“ გამოყენებით. „კაფ-ტექნიკის“ გარეშე კი ვირთაგვებში პრაქტიკულად შეუძლებელია სისხლძარღვთა პლასტიკა, მაშინ, როდესაც დიდი ზომის ცხოველებში სისხლზართვთა აღდგენა ხდება ქირურგიული ნაკერების გამოყენებით.

აღნიშნულის გამო 2014 წლის ნოემბრის თვეში ჩვენს მიერ ბოცვრებზე შემუშავებული იქნა რეზეცირებული ღვიძლის რეპლანტაციის შედარებით მარტივი მოდელი. კერძოდ, ზოგადი გაუტკივარების პირობებში ხდება ღვიძლისა და მისი სისხლძარღვების სრული სკელეტიზაცია: იკვეთება ღვიძლის ორგანიზმთან დამაკავშირებელი ყველა იოგი (მის შემადგენლობაში მყოფი ყველა სისხლის ძარღვის, ლიმფური ძარღვისა და ნერვული ბოჭკოს ჩათვლით), და განშრეველება ღვიძლის ორგანიზმთან დამაკავშირებელი ყველა ფაშარი შემაერთებული ქსოვილი (მის შემადგენლობაში მყოფი ყველა სისხლის ძარღვის, ლიმფური ძარღვისა და ნერვული ბოჭკოს ჩათვლით); ამდენად, ღვიძლი ორგანიზმთან დაკავშირებული რჩება მხოლოდ ღვიძლის ვენებით, პორტული ვენით, ღვიძლის არტერიითა და ნაღვლის საერთო სადინარით (მიიღება ე.წ. „სისხლძარღვებზე დაკიდებული ღვიძლი“, რაც შეესაბამება ჩვენს მიერ ადრე მოწოდებული მოდელის (Experimental Liver Autotransplantation With Novel Scheme of Venovenous Bypass as a Model of Liver Denervation and Delymphatization. Transplantation Proceedings, 2013 Volume 45, Issue 5, June 2013, Pages 1734–1738) პრინციპს.

ამის შემდეგ, ვახდენთ ღვიძლის მარჯვენა ლატერალური და მედიალური წილების რეზექციას მათი აფერენტული სისხლის ძარღვებისა და წილოვანი ნაღვლის სადინარის ორ ლიგატურას შორის გადაკვეთის შემდეგ. ღვიძლის რეზექციის ეს მეთოდი ჩვენს მიერ კარგად არის დამუშავებული წინა წლებში და ხორციელდება რამოდენიმე წუთის განმავლობაში. რეზექციის შედეგად ფართოვდება სამანიპულაციო სივრცე „სისხლძარღვებზე დაკიდებული დარჩენილი ღვიძლის“ ირგვლივ.

აღნიშნულის შემდეგ იწყება დარჩენილი ღვიძლის რეპლანტაცია შემდეგი მეთოდით: ქვემო ღრუ ვენის ინფრაჰეპატურ (ინფრარენალურ) ნაწილში კრანიალური მიმართულებით შეიყვანება პოლიეთილენის ანტითრომბული კათეტერი, რომლის დისტალური ბოლო ფიქსირდება სუპრაჰეპატურად, ხოლო პროქსიმალური ბოლო ინფრარენალურად - ორ-ორი, ერთმანეთისაგან 2-3 მმ-ით დაშორებული ლიგატურით. ამის შემდეგ, ქვემო ღრუ ვენის კედელი, როგორც სუპრაჰეპატურად (უშუალოდ დიაფრაგმის ქვემოთ) და ინფრარენალურად გადაიკვეთება (შემოსერება) აღნიშნულ ლიგატურებს შორის. ამის შემდეგ, როგორც კარის ვენა და ღვიძლის არტერია, ასევე ნაღვლის საერთო სადინარი თანმიმდევრობით გადაიკვეთება და აღდგენა „კაფ-ტექნიკის“ გამოყენებით.

აღნიშნული მანიპულაციების შემდეგ მივიღებთ რეზექციის შემდგომ ღვიძლს, რომელიც „მოშორდა“ და კვლავ „ჩაინერგა“ ისე, რომ არცერთ ეტაპზე არ შეწყვეტილა მისი ჰემოცირკულაცია. ამასთანავე, ყველა იმ მილოვანი სტრუქტურის გადაკვეთისას, რომლითაც რეზექციის შემდგომ დარჩენილი ღვიძლის ქსოვილი დაკავშირებული რჩებოდა ორგანიზმთან (ღვიძლის ვენები, კარის ვენა, ღვიძლის არტერია, ნაღვლის სადინარი), გადაკვეთილ იქნა ის ნერვული და ლიმფური სტრუქტურებიც, რომლებიც აღნიშნული მილოვანი სტრუქტურების კედლის სისქეში მდებარეობდნენ და მონაწილეობდნენ ღვიძლის ინერვაციასა თან ლიმფის დრენაჟში (იხ. სქემა).

ამგვარად ვიღებთ მოდელს, როდესაც რეპლანტირებული და დენერვირებული ნახევარი ღვიძლი რეპლანტირებულია ორგანიზმში და იწყებს რეგენერაციას. აღნიშნული მოდელის განხორციელება ტექნიკურად უფრო მარტივია. ჩვენ ეს მოდელი განვახორციელებთ სამ ბოცვერზე და სამივე ცხოველი გადარჩა.

ზემოთქმულის გათვალისწინებით, პროექტის განმახორციელებელი ჯგუფი მზადაა, რომ 2015-2016 წლების ამოცანა - რეზექცია-ტრანსპლანტაციიდან სხვადასხვა ვადებზე რეზექციის შემდეგ დარჩენილი და ტრანსპლანტირებული ღვიძლის ნახევრების რეგენერაციის მაკროსტრუქტურული, ქსოვილოვანი და უჯრედული მექანიზმების გამოკვლევა - განახორციელოს ორ მოდელზე - ვირთაგვისა და ბოცვრის. სავარაუდოდ, უპირატესობა მიენიჭება (და კვლევები დაიწყება) ბოცვრის მოდელს, როგორც უფრო მარტივს. ამასთანავე, იმუნოპისტოქიმიური კვლევების განხორციელებისათვის, რაც პრაქტიკულად შეუძლებელია ბოცვრებზე, გაგრძელდება მათევისიანის და თანაავტორთა მიერ ვირთაგვებში მოწოდებული მოწოდებული ტრანსპლანტაციის მოდელის ტექნიკის სრულყოფილად ათვისება, რათა 2016 წელს შესაძლებელი გახდეს ამ მოდელის წარმატებული გამოყენებაც.

2 აღნიშნული აპარატის კონსტრუქციაში რიგი ტექნიკური და ელექტროტექნიკური ცვლილებების შეტანის შემდეგ შეიქმნა ახალი, ორგანოთა კონსერვაციისათვის განკუთვნილი აპარატის საცდელი მაკეტი და მოხდა მისი პირველადი სასტენდო და მცირე საცდელ ცხოველებზე წესპერიმენტული გამოცდა.

აღნიშნული აპარატის მაკეტში ძირითად კვანძს წარმოადგენს ორსაკნიანი ტუმბო, რომელსაც შეუძლია ერთდროულად სითხის სადენ ორ სხვადასხვა მილში განსხვავებული პარამეტრების მქონე (პულსური და არაპულსური) ნაკადების შექმნა. სისხლის გადატუმბვის დროს ტუმბო არ იწვევს სისხლის ფორმიანი ელემენტების ტრავმას და ჰემოლიზს. მისი მუშაობისას პულსური ნაკადის ნებისმიერი ფიზიოლოგიური სისხირისა და სისტოლური მოცულობის მიღებაა შესაძლებელი.

ორგანოთა ტრანსპლანტაციის წინა შენახვა (კონსერვაცია) აღნიშნული მოწყობილობით

შესაძლებელია როგორც გეამში, in situ მულტიორგანული კონსერვაციის დროს, ისე კონსერვაცია იზოლირებული ორგანოსი მისი პრეტრანსპლანტაციური შენახვისა და ტრანსპორტირების დროს. აპარატის გამოყენება შესაძლებელია ტრავმულად ამპუტირებული კიდურების, ან მათი ფრაგმენტების ტრანსპორტირების დროსაც. მომდევნო 2015 წელს დაგეგმილია ხელსაწყოთა ყოველმხრივი გამოცდა საშუალო ზომის ცხოველებზე, სწორედ ამ აღნიშნულ ექსპერიმენტულ მოდელებში.

აპარატის გამოყენების მოსალოდნელი ეფექტები, მისი კონსტრუქციული უპირატესობები და პირველი ექსპერიმენტებით მიღებული დამამკვდეველი შედეგები განხილულ იქნა ანატომთა ასოციაციის საერთაშორისო ფედერაციის მე 18 კონგრესზე პეკინში; მე-7 საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკულ კონფერენციაზე „ქირურგიის განვითარების თანამედროვე ტენდენციები“ ალმატაში; 85-ე საერთაშორისო სამეცნიერო-კვლევით კონფერენციაზე „სიცოცხლე და სოციალური პროგრამები ბიოლოგიაში“ ლონდონში და ნ. ჯავახიშვილის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილ კონფერენციაზე თბილისის სამეცნიერო აკადემიაში.

* სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული პროექტები

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1	ხელოვნური სისხლმიმოქცევის პორტატული აპარატის ექსპერიმენტული შემუშავება სავლელე პირობებში გამოყენებისთვის	შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი	ზურაბ ჩხაიძე	ნოდარ ხოდელი
2	სიმპოზიუმი: დეიძლისა და პანკრეასის/ლანგერჰანის კუნძულების ტრანსპლანტაცია - ორგანიზაციული, იურიდიული, კლინიკური და სამეცნიერო ასპექტები	რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი	დიმიტრი კორძაია	ნ. ხოდელი გ. ლობჯანიძე ზ. ჩხაიძე
დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
1	შეიქმნა უნივერსალური ტუმბოს დამწნეხი კამერა და პულსატორი, ამ ტუმბოს გარეგანი			

სარქველები და მისი მართვის პულტი. სტენდზე გამოიკადა აპარატის ყველა ცალკეული ბლოკი. შექმნილი ბლოკების ურთიერთდაკავშირებითა და კომუტაციით შეიქმნა ხელოვნური სისხლმიმოქცევის პორტატული აპარატის ექსპერიმენტული მოდელი. აღნიშნული აპარატის შესაძლებლობები გამოიკადა სტენდზე. შეიქმნა ხელოვნური სისხლმიმოქცევის აპარატის ექსპერიმენტული მოდელის პორტატული ვერსია და მისი ორგანიზმთან მისაერთებელი კანულები. აპარატისა და კანულების შესაძლებლობები გამოიკადა ექსპერიმენტებში.

2 16 ოქტომბერს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ჩატარდა საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმი „ღვიძლისა და პანკრეასის/ლანგერჰანის კუნძულების ტრანსპლანტაცია - ორგანიზაციული, იურიდიული, კლინიკური და სამეცნიერო ასპექტები“.

სიმპოზიუმი ორგანიზებულია შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის დაფინანსებით (საკონფერენციო გრანტების პროგრამა).

სიმპოზიუმში მონაწილეობა მიიღეს გერმანიიდან, შვეიცარიიდან, აშშ-სა და თურქეთიდან მოწვეულმა სპეციალისტებმა

.სიმპოზიუმის პროგრამა

სიმპოზიუმის მონაწილეთა რეგისტრაცია	
10:00 - 10:30	
10:30 - 11:00	<p>სიმპოზიუმის გახსნა</p> <p>აკადემიკოსი ვლადიმერ პაპავა – ივანე ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (თსუ) რექტორი</p> <p>მისაღმებები:</p> <p>პროფ. ალექსანდრე ცისკარიძე – თსუ მედიცინის ფაკულტეტის დეკანი</p> <p>პროფ. ვია ლობუანიძე – საქართველოს ექიმთა ასოციაციის (სმა) დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე</p> <p>პროფ. ვია თომაძე – საქართველოს ტრანსპლანტოლოგთა ასოციაციის პრეზიდენტი</p> <p>სამეცნიერო სესია (მოდერატორი – დიმიტრი კორძაია)</p>
11:00 - 11:30	პროფ. დიმიტრი კორძაია, თსუ – სიმპოზიუმის ამოცანები
11:30 - 12:00	პროფ. ჯორჯ ტეისენი, მიუნჰენის ტექნიკური უნივერსიტეტი (მტუ) – ორგანოთა დონაციის კლინიკური ასპექტები სხვადასხვა ორგანოების ერთდროულად აღების პირობებში
12:00 - 12:30	შესვენება ყავით
12:30 - 13:00	პროფ. ტიერი ბერნი, ვენევის უნივერსიტეტი (ჟუ) – I ტიპის დიაბეტის მკურნალობა პანკრეასისა და ლანგერჰანის კუნძულების გადანერგვით. არსებული მდგომარეობის ანალიზი
13:00 - 14:00	პროფ. ედუარდ მათეოსიანი, მტუ – ღვიძლის გადანერგვის კლინიკური ასპექტები
14:00 - 15:00	საუზმე

15:00 - 15:30	პროფ. ლუტც რენდერსი, მტუ - ცოცხალი დონორი, თირკმლისა და პანკრეასის კომბინირებული გადანერგვა		
15:30 - 16:00	პროფ. ეკატერინე ბერიშვილი-ბერნი, იეშივას უნივერსიტეტის ალბერტ აინშტაინის სამედიცინო კოლეჯი, ნიუ იორკი, აშშ – უჯრედული თერაპიის პერსპექტივები I ტიპის დიაბეტისა და ღვიძლის პათოლოგიების მკურნალობაში		
16:00 - 16:30	პროფესორები ნოდარ ხოდელი, ზურაბ ჩხაიძე და დიმიტრი კორძაია, თსუ – ინოვაციური მიდგომა ღვიძლის ტრანსპლანტაციის პერფუზიისადმი		
16:30 - 17:00	მსჯელობა (მოდერატორები – პროფ. ნიჰალ კილიჩი, 18 მარტის უნივერსიტეტი (თურქეთი), პროფ. ტიერი ბერნი, შუ და პროფ. ლუტც რენდერსი, მტუ)		
17:00 - 17:30	შესვენება ყავით		
17:30 - 18:30	მრგვალი მაგიდა		
	<table border="0"> <tr> <td>I. ღვიძლის გადანერგვა – საქართველოს პრობლემები და პერსპექტივები (მოდერატორები – პროფ. დიმიტრი კორძაია, თსუ და პროფ. ედუარდ მათეოსიანი, მტუ)</td> <td>II. მკურნალობა პანკრეასისა და ლანგერჰანისის კუნძულების გადანერგვა – საქართველოს პრობლემები და პერსპექტივები (მოდერატორები – პროფ. ტიერი ბერნი, შუ და პროფ. ზურაბ კაკაბაძე, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი)</td> </tr> </table>	I. ღვიძლის გადანერგვა – საქართველოს პრობლემები და პერსპექტივები (მოდერატორები – პროფ. დიმიტრი კორძაია, თსუ და პროფ. ედუარდ მათეოსიანი, მტუ)	II. მკურნალობა პანკრეასისა და ლანგერჰანისის კუნძულების გადანერგვა – საქართველოს პრობლემები და პერსპექტივები (მოდერატორები – პროფ. ტიერი ბერნი, შუ და პროფ. ზურაბ კაკაბაძე, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი)
I. ღვიძლის გადანერგვა – საქართველოს პრობლემები და პერსპექტივები (მოდერატორები – პროფ. დიმიტრი კორძაია, თსუ და პროფ. ედუარდ მათეოსიანი, მტუ)	II. მკურნალობა პანკრეასისა და ლანგერჰანისის კუნძულების გადანერგვა – საქართველოს პრობლემები და პერსპექტივები (მოდერატორები – პროფ. ტიერი ბერნი, შუ და პროფ. ზურაბ კაკაბაძე, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი)		
18:30 - 19:00	თსუ –ში ღვიძლისა და პანკრეასის/ლანგერჰანისის კუნძულების ტრანსპლანტაციის სამეცნიერო და კლინიკური ასპექტების განვითარებისათვის თანამშრომლობის 4-წლიანი გეგმის განხილვა. მულტიცენტრული მენორანდუმის კონცეპციაზე შეთანხმება (მოდერატორი – პროფ. გია ლობჯანიძე, თსუ)		
19:00	სიმპოზიუმის დასურვა		

* პუბლიკაციები:
ა) საქართველოში

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Kandelaki S, Kordzaia D	Helicobacter and hepatobiliary diseases: conceptual view and review of the	2014 (232-233)	თბილისი	92-98

		<u>literature.</u> Georgian Medical News			
2	Kordzaia D, Jangavadze M	Unknown bile ductuli accompanying hepatic vein tributaries (experimental study). Georgian Medical News	2014 (234)	თბილისი	121-129
3	ხოდელი ნ., ჩხაიძე ზ., ფილიშვილი ო., დგებუაძე ა.	ხელოვნური სისხლმიმოქცევის სისტემებში სისხლის გადაადგილების ატრავმული მეთოდების შემუშავება. ექსპერიმენტული და კლინიკური მედიცინა.	2014:1;94-96.	თბილისი	3
4	Ходели Н.Г., Чхаидзе З.А., Парцахашвили Д.Д., Пилишвили О.Д., Дгебуაძე А.В., Мумладзе М.А.	Нетрадиционный подход к созданию системы искусственного кровообращения для операций на сердце. Экспериментальная и клиническая медицина.	2014:1;96-98.	თბილისი	3
ანოტაციები					
1	<p>Helicobacter-ის გვარის ბაქტერიებმა შესაძლოა მოახდინონ ხერხემლიანთა თითქმის ყველა სახეობის ინფიცირება. ჰელიკობაქტერიების კოლონიზაცია ძირითადად ხდება საჭმლის მომნელებელი სისტემის სხვადასხვა უბანში, უმეტეს წილად კუჭ-ნაწლავში, ბილიურ ტრაქტში, ზოგჯერ ღვიძლის ქსოვილშიც. აღსანიშნავია, რომპაციენტებიდანჯერჯერობითვერმოსხერხდა Helicobacter-იებისკულტურისმიღება, თუმცაპჯრ (PCR) მეთოდით ჰელიკობაქტერიების სახეობების არსებობა არაერთგზისაა დადასტურებული. ასევე, მრავალმა კვლევამ დაადასტურა კავშირი ღვიძლში ჰელიკობაქტერიების დნმ-ის არსებობასა და ჰეპატოცელულურ კარცინომასშორის.</p> <p>ჰეპატობილიური პათოლოგიების დროს საჭიროა დამტკიცდეს, ჰელიკობატრიების დნმ-ის ღვიძლში აღმოჩენა ადასტურებს მიკრობის ჭეშმარიტ კოლონიზაციას თუ მხოლოდ ჰელიკობაქტერიის და/ან მისი დნმ-ის ენტერო-ჰეპატურ ცირკულაციის მანევრებელია. მნიშვნელოვანია ასევე, ცალკეული სახეობების შტამების იდენტიფიკაცია, რაც საფუძველს შეუქმნის მათი როლის განსაზღვრას დაავადებების პათოგენეზში.</p>				

	<p>ჰელიკობაქტერიები, ისევე როგორც ნაწლავური ფლორის სხვა წარმომადგენლები, კუჭ-ნაწლავის ტრაქტიდან ღვიძლსა და ნაღვლის გზებში შეიძლება მოხვდეს ორიგზით: 1. ტრანსლოკაციის შედეგად (პორტული სისხლის მიმოქცევით) და 2. ფაგერის დერილიდან (აღმავალიგზით).</p> <p>ბილიური პათოლოგია იწვევს ბაქტერიების, მათ შორის, სავარაუდოდ, ასევე ჰელიკობაქტერიების ტრანსლოკაციას და არა პირიქით (თუმცა ეს საკითხი ძალზე მწირადაა გამოკვლეული). ჩვენი მიზანია გავარკვიოთ, თუ რამდენად მონაწილეობს თვითონ ჰელიკობაქტერიები ჰეპატობილიური დაავადებების განვითარებაში.</p> <p>საჭიროა შემდგომი კლინიკური და ექსპერიმენტული კვლევები, რათა განისაზღვროს ჰეპატობილიური სისტემის პათოლოგიის ინიციაცია/პათოგენეზში ჰელიკობაქტერიების სხვადასხვა სახეობების მონაწილეობა.</p>
2	<p>ნაღვლის საერთო სადინარის გადაკვანძვის პირობებში დუქტულური რეაქციის შესწავლისას გამოვლენილია უჩვეულო მდებარეობის ნაღვლის დუქტულები, რომლებიც მიჰყვება ღვიძლის ვენების სხვადასხვა კალიბრის შენაკადებს, ზოგჯერ, სუბლობულურ და ცენტრალურ ვენებამდე.</p> <p>ნაშრომი ეძღვნება ამ ატიპური მდებარეობის დუქტულების რაობის გამიკვლევას. ვისტარის ჯიშის 28 მამრი ვირთაგვის ღვიძლი შესწავლილია ჰისტოლოგიური და იმუნოჰისტოქიმიური მეთოდებით ნორმულად და ნაღვლის საერთო სადინარის გადაკვანძვიდან 6, 12 და 24 საათის შემდეგ. ცხოველთა ნაწილის ნაღვლის გზებში ქოლედოქუსიდან რეტროგრადულად წინასწარ იყო შეყვანილი ტუში. ნაღვლის საერთო სადინარის გადაკვანძვის შემდგომ გამოვლინდა ღვიძლის ვენების შენაკადების თანმხლები დუქტულური პროფილების რაოდენობის მატება. ამასთანავე, უშუალოდ ცენტრალურ და/ან სუბლობულურ ვენებთან მიმდებარე დუქტულების დიამეტრი მერყეობს 5-დან 15 მიკრონამდე, ხოლო ღვიძლის ვენების მსხვილი ვენების ადვენტიციაში მდებარე დუქტულების დიამეტრი - 10-დან 30 მიკრონამდე. ამ დუქტულების (დუქტულური პროფილების) გამომფენი უჯრედები დადებითად ინიშნება CK19, CK7 და OV6 მარ-კერებით, მაგრამ ნეგატიურია პროფლიფერაციის მარკერ Ki-67-ის - მიმართ, რაც ადასტურებს მათ ქოლანგიოციტობას და უარყოფს მათი წარმოშობის პროლიფერაციულ საფუძველს. გამოვლენილია სხვადასხვა ზომის პორტული ტრაქტებისა და ღვიძლის ვენების შენაკადების გადაჯვარედინების უბნები მათი შემაერთებელ-ქსოვილოვანი გარსების ინტეგრაციით. ამ უბნებში გამოვლენილ იქნა ზოგიერთი პორტული ბილიური დუქტულის „გადანაცვლება“ (დისლოკაცია) ღვიძლის ვენების შენაკადების ირგვლივ მდებარე შემაერთებელ ქსოვილში.</p> <p>ნაღვლის საერთო სადინარიდან რეტროგრადულად შეყვანილი ტუში აღმოჩენილ იქნა როგორც პორტულ, ასევე ღვიძლის ვენების თანმხლებ დუქტულებში, აგრეთვე, ნაღვლის კაპილარებშიც, რაც ადასტურებს მათ კალაპოტთა ურთიერთკავშირს.</p> <p>შეიძლება დავასკვნათ, რომ ის ბილიური დუქტულები, რომლებიც პორტული და ღვიძლის ვენების ირგვლივი შემაერთებელი ქსოვილების ინტეგრაციის ადგილებში გადაინაცვლებს პორტული ტრაქტიდან ღვიძლის ვენის მიმართულებით, შესაძლებელია გაჰყვას ამ უკანასკნელის შენაკადებს ცენტრალურ ვენებამდეც. ეს წვრილი დუქტულები სარეზერვო ფუნქციისაა და, სავარაუდოდ, დაკავშირებულია ნაღვლის კაპილარების ქსელთან.</p>
3	<p>ცნობილია, სისხლის უჯრედებზე და პომეოსტაზზე ხელოვნური სისხლის მიმოქცევის აპარატის ტუმბოს ტრავმული მოქმედება. სისხლის უჯრედების დაზიანების შემცირების მიზნით, ჩვენ გამოვიგონეთ „გულ-ფილტვის მანქანა“, სადაც სისხლის მიმოქცევა ახალი მეთოდით ხორციელდება (გულისა და ფილტვების შემოვლითი გზით). მეთოდი ეფუძნება სისხლის მოძრაობას წნევით და ვაკუუმით სხვადასხვა დონეზე განლაგებულ დალუქულ რეზერვუარებში. მეთოდი გამოიცადა ცხოველებზე</p>

	ჩატარებულ 17 ექსპერიმენტში. სისტემის ეფექტურობა განისაზღვრა შემდეგი პარამეტრებით: სისხლის მოძრაობის სიჩქარე (4 l/წთ); გადაადგილების სიმაღლე (1,5მ); ვაკუუმის დონე (-10მმ/ გ). ცდამ აჩვენა მთელი სისტემის საიმედოობა, ჰემოლიზის არარსებობა 4 საათის განმავლობაში.
4	მიმდინარეობს მუშაობა „გულ-ფილტვის შემოვლისათვის“ ისეთი მოწყობილობის შესაქმნელად, სადაც არ იქნება საჭირო ოქსიგენატორი და ტუმბო.

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები (თავი მონოგრაფიაში)

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Dimitri Kordzaia, Iliia Chanukvadze, Mikheil Jangavadze	Functional Anatomy of Intrahepatic Biliary System (Clinical and Experimental Data) In book: Bile Duct: Functional Anatomy, Disease and Injury Classification and Surgical Management	USA Nova Science Publishers, Inc.	1-87

https://www.novapublishers.com/catalog/product_info.php?products_id=52953

ნაშრომში მოცემულია პროფ. შალვა თოიძის მოწაფეების მიერ 30 წლის განმავლობაში სისტემური კვლევით გამოვლენილი დეიდლშიდა ნაღვლის სადინარების მაკრო- და მიკროანატომიური, მათ შორის ჰისტოლოგიური, ჰისტოტოპოგრაფიული და ელექტრონულ-მიკროსკოპიული თავისებურებები, რომლებიც ქმნის მნიშვნელოვან საფუძველს კლინიკური დასკვნებისათვის და ქირურგიული ჩარევებისათვის. მონაცემების ნაწილს ანალოგი არ გააჩნია და, სავარაუდოდ, ჰეპატობილიური ქირურგიისა და ჰეპატომორფოლოგიის წარმომადგენელთა დაინტერესება უნდა გამოიწვიოს.

სტატიები (აბსტრაქტები)

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Chkhaidze Z., Khodeli N.	New portable heart-lung bypass machine for cardiac cardiopulmonary resuscitation in	2014. p.41-44. http://gisap.eu/ru/node/52455	London	4

		the field condition (development of device). "Life and social programs of biological organisms' existence quality development". Materials digest of the 85th International Research and Practice Conference (London).			
2	D. Kordzaia N. Khodeli, Z. Chkhaidze	Morphological changes of dog liver preserved by different methods Annals of Anatomy	2014, S1 Vol. 196	GER	1
3	Manana Kakabadze, Mtvarisa Kordzaia, Mikheil Jangavadze, Dimitri Kordzaia	Pre-proliferative step of typical ductular reaction.	2014, S1 Vol. 196	GER	1
ანოტაციები					
1	სტატია განიხილავს ახალი მანქანის დიზაინს, რომელიც განკუთვნილია ექსტრაკორპორული რენიმაციისათვის გულის ინფარქტის დროს, ასევე განიხილება ახალი სისხლის ტუმბო და მისი მუშაობის პრინციპი.				
2	ნაშრომში შედარებულია ექსპერიმენტში ღვიძლის ტრანსპლანტატის მორფოლოგია მისი კონვენციური მეთოდით, ერთი მხრივ, და მანქანით ნორმოთერმული სისხლის პერფუზიით, მეორე მხრივ, კონსერვაციის პირობებში (6 ცხოველი). გაკეთებულია დასკვნა, რომ მანქანით ნორმოთერმული სისხლით პერფუზიით წარმოებული კონსერვაცია უკეთეს შედეგებს იძლევა.				
3	ნაღვლის საერთო სადინარის ოკლუზიის პირობებში განვითარებული დუქტულური რეაქციის (I ტიპის დუქტულური რეაქცია) კვლევიით, დუქტულური რეაქციის, ანუ				

<p>ჰისტოლოგიურ ანათლებზე დუქტულური სანათურების (პროფილების) რაოდენობის მატების პროცესში გამოყოფილია ორი ბსაფეხური: 1. პრეპროლიფერაციული (როდესაც ბილიური დუქტულური პროფილების მატება ხდება არსებული, მაგრამ „უჩინარი“ დუქტულების გაგანიერების გამო) და 2. პროლიფერაციული (როდესაც ბილიური დუქტულური პროფილების მატება ხდება ამ დუქტულების პროლიფერაციის გამო).</p>
--

* სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა
ა) საქართველოში

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ზურაბ ჩხაიძე	სიცოცხლის უზრუნველყოფა ექსტრაკორპორული სისტემების გამოყენებით ტრავმირებულთა გულ-ფილტვის მწვავე უკმარისობის დროს	12 აპრილი 2014 წ. თბილისი
2	ნოდარ ხოდელი	ხელოვნური სისლმომოქცევის პორტატული აპარატი	
3	ნ. ხოდელი, ზ. ჩხაიძე, დ. კორძაია	ინოვაციური მიდგომა ღვიძლის ტრანსპლანტატის პერფუზიისადმი	16 ოქტომბერი 2014 წ. თბილისი
4	ნოდარ ხოდელი	ორგანოთა კონსერვაციის ახალი მეთოდის შემუშავება	საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია 2014 წლის 26 ნოემბერი
5	დომიტრი კორძაია, მანანა კაკაბაძე	რეზექციის შემდგომ დარჩენილი და გადანერგილი ნახევარი ღვიძლის რეგენერაცია ანუ რეგენერაცია დენერვაცია-დელიმფატიზაციის ფონზე. ჰეპატოციტები თუ ღეროვანი უჯრედები? კითხვები, რომელიც მოითხოვს პასუხს	
მოსხენებათა ანოტაციები			
1	პრობლემის აქტუალობა იმაში მდგომარეობს, რომ დახმარებისა და ადამიანთა ჯანმრთელობის ხარისხი, სიკვდილიანობა	გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების სამსახურში,	გაუმჯობესდება სამედიცინო დახმარების ინვალიდობა და სამსახურში,

	<p>კარდიოქირურგიულ პრაქტიკაში, სამოქალაქო თავდაცვის, კატასტროფების და სამხედრო-საველე მედიცინის სამსახურების საქმიანობაში. გარდა ამისა, პროექტის მსვლელობაში შექმნილი აპარატის სერიული ქარხნული წარმოება, მისი დაბალი ღირებულებისა და კონსტრუქციული სიმარტივის გამო, არ მოითხოვს მაღალტექნოლოგიური ინდუსტრიისა და დიდი სიმძლავრის საწარმოების გამოყენებას და, შესაბამისად, შესაძლებელია საქართველოშიც.</p>
2	<p>აღწერილია ექსტრაკორპორული სისხლმომოქცევის ისეთი პრინციპულად ახალი სამედიცინო მოწყობილობა და სამკურნალო მეთოდი, რომელიც უზრუნველყოფს ადამიანის გულის უცნობი ეთიოლოგიის, მწვავე უკმარისობის შემდგომი ან პოსტრავმული გაჩერების დროს სასიცოცხლო მნიშვნელობის ორგანოების ადექვატურ სისხლმომოქცევას და მათი ფუნქციის შენარჩუნებას.</p>
3	<p>განიხილება თეორიული საკითხები, რომლებიც ეხება ღვიძლის წილის ტრანსპლანტაციისა და რეგენერაციის შესასწავლი მოდელების შემუშავებას ორგანოს დელიმფატიზაციისა და დენერვაციის პირობებში.</p>
4	<p>ნაჩვენებია ღვიძლის ტრანსპლანტატის პერფუზიული კონსერვაციის თავისებურებები და შესაძლებლობები ორიგინალური კონსტრუქციის ტუმბოთი, რომელიც საშუალებას იძლევა ღვიძლის არტერიაში საპერფუზიო ხსნარი (მათ შორის, აუტო-სისხლი) მიწოდებული ოქნას პულსური ნაკადით, ხოლო კარის ვენაში - არაპულსური (ტუმბოებისათვის ტრადიციული) ნაკადით.</p>
5	<p>ნაჩვენები იქნა, რომ ღვიძლის რეგენერაციის მექანიზმების კვლევისადმი მიძღვნილ ნაშრომთა სიმრავლის ფონზე, გარკვეულწილად პარადოქსულია ის ფაქტი, რომ პრაქტიკულად შეუსწავლელია აპ-ის შემდგომი ღვიძლის რეგენერაციის, მათ შორის გადანერგილი „ნახევარი“ ღვიძლის რეგენერაციის სტრუქტურული მხარე; დასმულია კითხვები, თუ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • როგორი შენებისაა რეგენერირებული ღვიძლი? რითი განსხვავდება ის ნორმული ღვიძლისაგან? • როგორ იქცევა პორტული სისხლის კალაპოტი (პორტული ვენის დატოტიანება), ანუ ის სტრუქტურა რომელიც უშუალოდ განიცდის პორტული წნევის ცვლილებას? • როგორ იქცევა ღვიძლის სხვა მილოვანი სტრუქტურები? როგორ „მიჰყვება“ ისინი ორგანოს მოცულობაში ზრდას: „ახალი დატოტიანების“ გაჩენით თუ ძველი ტოტების „დაგრძელებით“? • რა ტრანსფორმაციას განიცდის ღვიძლის წილაკის მიკროცირკულაციური მოდული? • რით განსხვავდება (თუ განსხვავდება) ნარეზექციები და გადანერგილი ღვიძლის რეგენერაციის სტრუქტურა? <p>მოწოდებულია ამ კითხვებზე პასუხის გაცემისათვის შემუშავებული, დასაბუთებული გეგმა.</p>

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების
---	---------------	--------------------	-------------------

	მომხსენებლები		დრო და ადგილი
1	Khodeli N.G., Chkhaidze Z.A., Partsakhashvili J.D., Pilishvili O.D.	Education and Advancement of Surgical Skills in Scientific and Training Center of Experimental Surgery, Tbilisi State University (New Practice in Georgia).	3-5 აპრილი 2014 წ. Thessaloniki, (Greece).
2	Manana Kakabadze, Mtvarisa Kordzaia, Mikheil Jangavadze, Dimitri Kordzaia	Pre-proliferative step of typical ductular reaction.	18th Congress of International Federation of Associations of Anatomists (IFAA 2014), Beijing, China – September, 2014
3	D. Kordzaia, N. Khodeli, Z. Chkhaidze	Morphological changes of dog liver preserved by different methods	18th Congress of International Federation of Associations of Anatomists (IFAA 2014), Beijing, China – September, 2014
4	D. Kordzaia, G. Lobzhanidze	Living Donor Liver Transplantation: Challenge for Further Experimental Investigations	5th Congress of South Eastern European Medical Forum (SEEMF); September, 2014
5	დომიტრი კორძაია, მანანა კაკაბაძე	რეპექციის შემდგომ დარჩენილი და გადანერგილი ნახევარი ღვიძლის რეგენერაცია ანუ რეგენერაცია დენერვაცია-დელიმფატიზაციის ფონზე. კითხვები მოითხოვს პასუხს (რუსულად)	Международная научно-практическая конференция “Современные тенденции развития хирургии”, посвященная 125-ти летию С.Д. Асфендиярова и 80-ти летию кафедры общей хирургии КазНМУ, в рамках Дней Университета
მოსხენებათა ანოტაციები			
1	<p>სწავლების მიზანია, რომ გამოვიკვლიოთ და განვაფიქსიროთ ახალი მეთოდები და მიღწევები, რომ მივცეთ სტუდენტებს მოტივაცია ქირურგიული უნარების სწავლაში და განმტკიცებაში. ჩვენ შევიმუშავეთ სპეციალური პროგრამა, რომელიც ითვალისწინებს დამამთავრებელ კურსზე მყოფი სტუდენტების ჩართვას ექსპერიმენტულ კვლევებში და მათი უნარების განვითარებას. სტუდენტთა სწავლება მოიცავს ორ საფეხურს: პირველ საფეხურზე (I – VI სემესტრი) სტუდენტები სწავლობენ ქირურგიის ზოგად ჩვენებს; მეორე საფეხურზე (VII – XII სემესტრი) სტუდენტები ირჩევენ ქირურგიულ განხრას (აბდომინალური, გულმკერდის, პლასტიკური, სისხლძარღვთა, მიკრო-ქირურგია) და/ან ანესთეზიოლოგია-რეანიმაციის. 2005- 2010 წლებში 5 ჯგუფში გადანაწილებულმა 30 სტუდენტმა გაიარა 1080 საათიანი სწავლების პროგრამა, რომელიც ასევე მოიცავდა ინდივიდუალური მუშაობის საათებს. როდესაც ამ სტუდენტების (სამიზნე ჯგუფი) ცოდნა და უნარები შევადარეთ იგივე წლის სტუდენტებს, რომლებიც არ მონაწილეობდნენ ამ პროგრამაში (საკონტროლო ჯგუფი - 30 სტუდენტი), აღმოვაჩინეთ მნიშვნელოვანი განსხვავება სამიზნე ჯგუფსა და საკონტროლო ჯგუფს შორის:</p> <p>სამიზნე ჯგუფში სამეცნიერო შედეგები იყო $\geq B$, როცა საკონტროლო ჯგუფში იყო $\geq C$. სამეცნიერო კონფერენციებში სტუდენტთა ჩართულობა (12 vs 3). სამიზნე ჯგუფი - 12; საკონტროლო ჯგუფი - 3.</p> <p>მონაწილეობა კვლევით მასალაში (9 vs 2). სამიზნე ჯგუფი - 9; საკონტროლო ჯგუფი - 2.</p>		

	<p>სამიზნე ჯგუფის ყველა სტუდენტი ადვილად ადაპტირებდნენ სხვადასხვა ქირურგიულ კლინიკებში. 23 სტუდენტი სწავლობს რეზიდენტურაში, 5 – დოქტორანტურაში. 7 სტუდენტი მუშაობს შვეიცარიის, გერმანიის, პოლონეთის და უკრაინის კლინიკებში. მიღებული შედეგი ცხადყოფს, რომ სტუდენტების ადრეული მომზადება სპეციალური პროგრამით, რომელიც მიმართულია პრაქტიკულ-კლინიკური უნარების განვითარებაში აუმჯობესებს აკადემიურ შედეგებს და სტუდენტების ცოდნას და უნარს ქირურგიაში</p>
2	<p>ნაღვლის საერთო სადინარის ოკლუზიის პირობებში განვითარებული დუქტულური რეაქციის (I ტიპის დუქტულური რეაქცია) კვლევით, დუქტულური რეაქციის, ანუ ჰისტოლოგიურ ანათლებზე დუქტულური სანათურების (პროფილების) რაოდენობის მატების პროცესში გამოყოფილია ორი ბსაფეხური: 1. პრეპროლიფერაციული (როდესაც ბილიური დუქტულური პროფილების მატება ხდება არსებული, მაგრამ „უჩინარი“ დუქტულების გაგანიერების გამო) და 2. პროლიფერაციული (როდესაც ბილიური დუქტულური პროფილების მატება ხდება ამ დუქტულების პროლიფერაციის გამო).</p>
3	<p>ნაშრომში შედარებულია ექსპერიმენტში ღვიძლის ტრანსპლანტატის მორფოლოგია მისი კონვენციური მეთოდით, ერთი მხრივ, და მანქანით ნორმოთერმული სისხლის პერფუზიით, მეორე მხრივ, კონსერვაციის პირობებში (6 ცხოველი). გაკეთებულია დასკვნა, რომ მანქანით ნორმოთერმული სისხლით პერფუზიით წარმოებული კონსერვაცია უკეთეს შედეგებს იძლევა.</p>
4	<p>ნაჩვენებია ღვიძლის ტრანსპლანტატის პერფუზიული კონსერვაციის თავისებურებები და შესაძლებლობები ორიგინალური კონსტრუქციის ტუმბოთი, რომელიც საშუალებას იძლევა ღვიძლის არტერიაში საპერფუზიო ხსნარი (მათ შორის, აუტო-სისხლი) მიწოდებული ოქნას პულსური ნაკადით, ხოლო კარის ვენაში - არაპულსური (ტუმბოებისათვის ტრადიციული) ნაკადით.</p>
5	<p>ნაჩვენებია იქნა, რომ ღვიძლის რეგენერაციის მექანიზმების კვლევისადმი მიძღვნილ ნაშრომთა სიმრავლის ფონზე, გარკვეულწილად პარადოქსულია ის ფაქტი, რომ პრაქტიკულად შეუსწავლელია კპ-ის შემდგომი ღვიძლის რეგენერაციის, მათ შორის გადანერგილი „ნახევარი“ ღვიძლის რეგენერაციის სტრუქტურული მხარე; დასმულია კითხვები, თუ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • როგორი შენებისაა რეგენერირებული ღვიძლი? რითი განსხვავდება ის ნორმული ღვიძლისაგან? • როგორ იქცევა პორტული სისხლის კალაპოტი (პორტული ვენის დატოტიანება), ანუ ის სტრუქტურა რომელიც უშუალოდ განიცდის პორტული წნევის ცვლილებას? • როგორ იქცევა ღვიძლის სხვა მილოვანი სტრუქტურები? როგორ „მიჰყვება“ ისინი ორგანოს მოცულობაში ზრდას: „ახალი დატოტიანების“ გაჩენით თუ ძველი ტოტების „დაგრძელებით“? • რა ტრანსფორმაციას განიცდის ღვიძლის წილაკის მიკროცირკულაციური მოდული? • რით განსხვავდება (თუ განსხვავდება) ნარეხექციები და გადანერგილი ღვიძლის რეგენერაციის სტრუქტურა? <p>მოწოდებულია ამ კითხვებზე პასუხის გაცემისათვის შემუშავებული, დასაბუთებული გეგმა.</p>

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე
შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	ნადვლის ბუშტის დაზიანების ფორმისა და ხარისხის კორელაცია ელიცობაქტერ სპპ-ით ინფიცირებასთან	დიმიტრი კორძია	სოფიო კანდელაკი (დოქტორანტი) რუსუდან ჯოჯუა მანანა კაკაბაძე
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
<p>2014 წელს განხორციელდა ლიტერატურის ანალიზი და კონცეპტუალური ხედვის შემუშავება, რაც აისახა სტატიაში (იხ. ზემოთ). კერძოდ: Helicobacter-ის გვარის ბაქტერიებმა შესაძლოა მოახდინონ ხერხემლიანთა თითქმის ყველა სახეობის ინფიცირება. ჰელიკობაქტერიების კოლონიზაცია ძირითადად ხდება საჭმლის მომწელებელი სისტემის სხვადასხვა უბანში, უმეტეს წილად კუჭ-ნაწლავში, ბილიურ ტრაქტში, ზოგჯერ ღვიძლის ქსოვილშიც. აღსანიშნავია, რომ პაციენტებიდან ჯერჯერობით ვერ მოხერხდა Helicobacter-ების კულტურის მიღება, თუმცა პჯრ (PCR) მეთოდით ჰელიკობაქტერიების სახეობების არსებობა არაერთგზისაა დადასტურებული. ასევე, მრავალმა კვლევამ დაადასტურა კავშირი ღვიძლში ჰელიკობაქტერიების დნმ-ის არსებობასა და ჰეპატოცელულურ კარცინომას შორის.</p> <p>ჰეპატობილიური პათოლოგიების დროს საჭიროა დამტკიცდეს, ჰელიკობაქტერიების დნმ-ის ღვიძლში აღმოჩენა ადასტურებს მიკრობის ჰეპმარიტ კოლონიზაციას თუ მხოლოდ ჰელიკობაქტერიის და/ან მისი დნმ-ის ენტერო-ჰეპატურ ცირკულაციის მაჩვენებელია. მნიშვნელოვანია ასევე, ცალკეული სახეობების შტამების იდენტიფიკაცია, რაც საფუძველს შეუქმნის მათი როლის განსაზღვრას დაავადებების პათოგენეზში. ჰელიკობაქტერიები, ისევე როგორც ნაწლავური ფლორის სხვა წარმომადგენლები, კუჭ-ნაწლავის ტრაქტიდან ღვიძლსა და ნადვლის გზებში შეიძლება მოხვდეს ორიგზით: 1. ტრანსლოკაციის შედეგად (პორტული სისხლის მიმოქცევით) და 2. ფატერის დვრილიდან (აღმავალიგზით).</p> <p>ბილიური პათოლოგია იწვევს ბაქტერიების, მათ შორის, სავარაუდოდ, ასევე ჰელიკობაქტერიების ტრანსლოკაციას და არა პირიქით (თუმცა ეს საკითხი ძალზე მწირადაა გამოკვლეული). ჩვენი მიზანია გავარკვიოთ, თუ რამდენად მონაწილეობს თვითონ ჰელიკობაქტერიები ჰეპატობილიური დაავადებების განვითარებაში. საჭიროა შემდგომი კლინიკური და ექსპერიმენტული კვლევები, რათა განისაზღვროს ჰეპატობილიური სისტემის პათოლოგიის ინიციაცია/პათოგენეზში ჰელიკობაქტერიების სხვადასხვა სახეობების მონაწილეობა.</p> <p>ამასთანავე სისტემატიზებული იქნა თსუ მორფოლოგიის ინსტიტუტში დიაგნოზდასმული ნადვლის ბუშტის პათოლოგიის 500-ზე მეტი შემთხვევა. მიღებული ცხრილების სტატისტიკური ანალიზი ამჟამად მიმდინარეობს.</p>			

**ინფექციურ დაავადებათა და კლინიკური იმუნოლოგიის დეპარტამენტი.
ინფექციური პათოლოგიის, შიდსის და კლინიკური იმუნოლოგიის ს-პ ცენტრი.**

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი თენგიზ ცერცვაძე.
სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

სრული პროფესორი: თენგიზ ცერცვაძე.

ასოცირებული პროფესორი: ლალი შარვაძე.

ასისტენტ პროფესორი: მანანა თოდუა

მოწვეული პედაგოგები: ნატალია ბოლოკაძე, მარინა ენდელაძე.

დოქტორანტები: ნიკოლოზ ჩხარტიშვილი, მარინე ქარჩავა, ნათია დვალი, ლანა გაწერელია, მარიამ სვანიძე, აკაკი აბუთიძე, ნინო რუხაძე.

**II. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის
დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			

2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

**III. საგრანტო დაფინანსებით დამუშავებული
სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები**

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1	“აივ ინფექციის ინდიკატორული დაავადებების კვლევა ევროპის რეგიონში (HIDES)”	კოპენჰაგენის აივ ინფექცია/შიდსის პროგრამა, კოპენჰაგენის უნივერსიტეტი. დანია.	ნიკოლოზ ჩხარტიშვილი	ნიკოლოზ ჩხარტიშვილი, ნინო რუხაძე, აკაკი აბუთიძე, მაია ცინცაძე, გიორგი ხეჩიაშვილი.

დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)

ევროპის რეგიონში აივ ინფიცირებული პაციენტების უმრავლესობა არ არის დიაგნოსტირებული. არადიაგნოსტირებული აივ ინფექცია საფრთხეს უქმნის ინფიცირებულ ადამიანს, ვინაიდან ამ დროს აივ ინფექციის სპეციფიური მკურნალობა გვიანდება. ამასთანავე, აივ ინფიცირებული ადამიანი, რომელმაც არ იცის საკუთარი აივ სტატუსი, საშიშროებას წარმოადგენს საზოგადოებისათვის, ვინაიდან ცნობილია, რომ ის პირები, რომლებმაც არ იციან, რომ ისინი აივ ინფიცირებულნი არიან, უფრო დიდი რისკს წარმოადგენენ აივ ინფექციის გადაცემის თვალსაზრისით, ვიდრე ის პაციენტები, რომელთაც იციან საკუთარი სტატუსის შესახებ.

ზემოთაღნიშნული კვლევის ამოცანაა შესწავლილ იქნას აივ ინფექციის პრევალენტობა (გავრცელება) სპეციფიური დაავადებების ან პათოლოგიური მდგომარეობების მქონე იმ პაციენტებში, რომელთაც ჯერ არ ჩატარებიათ გამოკვლევა აივ ინფექციაზე და საჭიროებენ მკურნალობას თავისი დაავადების გამო.

ამ კვლევაში ევროპის მასშტაბით ჩართული იქნებიან ის პაციენტები, რომელთაც აღენიშნებათ აივ ინფექციის 11 სხვადასხვა ინდიკატორული დაავადებიდან 1 დაავადება მაინც.

კვლევა ექიმებს და ჯანდაცვის მუშაკებს დაეხმარება იმის უკეთ გარკვევაში, თუ სად გადიან მკურნალობას არადიაგნოსტირებული აივ ინფიცირებული პაციენტები. მრავალი აივ ინფიცირებული ავადმყოფი ხვდება სამედიცინო დაწესებულებებში, მაგრამ მათი აივ ინფიცირების სტატუსი რჩება გაურკვეველი. ამ კვლევაში თქვენი მონაწილეობა ევროპის რეგიონში ექიმებს და ჯანდაცვის ექსპერტებს დაეხმარება იმის განსაზღვრაში, თუ ჯანდაცვის სისტემის რომელ რგოლში უნდა დაინერგოს აივ ინფექციაზე ტესტირება, როგორც ავადმყოფების რუტინული „მოვლის“ (მეთვალყურეობა/მკურნალობა) პროცესის ერთ-ერთი ნაწილი.

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1	„აივ/შიდსის და ტუბერკულოზის კონინფექციის კვლევა ევროპის რეგიონში.“	კოპენჰაგენის აივ ინფექცია/შიდსის პროგრამა. კოპენჰაგენის	ნატალია ბოლოკაძე	ნატალია ბოლოკაძე, ნინო ლანჩავა, ქეთევან მშვიდლობაძე.

	პროსპექტული მულტიკოპორტული კვლევა“.	უნივერსიტეტი. დანია.		
<p style="text-align: center;">დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)</p> <p>აივ/შიდსის და ტუბერკულოზის კონფექციის შესწავლა ევროპის რეგიონში. პრესპექტული მულტიკოპორტული კვლევა.</p> <p>აივ/შიდსით ავადმყოფებში ტუბერკულოზი ყველაზე გავრცელებულ კონფექციას წარმოადგენს. მაღალაქტიური ანტირეტროვირუსული მკურნალობა გავლენას ახდენს აივ/შიდსის და ტუბერკულოზის კონფექციის კლინიკურ მიმდინარეობაზე, დაავადების მენეჯმენტზე და პროგნოზზე, ასევე კონფექციის ინციდენტობაზე. ევროპის რეგიონის ქვეყნები ტუბერკულოზის გავრცელების მხრივ განსხვავდებიან.</p> <p>აივ/შიდსის და ტუბერკულოზის კონფექციის მკურნალობა სერიოზულ სიძნელეებთან არის დაკავშირებული. კერძოდ, შიდსით ავადმყოფებში ანტირეტროვირუსული მკურნალობის და ტუბერკულოზის მკურნალობის დაწყების დროის საკითხი კვლავ დიდიხარის რჩება, იმუნოდეფიციენციის სინდრომის განვითარების მაღალი რისკის გამო.</p> <p>კვლევის ძირითად მიზანს წარმოადგენს ზემოთაღნიშნული საკითხების შესწავლა და ანალიზი ევროპის რეგიონის სხვადასხვა ქვეყანაში. კვლევის შედეგები ექსპერტებს დაეხმარება აივ/შიდსის და ტუბერკულოზის კონფექციის უკეთესი მენეჯმენტის გაუმჯობესებაში.</p>				

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1	“აივ/შიდსით ავადმყოფთა მკურნალობა და მოვლა“.	შიდსთან, ტუბერკულოზთან და მალარიასთან ბრძოლის გლობალური ფონდი	თ. ცერცვაძე	ნ. ჩხარტიშვილი, ლ. შარვაძე, ფ. გაბუნია, ნ. ბოლოკაძე, ა. აბუთიძე, ო. ჩოკოშვილი, ნ. ბადრიძე, ნ. მაჭარაშვილი, მ. ქარჩავა, ლ. გაწერელია, ლ. ძიგუა, მ. მირზიაშვილი და სხვ.
<p style="text-align: center;">დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)</p> <p>მიზანი და ამოცანები</p>				

პროექტის ძირითადი მიზანია აივ/შიდსით ავადმყოფების სიცოცხლის ხანგრძლივობისა და ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესება ანტირეტროვირუსულ (არვ) მკურნალობაზე უნივერსალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის გზით.

პროექტით გათვალისწინებული მიზანი მიღწეულ იქნება ხუთი ძირითადი ამოცანის შესრულებით გზით:

ამოცანა 1: აივ/შიდსით დაავადებულთა უზრუნველყოფა არვ მკურნალობით

ამოცანა 2: აივ/სივ/სივ/სივ კონფიკციის მართვა

ამოცანა 3: არვ მკურნალობის მობილური ბრიგადების მუშაობის უზრუნველყოფა

ამოცანა 4: პალიატიური მზრუნველობა

ამოცანა 5: არვ მედიკამენტების მიმართ რეზისტენტობის კვლევა

ამოცანა 1: აივ/შიდსით დაავადებულთა უზრუნველყოფა არვ მკურნალობით

არვ მკურნალობასთან დაკავშირებული სერვისების მიწოდება ქვეყნის მასშტაბით განხორციელდება უშუალოდ შიდსის ცენტრში, ქ. თბილისში, და 4 რეგიონულ დაწესებულებაში: ქქ. ქუთაისში, ბათუმში, ზუგდიდსა და სოხუმში.

არვ მკურნალობაზე მყოფი პაციენტების რაოდენობა ყოველწლიურად იზრდება. აღნიშნული ზრდა განპირობებულია პროექტის ეფექტურობით, რომელიც უზრუნველყოფს პაციენტთა შენარჩუნებას მკურნალობაზე და დროულად უზრუნველყოფს ახალი სამკურნალო გაიდლაინების დანერგვას, რომლებიც მკურნალობის ადრეულ ეტაპზე დაწყების რეკომენდაციას იძლევიან. 2013 წლის დეკემბრიდან მკურნალობა იწყება CD4 <500 მაჩვენებლის დროს, ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის უკანასკნელი რეკომენდაციების შესაბამისად.

შიდსის ცენტრის მიერ შემუშავებული აივ/შიდსის მკურნალობისა და მოვლის სერვისების მიწოდების ეფექტური მოდელი უზრუნველყოფს პაციენტების მაღალ ჩართულობას კლინიკურ სერვისებში და შესაბამისად არვ მკურნალობაზე მაღალ ხელმისაწვდომობას. მოდელი მოიცავს კლინიკური მონიტორინგის სპეციალურ ალგორითმს, რომელიც ითვალისწინებს თითოეული პაციენტის რეგულარულ (წელიწადში სამჯერ) გამოკვლევას ძირითად კლინიკურ და ლაბორატორიულ პარამეტრებზე. გარდა ამისა, წარმატებით ფუნქციონირებს პაციენტთა მხარდაჭერის სერვისები.

აივ/შიდსის კლინიკური მართვა საქართველოში ხორციელდება კლინიკური პრაქტიკის ეროვნული გაიდლაინების მიხედვით, რომელიც პირველად შემუშავდა 2004 წელს. გაიდლაინის უკანასკნელი რევიზია განხორციელდა 2013 წლის მიწურულს, რომლის მიხედვითაც იწარმოებს პაციენტების მართვა 2014 წელს. გაიდლაინის აღნიშნული ვერსია ძირითადად ეფუძნება ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის 2013 წლის და ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ევროპის რეგიონული ოფისის 2012 წლის პროტოკოლებს.

პროექტის განხორციელების მნიშვნელოვანი კომპონენტია არვ მკურნალობის მიწოდების და პროექტის განხორციელების მონიტორინგი. აღნიშნული მოიცავს, როგორც უშუალოდ სამედიცინო საქმიანობის, ისე მონაცემთა მართვის და პროექტის განხორციელების

მონიტორინგს. ამ მიზნით ჩამოყალიბებულია არც მონიტორინგის და ლაბორატორიული ხარისხის კონტროლის ჯგუფები, რომლებიც ერთობლივად განახორციელებენ სერვისების მიწოდების ხარისხის მონიტორინგს ეროვნული გაიდლაინით გათვალისწინებულ სტანდარტებთან მიმართებაში. გარდა ამისა, განხორციელებდა რეგინული ცენტრების საქმიანობის მონიტორინგი, პროექტით გათვალისწინებული ყველა ღონისძიებების მიმართულებით.

ამოცანა 2: აივ/С ჰეპატიტის კონფექციის მართვა

შიდსის ცენტრის ძალისხმევით და გლობალური ფონდის ხელშეწყობით პირველად აღმოსავლეთ ევროპის რეგიონში 2011 წლიდან საქართველოში ყველა აივ/HCV კონფექციის მქონე ავადმყოფებისათვის ხელმისაწვდომია C ჰეპატიტის საწინააღმდეგო უფასო მკურნალობა. ეს არის ქვეყანაში პირველი შემთხვევა, როდესაც მოსახლეობის კონკრეტული სეგმენტი იღებს C ჰეპატიტის უფასო მკურნალობას საერთაშორისო სტანდარტებით.

პროექტის ფარგლებში გაგრძელდება აივ/С ჰეპატიტით კონფიცირებული პაციენტების C ჰეპატიტზე მკურნალობა პეგილირებული ინტერფერონის და რინავირინის კომბინაციით. წლის ბოლომდე იგეგმება სულ 150 აივ/С ჰეპატიტით კონფიცირებული პაციენტის ჩართვა C ჰეპატიტის სამკურნალო პროგრამაში.

ამოცანა 3: არც მკურნალობის მობილური ბრიგადების მუშაობის უზრუნველყოფა

არც მკურნალობის წარმატების მნიშვნელოვანი საწინდარია მკურნალობაზე დამყოლობის მაღალი ხარისხი. 2008 წლიდან საქართველოში ამოქმედდა დამყოლობის მონიტორინგის მობილური ბრიგადების სამსახური, რომლებიც პაციენტებს ბინაზე აწვდიან დამყოლობასთან დაკავშირებულ მხარდაჭერისა და მონიტორინგის სერვისებს. აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული სამსახურის დანერგვის შემდეგ მედიკამენტების გატანაზე დაფუძნებული დამყოლობის საშუალო წლიური მაჩვენებელი მაჩვენებელი 83%-დან 92%-მდე გაიზარდა 2008-2011 წლებში.

აღნიშნული ღონისძიების ფარგლებში გაგრძელდება პაციენტების ბინაზე მომსახურება. ღონისძიების მიზანია მოცული იყოს პაციენტების მაქსიმალური რაოდენობა, პრიორიტეტი მიენიჭება იმ პაციენტებს, რომლებსაც აღენიშნებათ სუბ-ოპტიმალური დამყოლობა არსებული ინსტრუმენტების ან ექიმის შეხედულების მიხედვით, არ წაუღიათ მედიკამენტი გარკვეული დროის მანძილზე ან აღენიშნებათ სუბ-ოპტიმალური პასუხი არც მკურნალობაზე. მობილური ბრიგადები იმუშავენ თბილისისა და რეგიონული ცენტრების ბაზაზე.

ამოცანა 4: პალიატიური მზრუნველობა

აღნიშნული ღონისძიების განხორციელებას უზრუნველყოფს საქართველოს პალიატიური მზრუნველობის ეროვნული ასოციაცია, რომელიც ქვეყანაში პალიატიური მზრუნველობის დარგის, მათ შორის აივ/შიდსის კონტექსტში პალიატიური მზრუნველობის ფუძემდებელია. ორგანიზაცია ახორციელებს აღნიშნულ ღონისძიებას 2008 წლიდან და ითვალისწინებს აივ ინიფიცირებული პაციენტების ბინაზე მომსახურებას პალიატიური მზრუნველობის მობილური ბრიგადების მეშვეობით. ბინაზე მომსახურების პაკეტი ითვალისწინებს როგორც სამედიცინო დახმარების აღმოჩენას, მათ შორის ესენციური მედიკამენტებით, ისე ფსიქო-სოციალური და სულიერი მხარდაჭერის გაწევას. აღნიშნული სერვისის მიწოდება განხორციელდება

პალიატიური დახმარების მობილური ბრიგადების მეშვეობით.

ამოცანა 5: არე მედიკამენტების მიმართ რეზისტენტობის კვლევა

აივ წამლებისადმი რეზისტენტობა საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მნიშვნელოვანი პრობლემაა, წამლებისადმი რეზისტენტული ვირუსის შტამების აღმოცენება გარდაუვალია აივ რეპლიკაციისა და მუტაციების განვითარების მაღალი სიხშირის, აგრეთვე არე მკურნალობის მთელი ცხოვრების მანძილზე მიღების გათვალისწინებით. აივ წამლებისადმი რეზისტენტობის განვითარება და მისი შემდგომი გავრცელება სერიოზულ საფრთხეს უქმნის ართ-ს ეფექტურობას პოპულაციურ დონეზე. ამიტომ, ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაცია (ჯანმო) რეკომენდაციას აძლევს ქვეყნებს შეიმუშავონ და დანერგონ აივ წამლებისადმი რეზისტენტობის პრევენციისა და შეფასების სტრატეგია, რათა შენარჩუნებულ იქნას არე რეჟიმების ეფექტურობა. წარმოდგენილი პროექტი ითვალისწინებს საქართველოში ზემოაღნიშნული სტრატეგიის დანერგვას ჯანმოს მიერ შემოთავაზებული რეკომენდაციების შესაბამისად.

აღნიშნული ამოცანის ფარგლებში ჩატარდება პირველადი რეზისტენტობის კვლევა ახალდიაგნოსტირებულ პაციენტებში და განხორციელდება აივ რეზისტენტობაზე ადრეული გაფრთხილების ინდიკატორების (Early Warning Indicator) მონიტორინგი.

IV პუბლიკაციები:

1) საქართველოში

ა) მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

ბ) სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	თენგიზ ცერცვაძე,	„აივ	ინფექციური	111
2	ნინო გოჩიტაშვილი	ინფექცია/შიდსით	პათოლოგიის,	
3	მაია ლომთაძე, მაკა სვანიძე, ლალი შარვაძე,	ავადმყოფთა მკურნალობა და მოვლა“.	შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის სამეცნიერო-	

	<p>ლანა გაწერელია, ნიკოლოზ ჩხარტიშვილი, ცისანა შარტავა</p>	<p>(კლინიკური სახელმძღვანელო რეკომენდაცია – გაიდლაინი) გაიდლაინი განახლდა 2014 წლის რეკომენდაციების მიხედვით</p>	<p>პრაქტიკული ცენტრი შიდსთან, ტუბერკულოზთან და მალარიასთან ბრძოლის გლობალური ფონდი</p>	
--	--	---	---	--

ანოტაცია

აივ ინფექციის ანტივირუსული თერაპია 1996 წელს მისი პირველად შემოსვლის შემდეგ მყარად უმჯობესდება. ეს დაკავშირებულია ახალი მოქმედების მექანიზმის მქონე მედიკამენტების შემუშავებებთან, ეფექტურობის და წამლის მიმართ რეზისტენტული ვირუსის მიმართ აქტივობის გაუმჯობესებასთან, დოზირების მოხერხებულობასა და უკეთეს ამტანობის პროფილთან. მოცემული კლინიკური რეკომენდაციის მიზანს წარმოადგენს არსებულ უახლეს სამეცნიერო მტკიცებულებებზე დაფუძნებული ინფორმაციის და შესაბამისი რეკომენდაციების მიწოდება აივ ინფიცირებულ/შიდსით დაავადებულ პაციენტთა ანტირეტროვირუსული მკურნალობის და მეთვალყურეობის შესახებ ექიმი სპეციალისტებისთვის და ყველა დაინტერესებული პირისათვის.

გაიდლაინის დანერგვა საქართველოში ხელს შეუწყობს აივ ინფექცია/შიდსის სწორ მართვას, პაციენტთა სიცოცხლის გახანგრძლივებას და სიცოცხლის ხარისხის გაუმჯობესებას, საზოგადოებაში დაავადების გავრცელების შემცირებას.

მოცემული კლინიკური რეკომენდაცია განიხილავს აივ ინფიცირებულ/შიდსით დაავადებულ პაციენტთა კლინიკურ მართვას, კერძოდ, მოზარდ და ზრდასრულ (15 წელზე) აივ ინფიცირებულთა პირველად შეფასებას, არე თერაპიის დაწყებას, არე მკურნალობის პირველ, მეორე რიგს და გადარჩენის რეჟიმს, ართ წარმატების და არაეფექტურობის კრიტერიუმებს, არაეფექტურობის მიზეზებს და მათ მართვას, თერაპიაზე დამყოლობის მნიშვნელობას და მისი მიღწევის გზებს, არე თერაპიაზე მყოფ პაციენტთა კლინიკურ და ლაბორატორიულ მეთვალყურეობას. გაიდლაინი არ მოიცავს რეკომენდაციებს ბავშვთა ასაკის (< 15 წელზე) აივ ინფიცირებულთათვის.

წარმოდგენილი კლინიკური რეკომენდაცია განკუთვნილია საქართველოში აივ ინფექცია/შიდსით დაავადებულთა მართვაში ჩართული ექიმებისთვის და სხვა დაინტერესებული პირებისთვის.

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	<p>თენგიზ ცერცვაძე ნატალია ბოლოკაძე ფატი გაბუნია, ქეთევან მშვიდლობაძე, მაია ლომთაძე, ნინო გოჩიტაშვილი, ლალი შარვაძე,</p>	<p>ოპორტუნისტული ინფექციების მკურნალობა კლინიკური პრაქტიკის ეროვნული რეკომენდაცია- გაიდლაინი</p>	<p>ინფექციური პათოლოგიის, შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის სამეცნიერო- პრაქტიკული ცენტრი</p>	<p style="text-align: center;">98</p>

აკაკი აბუთიძე, ნიკოლოზ ჩხარტიშვილი.	<p>აივ ანტისხეულებზე რუტინული ტესტირების დანერგვისთვის ჯანდაცვის დაწესებულებებში და აივ ინფექცია/შიდსის გამოვლენის და დიაგნოსტიკის გაუმჯობესებისთვის საქართველოში</p> <p><i>გაიდლაინი განახლდა 2014 წლის რეკომენდაციების მიხედვით</i></p>	შიდსთან, ტუბერკულოზთან და მალარიასთან ბრძოლის გლობალური ფონდი	
---	---	---	--

ანოტაცია

ანტირეტროვირუსული თერაპიის ერაში მნიშვნელოვნად შემცირდა ოპორტუნისტული ინფექციები და მათთან ასოცირებული სიკვდილობა აივ ინფექციის დროს. მიუხედავად ამისა, უკანასკნელმა კვლევებმა აჩვენა, რომ ოპორტუნისტული ინფექციები კვლავ რჩება აივ ინფიცირებულ პაციენტებში სიკვდილობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვან მიზეზად. დიდი ბრიტანეთის ჯანმრთელობის დაცვის სააგენტოს მიერ ჩატარებული ანალიზით აივ ინფიცირებული პაციენტების 19%-ში CD4 უჯრედების აბსოლუტური რიცხვი იყო ნაკლები 200/მმ³-ზე, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან რისკს ოპორტუნისტული ინფექციების განვითარებისათვის.

აღნიშნული გაიდლაინი შექმნილია ექიმებისთვის და ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის მუშაკებისათვის, რათა დაეხმაროს მათ აივ ინფიცირებულ პაციენტებში მოსალოდნელი ან დადგენილი ოპორტუნისტული ინფექციების შესწავლასა და მართვაში. გაიდლაინის პირველ ნაწილში მოცემულია თავები, სადაც ყველაზე ტიპური შიდს-ინდიკატორული ოპორტუნისტული ინფექციები განხილულია ორგანოთა სისტემების მიხედვით, მაგ., ნერვული სისტემის, სასუნთქი სისტემის და საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებები. მეორე ნაწილში განხილულია ოპორტუნისტული ინფექციები მათი გამომწვევის მიხედვით, მაგ., ჰერპესვირუსები, კანდიდები, ატიპური მიკობაქტრია და სხვა. მესამე ნაწილში კი საუბარი იქნება სპეციფიურ მდგომარეობებზე, მაგ. უცნობი ეტიოლოგიის ცხელება, ლეიშმანიოზი, სიფილისი და სხვა.

დ) სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	Tsertsvadze T, Karchava M , Sharvadze	Discrepancy between HCV structural and non	2014 Oct;(235):74-8.	თბილისი, საქართველო	5

	L, Gatserelia L, Dolmazashvili E.	structural genes in georgian genotype two patients Georgian Med News			
--	---	--	--	--	--

ანოტაცია/რეზიუმე

სტრუქტურულ და არასტრუქტურულ გენებს შორის სხვაობა C ჰეპატიტის ვირუსის მეორე გენოტიპით ინფიცირებულ პაციენტებში.

C ჰეპატიტის გენოტიპების მაღალი სიზუსტით დადგენა მნიშვნელოვანია როგორც მკურნალობის გამოსავლის პროგნოზირებისთვის, ასევე სწორი ანტივირუსული მკურნალობის რეჟიმების შერჩევისათვის და შესაბამისად, მკურნალობის ადექვატური გამოსავლის მიღების მიზნით.

კვლევისთვის შერჩეული იყო იმ პაციენტთა მასალა, რომელშიც ჩატარებული იყო C ჰეპატიტის გენოტიპირება სტრუქტურული გენის ამპლიფიკაცაზე დაფუძნებული Versant HCV genotyping მეთოდის მეშვეობით. ორი სხვადასხვა უბნის ამპლიფიკაციის მონაცემებზე დაყრდნობით გამოტანილია დასკვნა, რომ მეორე გენოტიპის შემთხვევაში მიღებულია 72%-ნი განსხვავება გენოტიპირების დადგენის კუთხით. ამ სხვაობის საფუძველზე სავარაუდოა, რომ მეორე გენოტიპების უმრავლესობა წარმოადგენს რეკომბინანტულ ვირუსს, რომლის სტრუქტურული ნაწილი მეორე გენოტიპია, ხოლო არასტრუქტურული - პირველი გენოტიპი.

საკვლევ მასალაში აღმოჩენილი განსხვავება იძლევა ვარაუდის საფუძველს რეკომბინანტული ფორმების არსებობის შესახებ. კვლევის შედეგები წარმოშობს ამ ნიმუშების დეტალური კვლევის აუცილებლობას სექვენირების და ღრმა ფოლოგენეტიკური ანალიზით.

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	Gatserelia L, Sharvadze L, Karchava M, Dolmazashvili E, Tsertsvadze T.	Occurrence of occult HCV infection among Hiv infected patients in Georgia. Georgian Med News	2014 Jan;(226):37-41.		

ოკულტური C ჰეპატიტი აივ ინფიცირებულ პაციენტებს შორის საქართველოში

პილოტურ კვლევაში ანალიზისთვის შეირჩა აივ/შიდსით ავადმყოფთა სამი ჯგუფი: 1 -ლი

ჯგუფი - აივ/შიდსით ავადმყოფები ღვიძლის დაავადებების გარეშე (98 ავადმყოფი), მე-2 ჯგუფი - უცნობი ეტიოლოგიის ღვიძლის დაავადებების მქონე აივ/შიდსით ავადმყოფები (34 ავადმყოფი) და მე-3 ჯგუფი - HIV/HVB კოინფექციით ავადმყოფები (29 ავადმყოფი). HCV რნმ გამოკვლეულ იქნა პერიფერიული სისხლის მონონუკლეარების (PBMCs) ნიმუშებში რეალური დროის პოლიმერაზული ჯაჭვური რეაქციის მეთოდით. HCV გენოტიპირება განისაზღვრა შებრუნებითი ჰიბრიდიზაციის მეთოდით. ღვიძლის ფიბროზის ხარისხი შეფასდა ელასტოგრაფიის საშუალებით (Fibroscan).

PBMCs ნიმუშებში HCV რნმ გამოვლინდა პირველ ჯგუფში 2 (2%) შემთხვევაში, მეორე ჯგუფში - 4 (12%) და მესამე ჯგუფში - 9 (31%) შემთხვევაში. გამოვლენილი 15 ოკულტური ჰეპატიტის პაციენტებიდან HCV გენოტიპი განისაზღვრა 14 პაციენტში, გენოტიპების შემდეგი განაწილებით: 6 (46%) – 1b, 3 (23%) – 2a/2c და 5 (38%) – 3a. ერთ ნიმუშში გენოტიპი ვერ განისაზღვრა C ჰეპატიტის ვირუსის უკიდურესად დაბალი ვირუსული დატვირთვის გამო.

კვლევამ აჩვენა აივ-ით ინფიცირებულ პაციენტებში ოკულტური HCV ინფექციის არსებობა. ღვიძლის ფიბროზი უფრო ხშირი და უფრო მაღალი ხარისხის იყო ოკულტური ჰეპატიტით ავადმყოფებში, რაც მიუთითებს იმაზე, რომ გამოუვლენელმა ოკულტურმა C ჰეპატიტმა შეიძლება გამოიწვიოს ღვიძლის დაზიანება. ამრიგად, აივ ინფიცირებულების მხოლოდ HCV ანტისხეულებზე კვლევა არ ასახავს ოკულტური HCV კო-ინფექციის ჭეშმარიტ პრევალენტობას. სტატიის ავტორებს მიაჩნიათ, რომ ოკულტური C ჰეპატიტის გამოსავლენად, ღვიძლის ბიოფსიის ხელმიუწვდომლობის შემთხვევაში, PBMCs ნიმუშების კვლევა HCV რნმ-ზე მეტად ინფორმატიულია.

2) უცხოეთში

ა) მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

ბ) სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
	თენგიზ ცერცვაძე - External peer reviewer	CONSOLIDATED GUIDELINES ON HIV PREVENTION, DIAGNOSIS, TREATMENT	WHO, Geneva	159

	AND CARE FOR KEY POPULATIONS JULY 2014		
ანოტაცია/რეზიუმე			
ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის კონსოლიდირებული გაიდლაინი. აივ/შიდსის პრევენცია, დიაგნოსტიკა, მკურნალობა და მოვლა მაღალი რისკის ჯგუფებში.			
<p>გაიდლაინი აერთიანებს არსებულ სახელმძღვანელო რეკომენდაციებს და პროტოკოლებს აივ/შიდსის მაღალი რისკის ჯგუფებში, როგორცაა ჰომოსექსუალი მამაკაცები, ნარკოტიკების ინექციური გზით მომხმარებლები, კომერციული სექს მუშაკები, პატიმრები და ტრანსგენდერები, აივ/შიდსის პრევენციის, დიაგნოსტიკის, მკურნალობისა და მოვლის საკითხებზე.</p> <p>გაიდლაინის მიზანია აივ/შიდსის დარგში მტკიცებულებებზე დაფუძნებული რეკომენდაციების მიწოდება კლინიციისტებისა და პროგრამის მენეჯერებისათვის, რაც გულისხმობს ეფექტური პრევენციული ღონისძიებების გაფართოებას და მკურნალობისა და მოვლის სერვისებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებას აღნიშნულ ჯგუფებში.</p>			

გ) კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

დ) სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	Akhvlediani T, Bautista CT, Shakarishvili R, Tsertsvadze T, Imnadze P, Tatishvili N, Davitashvili T, Samkharadze T, Chlikadze R, Dvali N, Dzigua	Etiologic Agents of Central Nervous System Infections among Febrile Hospitalized Patients in the Country of Georgia.	2014 Nov 4;9(11):e111393. doi: 10.1371/journal.pone.0111393. eCollection 2014.	PLoS One	

L, Karchava M, Gatserelia L, Macharashvili N, Kvirkvelia N, Habashy EE, Farrell M, Rwlinson E, Sjvar J, Hepburn M, Pimentel G, Dueger E, House B, Rivard R.	PLoS One			
---	----------	--	--	--

ანოტაცია

ცხვლებით ჰოსპიტალიზებულ ავადმყოფებში ცენტრალური ნერვული სისტემის ეტიოლოგიური აგენტების შესწავლა საქართველოში.

კვლევაში ჩართული იქნა მენინგიტით და ენცეფალიტით დაავადებული ავადმყოფები. ცერებროსპინალური სითხე შესწავლილ იქნა ბაქტერიოლოგიური და პოლიმერაზული ჯაჭვური რეაქციის მეთოდებით მარტივი ჰერპესის ვირუსზე, ყბაყურას ვირუსზე, ენტეროვირუსზე, ჰერპეს ზოსტერის ვირუსზე, სტრეპტოკოკზე და მენინგოკოკზე.

კვლევაში ჩართული 140 ავადმყოფიდან, ცერებროსპინალურ სითხეში Streptococcus pneumonia აღმოჩნდა 5 ავადმყოფში. პოლიმერაზული ჯაჭვური რეაქციით 25 ავადმყოფში დადასტურდა Streptococcus pneumonia-ის არსებობა, 6 ავადმყოფში - N. Meningitidis და 1 ავადმყოფში - H. influenza. პოლიმერაზული ჯაჭვური რეაქციით ასევე 26 ავადმყოფში აღმოჩენილი იქნა ენტეროვირუსი, varicella zoster virus - 4 ავადმყოფში და HSV- 2 ავადმყოფში. კვლევამ ცხადყო, რომ S. pneumoniae და ენტეროვირუსი ყველაზე ხშირი ეტიოლოგიური აგენტები არიან აღნიშნულ კოჰორტაში.

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	ბეჭდების რაოდენობა
1 2 3	Chkhartishvili N, Sharvadze L, Dvali N, Karchava M, Rukhadze N, Lomtadze M, Chokoshvili O, Tsertsvadze T.	Virologic outcomes of second-line antiretroviral therapy in Eastern European country of Georgia. AIDS Res Ther	2014 Jul 7;11:18. doi: 10.1186/1742- 6405-11-18. eCollection 2014.	AIDS Research and Therapy	

ანოტაცია

მეორე რიგის ანტირეტროვირუსულ მკურნალობაზე (არე) მყოფი ავადმყოფების ვირუსული გამოსავლები საქართველოში.

რეტროსპექტულ კვლევაში ჩართული იქნა აივ/შიდსით ავადმყოფები, რომლებსაც დაუდასტურდათ არც პრეპარატებისადმი რეზისტენტობა და გადაყვანილ იქნენ მეორე რიგის არც მკურნალობაზე. კვლევის პერიოდი შეადგენდა 2005-2010 წწ.

ავადმყოფების დაკვირვება განხორციელდა 2011 წლის 1 ივლისამდე. კვლევაში ჩართული 84 ავადმყოფიდან მე-6, მე-12, 24-ე და 36-ე თვეზე ვირუსული სუპრესია მიღწეულ იქნა 79-83%-ში. ვირუსული უმედეგობის რისკ ფაქტორებს წარმოადგენდა მკურნალობაზე დამყოლობა <80% და აივ ვირუსული დატვირთვა >100 000 მკურნალობის დაწყებისას.

კვლევის შედეგებმა ცხადყო, რომ მეორე რიგის არც მკურნალობაზე ავადმყოფებში მიღწეულ იქნა სახარბიელო პასუხი. კვლევის მონაცემები ადასტურებს არც მკურნალობაზე ავადმყოფთა დამყოლობის გაუმჯობესების აუცილებლობას.

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	Chkhartishvili N, Sharavdze L, Chokoshvili O, DeHovitz J, Del Rio C, Tsertsvadze T.	The cascade of care in the Eastern European country of Georgia. HIV Med	2014 Jun 12. doi: 10.1111/hiv.12172.	HIV Med	

ანოტაცია
აივ/შიდსის მკურნალობისა და მოვლის კასკადი საქართველოში

ანტირეტროვირუსული თერაპიის (ართ) ეფექტურობა დამოკიდებულია აივ/შიდსით ავადმყოფთა წარმატებულ ჩართულობაზე აივ/შიდსის მკურნალობისა და მოვლის სერვისებში. აღნიშნულ კვლევაში ჩართული იქნა 1989-2012 წლებში საქართველოში რეგისტრირებული აივ/შიდსით ავადმყოფები.

კვლევის შედეგად გაირკვა, რომ აივ/შიდსით ავადმყოფთა უმრავლესობა მუდმივად ჩართულია მკურნალობისა და მოვლის სერვისებში. ავადმყოფების გამოთიშვას ადგილი აქვს მკურნალობისა და მოვლის პროცესის ყველა რგოლში, განსაკუთრებით კი აივ/შიდსის დიაგნოზის დადგენისას. აქედან გამომდინარე აუცილებელია არადიაგნოსტირებული პაციენტების გამოვლენა და მათი ჩართვა ართ მკურნალობისა და მოვლის სერვისებში, რაც განაპირობებს ართ პროგრამის ეფექტურობას.

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
---	-----------------	---	--------------------------	--------------------------------	---------------------

1 2 3	Kuchuloria T, Imnadze P, Chokheli M, Tsertsvadze T, Endeladze M, Mshvidobadze K, Clark DV, Bautista CT, Abdel Fadeel M, Pimentel G, House B, Hepburn MJ, Wölfel S, Wölfel R, Rivard RG.	Viral hemorrhagic fever cases in the country of Georgia: Acute Febrile Illness Surveillance Study results. Am J Trop Med Hyg	2014 Aug;91(2):246-8. doi: 10.4269/ajtmh.13- 0460. Epub 2014 Jun 2	American Journal of Tropical Medicine Hygiene	
-------------	---	--	---	---	--

ანოტაცია

ვირუსული ჰემორაგიული ცხვლები საქართველოში.

საქართველოში ვირუსული ჰემორაგიული ცხვლებების: ყირიმ-კონგოს ცხვლების და ჰანტავირუსული ინფექციის ახალი შემთხვევების (ინსიდენტობის) შესახებ ინფორმაცია მწირია.

შესწავლილ იქნა 2008-2011 წლებში საქართველოში 537 ცხვლებით ავადმყოფი. 14 ცხვლებით ავადმყოფიდან, რომელსაც ასევე აღენიშნებოდა ჰემორაგიული სინდრომი, ყირიმ-კონგოს ცხვლება დაუდასტურდა 3 ავადმყოფს. 2 ცხვლებით ავადმყოფს, რომლებსაც ჰქონდათ თირკმლის მწვავე უკმარისობა, დაუდასტურდათ ჰანტავირუსული ინფექცია.

კვლევის შედეგები ცხადყოფს, რომ ყირიმ-კონგოს ცხვლების და ჰანტავირუსული ინფექციის გამომწვევები წარმოადგენს მწვავე ცხვლებით მიმდინარე ინფექციების ეტიოლოგიურ ფაქტორებს საქართველოში. აქედან გამომდინარე აუცილებელია აღნიშნულ ინფექციებზე დიაგნოსტიკური მეთოდების და ზედამხედველობის სისტემის გაუმჯობესება საქართველოში.

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა- ლის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	Chkhartishvili N1, Rukhadze N2, Svanidze M2, Sharvadze L3, Dehovitz JA4, Tsertsvadze T3, McNutt LA5, del Rio C6.	Evaluation of multiple measures of antiretroviral adherence in the Eastern European country of Georgia. J Int AIDS Soc	2014 Apr 9;17:18885. doi: 10.7448/IAS.17.1.18885. eCollection 2014.	Journal of International AIDS Society	

ანოტაცია

ანტირეტროვირუსულ თერაპიაზე დამყოლობის შეფასება საქართველოში.

მონაცემები ანტირეტროვირუსულ თერაპიაზე (ართ) დამყოლობის თაობაზე აღმოსავლეთ ევროპის რეგიონში მწირია.

პროსპექტულ კვლევაში ჩართული იქნა 100 აივ/შიდსით ავადმყოფი, რომლებსაც დაენიშნა ართ. დაკვირვება წარმოებდა სამი თვის მანძილზე. მედიკამენტების რეჟიმის დაცვა კორელირებდა ვირუსულ სუპრესიასთან. ნარკოტიკების აქტიურ მომხმარებელ აივ/შიდსით ავადმყოფებში ართ რეჟიმის დარღვევის გამო ორჯერ ნაკლები იყო აივ ვირუსული სუპრესიის მიღწევა.

კვლევამ დაადასტურა ართ რეჟიმის დაცვის აუცილებლობა ვურუსული სუპრესიის მიღწევის მიზნით. ნარკოტიკების აქტიურ მომხმარებლებში აღინიშნებოდა აივ სუპრესიის ოპტიმალური მაჩვენებელი, თუმცა ანტირეტროვირუსული მკურნალობის დამყოლობის გაუმჯობესების მიზნით აღნიშნულ ჯგუფში საჭიროა დამატებითი ღონისძიებების შემუშავება.

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	Tsertsvadze T, Chkhartishvili N, Dvali N, Karchava M, Chokoshvili O, Tavadze L, Gamkrelidze A, Zohrabyan L	Estimating HIV incidence in eastern European country of Georgia: 2010-2012. Int J STD AIDS.	2014 Nov;25(13):913-20. doi: 10.1177/0956462414525939. Epub 2014 Mar 26.	Int J STD AIDS.	

ანოტაცია

აივ ინსიდენტობის კვლევა საქართველოში.

კვლევის ფარგლებში მოხდა 2010-2012 წლებში საქართველოში აივ ინსიდენტობის შესწავლა მათემატიკური მოდელირების მეთოდის გამოყენებით.

კვლევაში ჩართული იქნა 2010-2012 წლებში რეგისტრირებული ახლადგამოვლენილი 1155 აივ/შიდსით ავადმყოფი. 231 ავადმყოფში დადასტურდა აივ ინფექციის ახალი შემთხვევა. ინსიდენტური შემთხვევები თანაბარი იყო 2010, 2011 და 2012 წლებში.

კვლევამ ცხადყო, რომ მიუხედავად აივ/შიდსის დაბალი ინსიდენტობის მაჩვენებლისა,

საქართველოში ადგილი აქვს აივ/შიდსის ეპიდემიის ზრდას, რომლის ძირითად მიზეზს წარმოადგენს აივ/შიდსის გვიანი დიაგნოსტიკა და გამოუვლენელი (არადიაგნოსტირებული) შემთხვევების მაღალი მაჩვენებელი.

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	Chkhartishvili N, Sharvadze L, Chokoshvili O, Bolokadze N, Rukhadze N, Kempker RR, Gamkrelidze A, DeHovitz JA, Del Rio C, Tsertsvadze T.	Mortality and causes of death among HIV-infected individuals in the country of Georgia: 1989-2012. AIDS Res Hum Retroviruses.	2014 Jun;30(6):560-6. doi: 10.1089/AID.2013.0219. Epub 2014 Feb 24.	AIDS Res Hum Retroviruses.	

ანოტაცია
სიკვდილობა და მისი მიზეზები აივ/შიდსით ავადმყოფებში საქართველოში. 1989-2012 წწ.

საქართველომ 2004 წლიდან უზრუნველყო ყველა აივ/შიდსით ავადმყოფის ანტირეტროვირუსული თერაპიით (ართ) უნივერსალური ხელმისაწვდომობა. აივ/შიდსით ავადმყოფების სიკვდილობაზე ართ-ს ზემოქმედების შესწავლის მიზნით ჩატარდა რეტროსპექტული კვლევა. კვლევაში ჩართული იქნა 1989-2012 წლებში რეგისტრირებული აივ/შიდსით ავადმყოფები. 3554 აივ/შიდსით ავადმყოფიდან 779 მოკვდა. სიკვდილობის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი დაფიქსირდა 2004 წელს (10,74 - 100 ავადმყოფზე). მაჩვენებელი საგრძნობლად შემცირდა ართ უნივერსალური ხელმისაწვდომობის დანერგვის შემდეგ (სიკვდილობის მაჩვენებელი: 4,02 - 100 ავადმყოფზე). სიკვდილობის სარწმუნო რისკ ფაქტორს წარმოადგენდა შიდსის არსებობა აივ დიაგნოსტიკისას. აივ/შიდსით ავადმყოფებში სიკვდილის ძირითადი მიზეზი იყო ტუბერკულოზი (21%).

კვლევამ ცხადყო, რომ ართ უნივერსალურმა ხელმისაწვდომობამ საგრძნობლად შეამცირა სიკვდილობის მაჩვენებელი აივ/შიდსით ავადმყოფებში. თუმცა, სიკვდილობის მაჩვენებელი კვლავ რჩება მაღალი აივ/შიდსის გვიანი გამოვლენის გამო.

აივ/შიდსის შემთხვევების ადრეული გამოვლენა და ართ-ს დროული დაწყება აღნიშნულ პოპულაციაში სიკვდილობის შემცირების და ასევე აივ/შიდსის და ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევების პრევენციის საწინდარია.

V. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

1) საქართველოში

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	თენგიზ ცერცვაძე	აივ/შიდსის სიტუაცია საქართველოში. შიდსის სამსახურის 30 წელი საქართველოში	აშშ-საქართველოს ერთობლივი სამეცნიერო ვორქშოპი "აივ/შიდსი, ტუბერკულოზი და ვირუსული ჰეპატიტები" 2014 წლის 16-18 ივნისი, თბილისი
2	თენგიზ ცერცვაძე	HCV მკურნალობის გამოცდილება საქართველოში	აშშ-საქართველოს ერთობლივი სამეცნიერო ვორქშოპი "აივ/შიდსი, ტუბერკულოზი და ვირუსული ჰეპატიტები" 2014 წლის 16-18 ივნისი, თბილისი
3	ლალი შარვაძე	მწვავე/ახალი HCV ინფექცია; კლინიკური მიმდინარეობა; ვირუსის რეპლიკაციის კინეტიკა და დაავადების გამოსავლები	აშშ-საქართველოს ერთობლივი სამეცნიერო ვორქშოპი "აივ/შიდსი, ტუბერკულოზი და ვირუსული ჰეპატიტები" 2014 წლის 16-18 ივნისი, თბილისი
4	ნინო ბადრიძე	აივ/შიდსი საქართველოში – მიმოხილვა	აშშ-საქართველოს ერთობლივი სამეცნიერო ვორქშოპი "აივ/შიდსი, ტუბერკულოზი და ვირუსული ჰეპატიტები" 2014 წლის 16-18 ივნისი, თბილისი
5	ნატალია ბოლოკაძე	HIV/HCV და HIV/HBV კოინფექციები საქართველოში.	აშშ-საქართველოს ერთობლივი სამეცნიერო ვორქშოპი "აივ/შიდსი, ტუბერკულოზი და ვირუსული ჰეპატიტები" 2014 წლის 16-18 ივნისი, თბილისი
6	ნათა დვალი	აივ მოლეკულური ეპიდემიოლოგია საქართველოში.	აშშ-საქართველოს ერთობლივი სამეცნიერო ვორქშოპი "აივ/შიდსი, ტუბერკულოზი და ვირუსული ჰეპატიტები" 2014 წლის 16-18 ივნისი,

			თბილისი
7	ქეთევან შერმაღინი	აივ/შიდსის მკურნალობისა და მოვლის კასკადი საქართველოში-ტესტირების და მკურნალობის სტრატეგია	აშშ-საქართველოს ერთობლივი სამეცნიერო ვორქშოპი "აივ/შიდსი, ტუბერკულოზი და ვირუსული ჰეპატიტები" 2014 წლის 16-18 ივნისი, თბილისი
8	ნიკოლოზ ჩხარტიშვილი	ანტირეტროვირუსული მკურნალობის უნივერსალური ხელმისაწვდომობა. საქართველოს გამოცდილება	აშშ-საქართველოს ერთობლივი სამეცნიერო ვორქშოპი "აივ/შიდსი, ტუბერკულოზი და ვირუსული ჰეპატიტები" 2014 წლის 16-18 ივნისი, თბილისი
9	მარინე ქარჩავა	HCV მოლეკულური ეპიდემიოლოგია საქართველოში. HCV 2k/1b რეკომბინანტული ფორმები HCV მე-2 გენოტიპით ავადმყოფებში	აშშ-საქართველოს ერთობლივი სამეცნიერო ვორქშოპი "აივ/შიდსი, ტუბერკულოზი და ვირუსული ჰეპატიტები" 2014 წლის 16-18 ივნისი, თბილისი
10	ფატი გაბუნია	აივ/შიდსით და ტუბერკულოზით კო-ინფექცია საქართველოში	აშშ-საქართველოს ერთობლივი სამეცნიერო ვორქშოპი "აივ/შიდსი, ტუბერკულოზი და ვირუსული ჰეპატიტები" 2014 წლის 16-18 ივნისი, თბილისი

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
11	თენგიზ ცერცვაძე	C ჰეპატიტის მკურნალობის პრინციპები;	საერთაშორისო სამუშაო შეხვედრა: „C ჰეპატიტის კონტროლის გეგმა საქართველოში: C ჰეპატიტის ელიმინაციის მოდელი“. 12-14 მარტი, 2014 წ.
12	ნინო ბადრიძე, მარინე ქარჩავა	C ჰეპატიტის ეპიდსიტუაცია, მ.შ. მოლეკულური ეპიდემიოლოგია, საქართველოში;	საერთაშორისო სამუშაო შეხვედრა: „C ჰეპატიტის კონტროლის გეგმა საქართველოში: C ჰეპატიტის ელიმინაციის მოდელი“. 12-14

			მარტი, 2014 წ.
13	ნიკოლოზ ჩხარტიშვილი	აივ ინფექცია/შიდსის ეპიდემიის მიმოხილვა, შიდსის ცენტრის დაარსებიდან 30 წელი - გავლილი გზა, მიღწევები, სამომავლო გეგმები	შიდსის მსოფლიო დღისადმი მიძღვნილი კონფერენცია. 1 დეკემბერი, 2014. თბილისი, საქართველო.

2) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	თენგიზ ცერცვაძე	HCV Care and Treatment in Georgia	EASL GEORGIA SIDE- MEETING on HEPATITIS C, London, U.K., April 9, 2014

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	აკაკი აბუთიძე	Epidemiology of Hepatitis C and drivers of transmission	EASL GEORGIA SIDE- MEETING on HEPATITIS C, London, U.K., April 9, 2014

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1 2 3	Karchava M.; Sharvadze L.; Gatsrelia L.; Chkhartishvili N.; Dvali N.; Dzigua L.; Dolmazashvili E.; Tsertsvadze T.	HCV 2k/1b recombinant strain among hepatitis C infected genotype 2 patients in Georgia	European Association for Microbiology and Infectious Diseases Congress 2014 10-13 May, 2014 Barcelona, Spain

მოხსენებათა ანოტაციები

HCV 2k/1b რეკომბინანტული ფორმები C ჰეპატიტის მე-2 გენოტიპით ინფიცირებულ ავადმყოფებში საქართველოში

რესტროსპექტული კვლევის ფარგლებში განხორციელდა რანდომულად შერჩეული 72 C ჰეპატიტით ავადმყოფის სისხლის ნიმუში, რომლებშიც ჩატარდა 275 nt NS5B უბნის სექვენირება.

დისკორდანტული ნიმუშების დეტალური შესწავლა მოხდა 5'UTR/Core სექვენირებით.

5'UTR/Core გენოტიპირების მეთოდის გამოყენებით 32 (44.4%) C ჰეპატიტით ავადმყოფს აღმოაჩნდა C ჰეპატიტის ვირუსის პირველი გენოტიპი, 21 (29.1%) ავადმყოფს - მეორე გენოტიპი და 19 (26.3%) ავადმყოფს - მესამე გენოტიპი. C ჰეპატიტის მეორე გენოტიპის მქონე 21 ავადმყოფიდან გენომის უბნების შედარების შედეგად 7 შემთხვევაში მიღებულ იქნა დისკორდანტული შედეგები, რისი მიზეზიც იყო HCV 2k/1b რეკომბინანტული ფორმების არსებობა.

C ჰეპატიტის ვირუსის მეორე გენოტიპის მქონე ავადმყოფებში ანტივირუსული მკურნალობის შედეგად მყარი ვირუსული პასუხი მიღწეულ იქნა 58.3%-ში, რომელიც ნაკლებია იყო მესამე გენოტიპის მქონე ავადმყოფების მყარ ვირუსულ პასუხთან შედარებით (72.7%) და აღემატებოდა პირველი გენოტიპის მქონე ავადმყოფთა მკურნალობის შედეგად მიღწეულ მყარი ვირუსული პასუხის მაჩვენებელს (38.5%).

კვლევამ ცხადყო, რომ საქართველოში C ჰეპატიტით ავადმყოფებში ცირუკულირებს C ჰეპატიტის ვირუსის RF 2k/1b ფორმები. C ჰეპატიტის ვირუსის მეორე გენოტიპით ავადმყოფებს დამატებით უნდა ჩაუტარდეს ვირუსის NS5B რეგიონის სექვენირება, რათა დადგინდეს RF 2k/1b ფორმის არსებობა, რასაც მნიშვნელობა აქვს ანტივირუსული მკურნალობის ეფექტურობისათვის.

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1 2 3	Nikoloz Chkhartishvili, Otar Chokoshvili, Lali Sharvadze, Jack A. DeHovitz, Carlos del Rio, Tengiz Tsertsvadze	Trends in Cascade of Care in the Eastern European Country of Georgia: 2008-2012	CROI 2014 March 3-6, 2014 Boston, Massachusetts

მოხსენებათა ანოტაციები

**აივ/შიდსის მკურნალობისა და მოვლის სერვისებში/კასკადში ავადმყოფთა ჩართულობის
დინამიკა საქართველოში.**

კვლევაში ჩართული იქნა 1989-2012 წლებში საქართველოში რეგისტრირებული ყველა აივ/შიდსით ავადმყოფი. ანალიზისთვის გამოყენებული იქნა აივ/შიდსის მონაცემთა ეროვნული ბაზა.

კვლევის შედეგად გაირკვა, რომ აივ/შიდსის მკურნალობისა და მოვლის სერვისებში აივ/შიდსით ავადმყოფთან ჩართულობის მაჩვენებელი დროთა განმავლობაში იზრდება. ინტრავენური ნარკოტიკების მომხმარებელ აივ/შიდსით ავადმყოფებში აღინიშნება ჩართულობის შედარებით ნაკლები მაჩვენებელი. აქედან გამომდინარე, რეკომენდებულია დამატებითი ღონისძიებების შემუშავება აღნიშნულ სერვისებში ავადმყოფთა ჩართულობის გაუმჯობესებისათვის და ასევე ანტირეტროვირუსული მკურნალობის ადრეული დაწყებისათვის.

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	Lali Sharvadze	Georgia HBV country situation	October 23. 2014.

		update. Prof. Lali Sharvadze	Consultation Meeting on Hepatitis B. Organized by pharma "Gilead". Kiev, Ukraine
--	--	------------------------------	---

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	Lali Sharvadze	Georgia HBV country situation update. Prof. Lali Sharvadze	Expert Forum 9 – Turning Points in Chronic Hepatitis Care. Berlin, Germany

ღონისძიებები განხორციელებული ინფექციური პათოლოგიის, შიდსის და კლინიკური იმუნოლოგიის ს-პ ცენტრის მიერ

აშშ-საქართველოს ერთობლივი სამეცნიერო ფორქშოპი "აივ/შიდსი, ტუბერკულოზი და ვირუსული ჰეპატიტები"

2014 წლის 16-18 ივნისს, თბილისში, ჩატარდა აშშ-საქართველოს ერთობლივი სამეცნიერო ფორქშოპი "აივ/შიდსი, ტუბერკულოზი და ვირუსული ჰეპატიტები."

ფორქშოპის ორგანიზატორები იყვნენ: აშშ ჯანდაცვის ნაციონალური ინსტიტუტების (NIH) ალერგიისა და ინფექციური დაავადებების ნაციონალური ინსტიტუტი (NIAID), მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების საერთაშორისო ცენტრი (ISTC), საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, საქართველოს საელჩო აშშ-ში, დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი და ინფექციური პათოლოგიის, შიდსის და კლინიკური იმუნოლოგიის ს/პ ცენტრი.

ფორქშოპის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღეს აშშ და საქართველოს დარგის წამყვანმა სპეციალისტებმა.

ფორქშოპის მიზნები: არსებული სამეცნიერო მიღწევების გაზიარება, და ბიომედიცინის დარგში აშშ-საქართველოს თანამშრომლობის განმტკიცება და შემდგომი გაფართოება. ფორქშოპზე დაწვრილებით იქნა განხილული აივ/შიდსთან, C და B ვირუსულ ჰეპატიტებსა და ტუბერკულოზთან დაკავშირებული საკითხები – პრობლემები. მიდგომები, მიღწევები და სამომავლო პერსპექტივები.

შიდსის და კლ. იმუნოლოგიის ს/პ ცენტრის მიერ, ფორქშოპზე წარდგენილი იქნა მოხსენებები:

- აივ/შიდსი საქართველოში – მიმოხილვა (ნინო ბადრიძე);
- აივ მოლეკულური ეპიდემიოლოგია საქართველოში. (ნათია დვალი);
- აივ/შიდსის მკურნალობისა და მოვლის კასკადი საქართველოში-ტესტირების და მკურნალობის სტრატეგია (ქეთევან შერმაღინი);

- ანტირეტროვირუსული მკურნალობის უნივერსალური ხელმისაწვდომობა. საქართველოს გამოცდილება (ნიკოლოზ ჩხარტიშვილი);
- HIV/HCV და HIV/HBV კონფექციები საქართველოში. (ნატალია ბოლოკაძე);
- C ჰეპატიტი საქართველოში – მიმოხილვა (აკაკი აბუთიძე);
- HCV მოლეკულური ეპიდემიოლოგია საქართველოში. HCV 2k/1b რეკომბინანტული ფორმები HCV მე-2 გენოტიპით ავადმყოფებში (მარინე ქარჩავა);
- მწვავე/ახალი HHCV ინფექცია; კლინიკური მიმდინარეობა; ვირუსის რეპლიკაციის კინეტიკა და დაავადების გამოსავლები. (ლალი შარვაძე);
- HCV მკურნალობის გამოცდილება საქართველოში (თენგიზ ცერცვაძე);
- აივ/შიდსით და ტუბერკულოზით კო-ინფექცია საქართველოში (ფატი გაბუნია).

ვორქშოპზე ერთი სესია დაეთმო საქართველოს შიდსის სამსახურის 30 წლის იუბილეს. აივ/შიდსის მკურნალობაში, კვლევისა და განათლებაში 30 წლის წარმატებულ საქმიანობაზე ისაუბრა ცენტრის გენერალურმა დირექტორმა, ბ-ნ თენგიზ ცერცვაძემ.

სწავლება-ტრენინგი რეგიონის შიდსის ცენტრის ექიმებისთვის “ანტირეტროვირუსული თერაპიის ახალი მიდგომები” 17 ოქტომბერი 2014 წ.

თბილისი

მოსსენებები:

ოპორტუნისტული დაავადებების პროფილაქტიკა და მკურნალობა

ნატალია ბოლოკაძე

ანტირეტროვირუსული თერაპიის მიდგომები საზოგადოებრივი ჯანდაცვის

კუთხით. ფატი გაბუნია

1 დეკემბერი - შიდსის მსოფლიო დღისადმი მიძღვნილი კონფერენცია თბილისი

ორგანიზატორები:

სსიპ ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი და სს. ინფექციური პათოლოგიის, შიდსის და კლინიკური იმუნოლოგიის ცენტრი აივ/შიდსის პრევენციის სამუშაო ჯგუფთან (PTF) ერთად კონფერენცია ტარდება შიდსის, ტუბერკულოზისა და მალარიასთან ბრძოლის გლობალური ფონდის შიდსის პროგრამის ფარგლებში

1 დეკემბერს შიდსის მსოფლიო დღის აღნიშვნის ტრადიცია სათავეს გასული საუკუნის 80-იანი წლებიდან იღებს. 1988 წელს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის შიდსის პროგრამის მიერ ეს დღე ოფიციალურად იქნა გამოცხადებული შიდსთან ბრძოლის მსოფლიო დღედ. დღეისათვის მსოფლიოს 160-ზე მეტ ქვეყანაში ტარდება ამ დღისადმი მიძღვნილი სხვადასხვა ღონისძიება, რითაც აივ ინფიცირებულთა თემი, მთავრობები და არასამთავრობო სექტორი ცდილობს საზოგადოებას შეახსენოს შიდსის პრობლემის აქტუალობის და ამ მიმართულებით განხორციელებული ღონისძიებების გაფართოების აუცილებლობის შესახებ.

2014 წელს გრძელდება გაეროს შიდსის პროგრამის ხუთწლიანი კამპანია სლოგანით:

0 აივ ინფექციის ახალი შემთხვევა;

0 შიდსით გამოწვეული სიკვდილობის შემთხვევა;

0 აივ- ასოცირებული დისკრიმინაცია

მკურნალობის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით წელს ასევე დაიწყო გაეროს შიდსის პროგრამისა და ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის ერთობლივი კამპანია:

„90 – 90 -90 „

კამპანია მიზნად ისახავს შიდსის ეპიდემიის შეჩერებას მაღალაქტიური ანტირეტროვირუსული (არვ) მკურნალობის ამბიციური ფართომასშტაბიანი პროგრამის საშუალებით. 2014 წლის ბოლოსთვის აღნიშნულ მკურნალობას მსოფლიოში მხოლოდ 13.6 მილიონი ადამიანი ღებულობს. თუმცა აივ ინფიცირებულთა სავარაუდო რიცხვმა 2013 წლის მონაცემებით 35 მილიონს გადააჭარბა. ეპიდემიის დაწყებიდან დღემდე 36 მილიონი ადამიანი გარდაიცვალა.

2020 წლისთვის მისაღწევი მიზნები:

აივ ინფიცირებულთა 90%-მა უნდა იცოდეს საკუთარი ინფიცირების შესახებ;

აივ ინფიცირებულთა 90% უნდა იღებდეს არვ მკურნალობას;

მკურნალობაზე მყოფი აივ ინფიცირებულთა 90%-ში მიღწეული უნდა იქნას აივ სუპრესია (სისხლში აივ ვირუსის ნულოვანი დონე)

გაეროს შიდსის პროგრამის მიერ დაწყებული იქნა ახალი კამპანია (Closing the Gap), რაც მიზნად ისახავს 2030 წლისათვის შიდსის ეპიდემიის ელიმინაციას. დაგეგმილია სხვადასხვა მომსახურებებით მოცვის გაზრდა, კერძოდ:

- აივ ნებაყოფლობითი ტესტირების გაზრდა იმ 19 მილიონი აივ ინფიცირებულის გამოსავლენად, რომლებმაც არ იციან საკუთარი აივ დადებითი სტატუსის შესახებ და ვერ ღებულობენ შესაბამის დახმარებას;
- მკურნალობის პროგრამით მოცვის გაფართოება, რათა მსოფლიო მასშტაბით 35 მილიონი აივ ინფიცირებული ადამიანისათვის ხელმისაწვდომი გახდეს მკურნალობა;
- მსოფლიოში მკურნალობის პროგრამით აივ ინფიცირებული ბავშვების მოცვის გაზრდა არსებული 24%-დან 100%-მდე;
- ყველა ადამიანის ჩართულობის უზრუნველყოფა შიდსის საწინააღმდეგო კამპანიაში.

თუ მსოფლიო საზოგადოება შეძლებს აღნიშნული ღონისძიებების წარმატებით გატარებას, სავარაუდოდ, 2030 წლისთვის ჩვენ შევძლებთ შიდსის ეპიდემიის სრულად დამარცხებას.

აღნიშნული ამბიციური მიზნები თითოეული ქვეყნისგან მოითხოვს არსებული რესურსების მაქსიმალურ მობილიზებას და ეფექტიან ხარჯვას.

საქართველოში აივ/შიდსის როგორც პრევენციული, ისე მკურნალობის პროგრამების დიდი ნაწილი ფინანსდება შიდსთან, ტუბერკულოზსა და მალარიასთან ბრძოლის გლობალური ფონდის მიერ, თუმცა დონორი ორგანიზაციის მოთხოვნით, 2015 წლიდან ეტაპობრივად უნდა გაიზარდოს ამ მიმართულებით სახელმწიფოს შიდა რესურსების ხარჯვა. 2015 წლიდან სახელმწიფომ უკვე თავის თავზე აიღო არვ მკურნალობის პირველი რიგის მედიკამენტების შესყიდვის ვალდებულება, რაც დაახლოებით 1 მილიონი აშშ დოლარის ღირებულების მედიკამენტების შექნას გულისხმობს. 2016-2017 წლებში სახელმწიფოს უფრო მნიშვნელოვანი თანხების მობილიზება დასჭირდება, რადგან გლობალური ფონდის დაფინანსება კიდევ უფრო შემცირდება.

აივ/შიდსის პრევენციისა და მკურნალობის პროგრამების მდგრადობა ერთ-ერთი პრიორიტეტული საკითხია, რომლის გადაჭრა შესაძლებელია სახელმწიფო და

არასამთავრობო სექტორის ერთობლივი დიალოგისა და სტრატეგიული დაგეგმვის საფუძველზე.

ქირურგიის დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი: პროფ.მერაბ კილაძე

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემაღვენლობა:

პროფ.მერაბ კილაძე

პროფ.გია ლობჯანიძე

ასოც.პროფ.ამირან ანთაძე

ასოც.პროფ.ვლადიმერ გონჯილაშვილი

ასოც.პროფ.ავთანდილ ღირდალაძე

ასოც.პროფ. ზურაბ ბერიაშვილი

ასისტ.პროფ.გიორგი ელისაბედაშვილი

ასისტ.პროფ.გიორგი ხეროდინაშვილი

ასისტ.პროფ.თემურ მგელიაშვილი

ასისტ.პროფ.თემურ მგელიაშვილი

ასისტ.პროფ.გიორგი მამამთავრიშვილი

ასისტ.პროფ.გია ლურსმანაშვილი

ასისტ.პროფ.თემურ ქემოქლიძე

* საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

* სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1				

დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

* პუბლიკაციები:
ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	თემურ ქემოკლიძე მერაბ კილაძე (რედაქტორი)	„შაინის სალი აზრი გადაუდებელ აბდომინურ ქირურგიაში“	თსუ გამომცემლობა 2014	448
2	ირაკლი ნადირაძე გივი ჩიქობავა მერაბ კილაძე (რედაქტორი)	„ონკოლოგია“	2014	160
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა

1	M.Kiladze et al.,	Pancreatoduodenectomy as classic and pylorus-preserving variant: single center experience. "Georgian Medical News"	№ 4 (229) Апрель 2014, с.7-10.		4p.
2	М.Киладзе и соавт.,	Атензионная герниопластика: современные вопросы,пробле мы и перспективы(обзор) "Georgian Medical News"	№ 7-8 (232-233) Июль -Август 2014,с.7-12.		6с.
3	G. Lobzhanidze, J. Qorchilava, A. Imedadze, Z. khachiperadze	“ ოუნდატიონ ისტორე ოფ ღეპუბლიცან ჩენტრალ ჩლინიცალ ოსპიტალ” 44ბ ³ ჩონგრეს ოფ ტჰე ინტერნაციონალ შოციეტე ფორ ტჰე ისტორე ოფ ედიციინე “თჰე რეატ შილკ ღოდ ანდ ედიციინე”	10-14 September 2014, p. 34		1 pg.

ანოტაციები

3. დღევანდელი შპს. აკ. ნ. ყიფშიძის სახელობის ცენტრალური საუნივერსიტეტო კლინიკის (0160 თბილისი, ვაჟა-ფშაველას გამზ. 29) ისტორია იწყება 1820 წლის 30 აგვისტოდან, როდესაც ჩეხი ექიმის, ივანე პრიბილის ინიციატივით და პროექტით საქართველოში შეიქმნა პირველი სამოქალაქო, 12 საწოლიანი, საავადმყოფო, რომლის პირველი მთავარი ექიმიც თავად იყო. ყოველივე აღნიშნული გახდა წინაპდგარი, ანუ პრეისტორიული ნაწილი, 1868 წელს ე.წ. მიხეილის ცენტრალური კლინიკური საავადმყოფოს ჩამოყალიბებაში.

1918 წელს თბილისის მიხეილის სახელობის საავადმყოფოს ეწოდა „საქართველოს რესპუბლიკის მთავარი საავადმყოფო“ და იგი გადაყვანილ იქნა სახელმწიფო ბიუჯეტზე. ამავე წელს ივ. ჯავახიშვილის თაოსნობით დაარსებულ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება სამკურნალო ფაკულტეტის ჩამოყალიბებასთან დაკავშირებით. პროფესორების სპირიდონ ვირსალაძის, გრიგოლ მუხაძის და ივანე თიკანაძის ინიციატივით და უშუალო მონაწილეობით 1919 წლის 9 აპრილს თსუ-ში დაარსებული სამკურნალო ფაკულტეტის კლინიკური კათედრების ბაზა გახდა ზემოთ აღნიშნული „საქართველოს რესპუბლიკის მთავარი საავადმყოფო“. აღნიშნული დასახელება 1925 წელს შეიცვალა და დაერქვა „ცენტრალური კლინიკური-კვლევითი-სამეცნიერო ინსტიტუტი“, ხოლო 1943 წელს მას დაუბრუნდა „საქართველოს რესპუბლიკის მთავარი საავადმყოფო“-ს სახელი. 1954 წლიდან, აკადემიკოს ნიკოლოზ ყიფშიძის გარდაცვალების შემდგომ, საავადმყოფოს დაერქვა „აკ. ნ. ყიფშიძის სახელობის რესპუბლიკური ცენტრალური კლინიკური

საავადმყოფო“. 1974 წელს, აღნიშნულმა საავადმყოფომ შეიცვალა მისამართი და პლესანოვის (დღევანდელი დავით აღმაშენებლის გამზ.) პროსპექტიდან გადმოინაცვლა ვაჟა-ფშაველას N29-ში ახალაშენებულ, კომფორტულ, თანამედროვე, მრავალსართულიან შენობაში.

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	G. Lobzhanidze, D. Kordzaia, G.	Diagnostic and Surgical Treatment	N5, 2014.	Macedonia	1p.

	Datuashvili, B. Iremashvili, Z. Khachiperadze	of Operated Stomach Cancer; SEEMF Fifth International Medical Congress Materials			
2	G. Lobzhanidze, D. Kordzaia	Liver Transplantation: Challenge For Further Clinical, Experimental and Social-Ethical Investigation; SEEMF Fifth International Medical Congress Materials	N5, 2014.	Macedonia	2p.
ანოტაციები					
<p>1. კუჭის წყლულის გამო ნაოპერაციები 523 ავადმყოფიდან შორეული შედეგი (2-15 წელი) შესწავლილია 432 (82,6%)-ში. სტაციონარულად გამოკვლეულია 313 (72,5%) პაციენტი, ხოლო დანარჩენი 119 (27,5%) - ანკეტური მონაცემებით. 432 გამოკვლეულიდან 144 გაუკეთდა კუჭის რეზექცია ბილროთ I მეთოდით, 76-ს - ბილროთ II, 39-ს რუს, ხოლო 54 ეკონომიური რეზექცია ვაგოტომიით; 91-ს ღეროვანი ვაგოტომია პილოროპლასტიკით, 27-ს სელექციური პროქსიმალური ვაგოტომია და ერთს - გასტრექტომია.</p>					
<p>2. ნახვენებია ღვიძლის ტრანსპლანტატის პერფუზიული კონსერვაციის თავისებურებები და შესაძლებლობები ორიგინალური კონსტრუქციის ტუმბოთი, რომელიც საშუალებას იძლევა ღვიძლის არტერიაში საპერფუზიო ხსნარი (მათ შორის, აუტო-სისხლი) მიწოდებული ოქნას პულსური ნაკადით, ხოლო კარის ვენაში - არაპულსური (ტუმბოებისათვის ტრადიციული) ნაკადით.</p>					

* სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	მერაბ კილაძე	მწვავე მუცელი: პრაქტიკული მიდგომა და თანამედროვე ასპექტები	IV პოლიპროფილური სამედიცინო კონფერენცია. ბაკურიანი, 20 თებერვალი, 2014 (მოხსენება)

2	ვლადიმერ გონჯილაშვილი	ნაოპერაციები მუცლის ლაპაროსკოპული ქირურგია	IV პოლიპროფილური სამედიცინო კონფერენცია. ბაკურიანი, 20 თებერვალი, 2014 (მოსხენება)
3	მერაბ კილაძე	შაინის საღი აზრი გადაუდებელ აბდომინურ ქირურგიაში	V პოლიპროფილური სამედიცინო კონფერენცია. ჩაქვი, 5 ივლისი, 2014 (პრეზენტაცია)
4	Vladimer Gonjilashvili	Surgical treatment of type II diabetes	MMESA 14th & GAMIS 2nd international Congress September 21-24,2014 Tbilisi,Georgia
მოსხენებათა ანოტაციები			

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	G. Lobzhanidze	Healthcare Reform and development perspectives in Georgia	European Forum of Medical Association & WHO (EFMA/WHO), 12-14 March 2014, Belgrade, Serbia
2	G. Lobzhanidze	Diagnostic and Surgical Treatment of Operated Stomach Cancer	South-East European Medical Forum (SEEMF), 10-14 September 2014, Ohrid, Macedonia
3	G. Lobzhanidze	Healthcare Reform Steps in Georgia	South-East European Medical Forum (SEEMF), 10-14 September 2014, Ohrid, Macedonia

მოსხენებათა ანოტაციები

1. ამოქმედდა 15-მდე სადაზღვევო კომპანია, რომელიც გახდა შუამავალი სახელმწიფოსა და პაციენტს შორის (თანდათანობით დაიწყო მათი გაკოტრება - არასწორი დაფინანსების და მენეჯმენტის გამო); სადაზღვევო კომპანიებმა გადაინაწილეს სამომხმარებლო ბაზარი ქალაქებისა და რეგიონების მიხედვით (ინტერესთა კონფლიქტი - თავისი დაზღვეული, თავისი კლინიკა, თავისი ექიმები, თავისი მედიკამენტები); ერთი და იგივე ფორმის ხელში აღმოჩნდა სამედიცინო დაწესებულება, სადაზღვევო კომპანია, მედიკამენტების იმპორტი და წარმოება - სრული ინტერესთა კონფლიქტი; 2013 წლის თებერვალი-ივნისი - საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის პირველი ეტაპი (უფასო ამბულატორიული მიღება ოჯახის ექიმთან, მცირე ლაბ. გამოკვლევები, ურგენტული ამბულატორიული და სტაციონარული დახმარება). საყოველთაო ჯანდაცვის პროექტში ჩართო 3500000 ადამიანი.

2. კუჭის წყლულის გამო ნაოპერაციები 523 ავადმყოფიდან შორეული შედეგი (2-15 წელი) შესწავლილია 432 (82,6%)-ში. სტაციონარულად გამოკვლეულია 313 (72,5%) პაციენტი, ხოლო დანარჩენი 119 (27,5%) - ანკეტური მონაცემებით. 432 გამოკვლეულიდან 144 გაუკეთდა კუჭის რეზექცია ბილროთ I მეთოდით, 76-ს - ბილროთ II, 39-ს რუს, ხოლო 54 ეკონომიური რეზექცია ვაგოტომიით; 91-ს ღეროვანი ვაგოტომია პილოროპლასტიკით, 27-ს სელექციური პროქსიმალური ვაგოტომია და ერთს - გასტრექტომია
3. 2013 წლის ივლისიდან საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის მეორე ეტაპი (დაემატა ამბულატორულად - უფასო სპეციალისტებთან კონსულტაცია, გაფართოვდა ლაბ. კვლევების სპექტრი, დაიწყო გეგმიური ამბულატორული და სტაციონარული დახმარება; გამოიყო ლიმიტები გეგმიური ქირურგიული ოპერაციებისთვის; გამოიყო ლიმიტები ონკოდაავადებების მკურნალობისთვის (80% დაფინანსება); გაფართოვდა გეგმიური ოპერაციები (70% დაფინანსება); დაიწყო უფასო მშობიარობა. 2014 წლის 1 სექტემბრიდან 400 000-მდე ადამიანის (პენსიონერები, 0-5 წლამდე ბავშვები, სტუდენტები, შეზღუდული შესაძლებლობის პირები) საყოველთაო დაზღვევა ჩამოერთვა კერძო სადაზღვევო კომპანიებს და გადაეცა საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამას. წინასწარი გათვლებით პროგრამის ეფექტურობიდან გამომდინარე დაიზოგება თანხების 30% (რომელიც ეძლეოდათ კერძო კომპანიებს).

* საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	გასტროეზოფაგეალური დაავადება საქართველოში – დიაგნოსტიკის და მკურნალობის თანამედროვე ასპექტები	პროფ.მერაბ კილაძე	დოქტორანტი: შალვა გიუაშვილი
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
სადისერტაციო ნაშრომის პრეზენტაცია 19 დეკემბერს 2014 წელი			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

დერმატო-ვენეროლოგიის დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი. პროფესორი გიორგი გალდავა
 სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:
 პროფესორი გიორგი გალდავა
 ასოცირებული პროფესორი თინა ქიტუაშვილი
 ლაბორანტი ელზა გადელია

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის
 დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	“სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმების პროგრამის ფარგლებში სამხედრო ძალებში გასაწვევ პირთა დამატებითი სტაციონარული გამოკვლევების კომპონენტით გათვალისწინებული მომსახურების განხორციელება.” (12.02.2014-დან 30.06.2014-მდე და 15.10.2014-დან 31.12.2014-მდე).	გიორგი გალდავა	დაწესებულების დერმატო-ვენეროლოგები
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
	ქვეყნის თავდაცვის სამსახურში ჯანმრთელი მოსამსახურის არსებობა საქართველოს		

<p>სამხედრო კანონმდებლობით განსაზღვრული აუცილებლობაა. პროგრამის მიზანი იყო სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა შორის კანისა და სქესობრივი გზით გადამდებ დაავადებათა გამოვლენა.</p> <p>ამ მიზნით ჩატარდა სამხედრო ძალებში გასაწვევი ასაკის მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება და ლაბორატორიული გამოკვლევა კანისა და სქესობრივი გზით გადამდებ დაავადებათა გამოვლენის მიზნით.</p> <p>კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებული შედეგები: 2014 წელს სულ გასინჯული იყო 32 ახალგაზრდა, რომელიც გამოგზავნილი იყო სამხედრო სამსახურში გამწვევი კომისიის მიერ. პირველ ეტაპზე გამოკვლეულია 26 მოქალაქე, მეორეჯერ – 6 მოქალაქე. დაუდგინდათ სხვადასხვა დაავადება.</p>
--

*** სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული
სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები**

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1	“თავის თმის არის მიკოზების მართვის პროტოკოლი“	საქ. შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	თინა ქიტუაშვილი	თინა ქიტუაშვილი, ხათუნა კუდავა
დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
2	„მუნის მართვის პროტოკოლი“	საქ. შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	თინა ქიტუაშვილი	თინა ქიტუაშვილი

სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
---	---------------------	----------------------------	-----------------------	------------------------

1	<p>“რანდომიზებული, ერთ-ცენტრიანი, ორმაგად-ბრმა, პლაცებოთი-კონტროლირებული, I/II ა ფაზის კვლევა, ადამიანის თმის ფოლიკულის დერმული გარსის ფიალისებური უჯრედების (“DSCC”) აუტოტრანსპლანტატის უსაფრთხოების და ეფექტურობის შეფასებისათვის, ქალებსა და მამაკაცებში, ანდროგენული ალოპეციით. (03.12.2010 წ.-დან 31.01.2014 წ.-მდე)</p>	<p>“TrichoScience Innovations, Inc”, მდებარე: 200-455 გრანვილეს ქუჩა, ვანკუვერი, ბრიტანული კოლუმბია, V6C 1T1, კანადა</p>	<p>გიორგი გალდავა</p>	<p>მთავარი მკვლევარი - ნინო ლორთქიფანიძე, დაწესებულების დერმატო-ვენეროლოგები</p>
---	---	--	-----------------------	--

დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)

გამოკვლეულია 19 პაციენტი

II.	<p>საქართველოში აივ/შიდსის პრევენციის მიზნით არსებული ეროვნული რეაგირების მხარდაჭერა, აივ/შიდსით დაავადებულთა სიცოცხლის მაჩვენებლების გაუმჯობესება მკურნალობისა და მოვლის ღონისძიებების გაძლიერების გზით, № GEO-H-NCDC. "აივ პრევენციული ღონისძიებების გაძლიერება მაღალი რისკის ქცევის მქონე ჯგუფებში (კომერციული სექს-</p>	<p>ა(ა)იპ საინფორმაციო სამედიცინო-ფსიქოლოგიური ცენტრი "თანადგომა"</p>	<p>ვახტანგ გოგოხია</p>	<p>დაწესებულების დერმატო-ვენეროლოგები</p>
-----	---	---	------------------------	---

<p>მუშაკი ქალები, ჰომოსექსუალური ურთიერთობის მქონე მამაკაცები და პატიმრები Obj2,act2.2" (01.01.14 -31.12.14 წწ)</p>			
<p>დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)</p>			
<p>ერთ-ერთი ძირითადი რგოლი სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებების წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში არის სქესობრივი გზით გადამდები დაავადების აქტიური გამოვლინება და კერძის სანაცია, აგრეთვე ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდის გაძლიერება. სქესობრივი გზით გადამდებ დაავადებათა აქტიური გამოვლინება და მათი პრევენცია განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია სარისკო ქცევის ჯგუფებში (კომერციული სექსმუშაკი ქალები CSW და მამაკაცები, რომელთაც სექსი აქვთ მამაკაცთან MSM და პატიმრებში). პროგრამა ითვალისწინებს CSW, MSM-ის და პატიმრების პროფილაქტიკურ გამოკვლევას და მკურნალობას, სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებების და მათი გავრცელების გზების შესახებ ინფორმაციის მიწოდებას და უსაფრთხო სექსის ჩვევების დანერგვას ამ ჯგუფებში.</p> <p>2014 წლის 10 თვეში გამოკვლეულ პაციენტთა რაოდენობაა 869, მათ შორის დაავადება გამოვლინდა; სიფილისი –166, გონორეა – 88, ქლამიდიოზი – 190, ტრიქომონიაზი – 63-ს, მკურნალობა ჩაუტარდა 365-ს.</p>			

*** პუბლიკაციები:
ა) საქართველოში**

სახელმძღვანელოები **გადაცემულია დასაბუჯდად**

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	გიორგი გალდავა	დერმატოლოგიისა	თბილისი,	200-ზე მეტი
2	თინა ქიტუაშვილი	და ვენეროლოგიის	თსუ	
3	ვახტანგ კვიციანი	ატლასი	გამომცემლობა	
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Чиокадзе III.Б.,	Анализ	GEORGIAN	Март 2014. Tbilisi	5ст. (55-59 ст).
2	Галдава Г.Г.,	распространения	MEDICAL NEWS		

3	Квливидзе О.А., Дурглишвили Г.А.	инфекций, передаваемых половым путем, в Грузии	N3 (228)		
ანოტაციები					

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა- ლის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	თინა ქიტუაშვილი, ხათუნა კუდავა	ალერგიული რეაქციები თავის თმიანი არის მიკოზების დროს	თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტის “გორგასალი” შრომათა კრებული, ტომი 6, 2014	თბილისი	3 გვ.

ანოტაცია: ნაშრომში მოცემულია კვლევის შედეგად მიღებული შედეგები. კერძოდ, თავის თმიანი არის მიკოზების დროს განვითარებული ალერგიული რეაქციები ასოცირდება დაავადების ანთებით ფორმებთან, ქერიონთან და შეჯგუფებულ ფოლიკულიტებთან, რომელთა გამომწვევებიც ზოოფილური ეტიოლოგიური აგენტებია (Trichophyton mentagrophytes და Trichophyton verrucosum), დერმატოფიტიდული რეაქციების კლინიკური მანიფესტაციის ფორმა კი არის დისემინირებული ფოლიკულური პაპულები.

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა- ლის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	თინა ქიტუაშვილი	დერმატოზები ოჯახის ექიმის პრაქტიკაში	სამეცნიერო- პრაქტიკული კონფერენციის „ბავშვთა და მოზარდთა მედიცინა - VII“ მასალები	თბილისი	2 გვ.

**ბ) უცხოეთში
სტატიები**

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა- ლის/კრებულის	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
---	---------------------	--	------------------------------	--------------------------------------	------------------------

		დასახელება			
1 2 3	T. Kituashvili, S. Liluashvili, R. Drabik	Is Leprosy actual for Georgia?	Abstracts of the 4 th annual meeting of the Euro-Asian Association of Dermatovenereologists.	April 9-11, 2014. Jerusalem, Israel	P.97
ანოტაციები					
№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	O.Kvividze, T.Kituashvili, G.Galdava	Genodermatoses in Georgia– ways of addressing the problem	Abstracts of the 4 th annual meeting of the Euro-Asian Association of Dermatovenereologists.	April 9-11, 2014. Jerusalem, Israel	P.90.
ანოტაციები					

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	George Durglishvili, Oleg Kvividze, George Galdava	Trends in STIs 2000-2012 at a large clinic in Georgia: implications for policy.	Sexually Transmitted Infections	23 October, 2014. Impact Factor 3.078.	p.350.
ანოტაციები					

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2	George Durglishvili, George Galdava	Sexually Transmitted Infections in Georgia	The 4 th Annual Meeting of the Euro-Asian Association of Dermatovenereologists	April 9-11, 2014. Israel.	1
ანოტაციები					

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2	Tina Kituashvili, Xatuna Kudava	Tinea Capitis: Question of Systemic Treatment	The 4 th Annual Meeting of the Euro-Asian Association of Dermatovenereologists	April 9-11, 2014. Jerusalem Conference Center, Israel.	
ანოტაციები					

კლინიკური გაიდ-ლაინები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	თინა ქიტუაშვილი, ხათუნა კუდავა	“თავის თმიანი არის მიკოზების მართვა“		ჯანდაცვის სამინისტროს ვებ-გვერდი	
2	თინა ქიტუაშვილი	„ მუნის მართვა“		ჯანდაცვის სამინისტროს ვებ-გვერდი	
ანოტაციები					

* სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

1. „საქართველოს ექიმთა პოსტდოქლომური განათლების ასოციაციის“ IV პოლიპროფილური გაერთიანებული სამედიცინო კონფერენციის ფარგლებში ჩატარებული შპს კანისა და ვენსნეულებათა ს/კ ეროვნული ცენტრის, საქართველოს დერმატო-ვენეროლოგთა ასოციაციის და ივ.ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტის XXXIX კონფერენცია.

№	მომსხენებელი/მომსხენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	გიორგი გალდავა	მამაკაცთა უშვილობის ენდოკრინული ასპექტები	14-23 თებერვალი, 2014. ბაკურიანი.
მოხსენებათა ანოტაციები			

2	თინა ქიტუაშვილი	„ორსულთა დერმატოლოგიური პრობლემები“	14-23 თებერვალი, 2014. ბაკურიანი.
მოსხენებათა ანოტაციები			
3	თინა ქიტუაშვილი	„ატოპიური დერმატიტის მკურნალობის ახალი ასპექტები“	14-23 თებერვალი, 2014. ბაკურიანი.
მოსხენებათა ანოტაციები			

2. მედიკოსთა ტრადიციული XXXV საიუბილეო საერთაშორისო სკოლა-კონფერენციის ფარგლებში ჩატარებული შპს კანისა და ვენსნეულებათა ს/კ ეროვნული ცენტრის, საქართველოს დერმატო-ვენეროლოგთა ასოციაციის და ივ.ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტის XXXX კონფერენცია.

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	გიორგი გალდავა	დერმატო-ვენეროლოგიის განვითარების მიმართულებები საქართველოში	22 თებერვალი-02 მარტი, 2014. ბაკურიანი.
მოსხენებათა ანოტაციები			
2	თინა ქიტუაშვილი	„შეცდომები დერმატოზების დიაგნოსტიკასა და მკურნალობაში – პრაქტიკული რჩევები ოჯახის ექიმებისათვის“	22 თებერვალი-02 მარტი, 2014. ბაკურიანი.
მოსხენებათა ანოტაციები			
3	თინა ქიტუაშვილი	„ატოპიური დერმატიტის მკურნალობის ახალი ასპექტები“	22 თებერვალი-02 მარტი, 2014. ბაკურიანი.
მოსხენებათა ანოტაციები			

3. საქართველოს მიკოლოგთა ასოციაციის მეორე და საქართველოს დერმატო-ვენეროლოგთა ასოციაციის 41-ე კონფერენცია

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	თინა ქიტუაშვილი	მიკოზების ტერმინოლოგიისა და კლასიფიკაციის ზოგიერთი ასპექტი	2014 წლის 3 ივნისი, თბილისი
მოსხენებათა ანოტაციები			

4. „საქართველოს ექიმთა პოსტდიპლომური განათლების ასოციაციის“ V პოლიპროფილური გაერთიანებული სამედიცინო კონფერენციის ფარგლებში ჩატარებული შპს კანისა და ვენსნეულებათა ს/კ ეროვნული ცენტრის, საქართველოს დერმატო-ვენეროლოგთა ასოციაციის და ივ.ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტის 42-ე კონფერენცია:

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	გიორგი გალდავა, ვახტანგ კვიციანი	საქართველოში სიფილისის ეპიდემიოლოგიური მასხასიათებლები ბოლო 5 წლის განმავლობაში	4-12 ივლისი, 2014. ჩაქვი
მოხსენებათა ანოტაციები			
2	თინა ქიტუაშვილი	„დერმატოზების დიაგნოსტიკის საკითხები ოჯახის ექიმის პრაქტიკაში“	4-12 ივლისი, 2014. ჩაქვი
მოხსენებათა ანოტაციები			

5. შპს“კანისა და ვენსნეულებათა ს/კ ეროვნული ცენტრის“, საქართველოს დერმატო-ვენეროლოგთა ასოციაციისა და ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტის 43-ე კონფერენცია

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	გიორგი გალდავა ვახტანგ კვიციანი	კონტაგიოზური მოლუსკის მკურნალობის მეთოდების ეფექტურობის შეფასება	19.07.2014 ჩაქვი
მოხსენებათა ანოტაციები			
2	თინა ქიტუაშვილი ვიქტორია სულავა	დერმატოზების ჰისტოპათოლოგიური დიაგნოსტიკა – მნიშვნელობა და პერსპექტივები	19.07.2014 ჩაქვი
მოხსენებათა ანოტაციები			

6. სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია „ბავშვთა და მოზარდთა მედიცინა - VII“

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	თინა ქიტუაშვილი	დერმატოზები ოჯახის ექიმის პრაქტიკაში	თბილისი, 2014 წლის 18-19 ოქტომბერი

მოსხენებათა ანოტაციები

7. ცტობერ 3-4, 2014. ეალტჰ ინტერნაციონალ ჩონფერენცე. I ნნუალ ეეტინგ.

№	მომსენებელი/ მომსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1 2.	ეორგე ალდავა ონა აგლადისჰვილი	ჰოტოდერმატოლოგე ინ ეორგია.	ცტობერ 4, 2014, თბილისი
მოსხენებათა ანოტაციები			
2	თინა იტუასჰვილი	ტოპია ტრეატმენ ინ ტჰე დერმატოლოგიცალ პრაცტისე	ცტობერ 4, 2014, თბილისი

ბ) უცხოეთში

1. The 4th annual meeting of the Euro-Asian Association of Dermatovenereologists.

№	მომსენებელი/ მომსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	Georgi Galdava Georgi Durglishvili	Sexually Transmitted Infections in Georgia	April 9-11, 2014. Jerusalem, Israel.
მოსხენებათა ანოტაციები			
2	Tina Kituashvili, Sofo. Liluashvili, Romana Drabik.	“Is Leprosy actual for Georgia?”	April 9-11, 2014. Jerusalem, Israel
მოსხენებათა ანოტაციები			
3	Oleg Kvilividze, Tina Kituashvili, Georgi Galdava	“Genodermatoses in Georgia – ways of addressing the problem”	April 9-11, 2014. Jerusalem, Israel.
მოსხენებათა ანოტაციები			

1. The 23th congress of the European Association of Dermatology and Venereology

№	მომსენებელი/ მომსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1 2	Tina Kituashvili, Xatuna Kudava	Tinea Capitis: Question of Systemic Treatment	October 4-6, 2014. Amsterdam
მოსხენებათა ანოტაციები			

* საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე
შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	სადოქტორო დისერტაცია „თავის თმის არის მიკოზების კლინიკურ-ეპიდემიოლოგიური ანალიზი“	თინა ქიტუაშვილი	ხათუნა კუდავა
<p>დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)</p> <ol style="list-style-type: none"> ჩატარებული კვლევის მიხედვით ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში არ შეინიშნება არსებითი ცვლილება თავის თმის არის მიკოზების სიხშირის თვალსაზრისით. თავის თმის არის მიკოზების გავრცელება სოფლის მოსახლეობაში სარწმუნოდ მაღალია, ვიდრე ქალაქის მოსახლეობაში. გამოვლინდა რეგიონები, რომლებიც გამოირჩევა თავის თმის არის მიკოზების გავრცელებით: მარნეულის, ბოლნისის, ამბროლაურის, საგარეჯოსა და გარდაბნის რაიონები და ქალაქი თბილისი. გამოვლინდა თავის თმის არის მიკოზების კავშირი სქესთან. იგი უპირატესად გავრცელებულია მამრობითი სქესის პირებში. გამოვლინდა თავის თმის არის მიკოზების კავშირი ასაკთან. იგი ყველაზე გავრცელებული აღმოჩნდა 5-9 წლის ასაკობრივ ჯგუფში. ჩატარებული კვლევის მიხედვით თავის თმის არის მიკოზების დომინანტი ეტიოლოგიური აგენტებია ზოოფილური გამომწვევები: <i>Trichophyton mentagrophytes</i> და <i>Microsporum canis</i>. თავის თმის არის მიკოზების გამომწვევთა შორის საქართველოში პირველად გამოვლინდა <i>Trichophyton verrucosum</i>. თავის თმის არის მიკოზის დომინანტი კლინიკური ფორმებია ქერიონი და ნაცრისფერი ლაქები დაზიანების ერთეული კერებით. დადგინდა კლინიკურ-ეტიოლოგიური კორელაცია ქერიონსა და <i>Trichophyton mentagrophytes</i>-ს შორის, აგრეთვე, ნაცრისფერ ლაქებსა დაზიანების ერთეული კერებითა და <i>Microsporum canis</i>-ს შორის. დერმატოფიტიდული რეაქცია გამოიხატება ძირითადად <i>Trichophyton mentagrophytes</i>-ით გამოწვეული ანთებითი ფორმების, უპირატესად ქერიონის შემთხვევებში დისემინირებული ფოლიკულური პაპულების სახით. გამოვლინდა თავის თმის არის მიკოზების პრევენციული ღონისძიებების გაფართოებისა და ეპიდემიოლოგიური კონტროლის მეთოდების სრულყოფის აუცილებლობა. თავის თმის არის მიკოზების განსაკუთრებული გავრცელება მეცხოველეობის მიმდევარ რაიონებში აუცილებელს ხდის გარკვეული სტრუქტურული და საორგანიზაციო ღონისძიებების გატარებას, რათა აღდგეს დერმატო-ვენეროლოგიური პროფილის დაწესებულებებსა და ვეტერინარულ სამსახურებს შორის კოორდინირებული საქმიანობა. 			
	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

2	სადოქტორო დისერტაცია ”უროგენიტალური ქლამიდიური ინფექციით გამოწვეული ურეთრო- პროსტატიტის პათოგენეზისა და მკურნალობის ზოგიერთი თავისებურებები”	გიორგი გალდავა	გიორგი ღურგლიშვილი
---	--	----------------	--------------------

დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)

1. ქრონიკული უროგენიტალური ქლამიდიური ეტიოლოგიის ურეთროპროსტატიტის სამკურნალოდ კომპლექსურ თერაპიას იმუნომოდულატორ-ნეოვირის, ანტიბიოტიკისა და ფიზიოთერაპიული აპარატ “ЯРИЛО–СИНХРО”-ს გამოყენებით, მაღალი თერაპიული შედეგი აქვს, ვინაიდან იგი საშუალებას იძლევა მოხდეს სრული ეტიოლოგიური და კლინიკური განკურნება პაციენტთა უდიდეს ნაწილში.

2. ქრონიკული ქლამიდიური ურეთროპროსტატიტით დაავადებულებში, მოცემული მეთოდის გამოყენება, პრაქტიკულად გამორიცხავს ანთებითი პროცესის გამომწვევი ინფექციური აგენტის ანტიბიოტიკებისადმი რეზისტენტული ფორმების ჩამოყალიბებას და დაავადების რეციდივის განვითარებას.

3. ქრონიკული ქლამიდიური ურეთროპროსტატიტით დაავადებულების კომპლექსური მკურნალობა, ახდენს მასტიმულირებელ და დადებით თერაპიულ ზეგავლენას ორგანიზმის იმუნიტეტის T უჯრედულ რგოლზე, იწვევს სისხლში მათი შემცველობის ნორმალიზებას.

4. ულტრაბგერითი გამოკვლევების მაჩვენებლების მიხედვით, ქრონიკული ქლამიდიური ურეთროპროსტატიტით დაავადებულების კომპლექსური მკურნალობა იწვევს წინამდებარე ჯირკვლის მოცულობის შემცირებას, ინფილტრაციის, შეშუპებისა და ნარჩენი შარდის გაქრობას, რაც საბოლოო ჯამში მიუთითებს წინამდებარე ჯირკვლის სტრუქტურულ ნორმალიზაციაზე და შარდის ბუშტის ნორმალურ ფუნქციონირებაზე.

5. ქრონიკული ქლამიდიური ეტიოლოგიის ურეთროპროსტატიტით დაავადებულ მამაკაცებში, ჩატარებული კომპლექსური მკურნალობა უზრუნველყოფს ეაკულატის მაჩვენებლების გაუმჯობესებასა და ნორმალიზებას, მისი ფერტილური თვისებების აღდგენას და შენარჩუნებას არანაკლებ 12 თვის მანძილზე.

6. მკურნალობის შედეგების მონაცემების მიხედვით შეიძლება დავასკვნათ, რომ პაციენტებში, რომლებიც იტარებდნენ კომპლექსურ მკურნალობას, ანტიბიოტიკებით, იმუნომოდულატორ-ნეოვირისა და ფიზიოთერაპიული აპარატ “ЯРИЛО–СИНХРО”-თი ტკივილის, დიზურიული, ასთენონევროზული და კოპულაციური დისფუნქციის სინდრომები გაუქრა მამაკაცთა უმეტესობას

უროლოგიის დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - თეიმურაზ ჩიგოგიძე.

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

სრული პროფესორი თეიმურაზ ჩიგოგიძე

ასოცირებული პროფესორი გოგი ჟვანია,

ასისტენტ პროფესორი თეიმურაზ დოჭვირი.

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის
დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

*** სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული
სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები**

№	პროექტის დასახელება	დაფინანსებული ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1				

დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

* პუბლიკაციები:
ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					

ანოტაციები

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Teimuraz Chigogidze	Endogenous Intoxication in the Men with Prostate Tumors	34 th Congress of The SOCIETE INTERNATIONALE D'UROLOGYE	Glasgow, Scotland	
2	Teimuraz Chigogidze	Laser Induced Fluorescence	34 th Congress of The SOCIETE	Glasgow, Scotland	1021-1030

	Studies of Blood Plasma and Tumor Tissue of Men with Prostate Tumors//Journal of Cancer Therapy	INTERNATIONALE D'UROLOGYE // Journal of Cancer Therapy, 2014,5		
ანოტაციები				

*** სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა
ა) საქართველოში**

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	თეიმურაზ ჩიგოგიძე, გოგი ჯვანია, თეიმურაზ დოჭვირი	Has participated in symposium//Current Trends in the Management of Advanced Prostate Cancer.//მონაწილე	20 ივნისი 2014წ. ქ. თბილისი, საქართველო
2	თეიმურაზ ჩიგოგიძე, თეიმურაზ დოჭვირი	მედიკოსთა ტრადიციული 36-ე საერთაშორისო სკოლა- კონფერენცია „თანამედროვე კლინიკური მედიცინა-მიღწევები და უახლესი ტექნოლოგიები“. //შარდის ბუშტის ქირურგიული მკურნალობა ტუბერკულოზური მიკროციტის დროს//მომხსენება	12-20 ივლისი 2014 წ. ჩაქვი
3	თეიმურაზ ჩიგოგიძე	რუსეთის IV საერთაშორისო კონგრესი „ენდოუროლოგია და ახალი ტექნოლოგიები“// ორგანიზატორი	30 ოქტომბერი – 1 ნოემბერი 2014 წ. ქ. ბათუმი. საქართველო
მომხსენებთა ანოტაციები			

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	Teimuraz Chigogidze	The European Association of Urology//მონაწილე	15-19 March 2013, Milan, Italy
2	Teimuraz Chigogidze	34 th Congress of The SOCIETE INTERNATIONALE D'UROLOGYE//Laser Induced Fluorescence Studies of Blood Plasma and Tumor Tissue of Men with Prostate Tumors	October 12-15, 2014. Glasgow, Scotland
მომხსენებთა ანოტაციები			

* საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე

შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	პროსტატის სიმსივნური ტრანსფორმაციის კვლევა.	მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი თეიმურაზ ჩიგოგიძე, ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ნანა კოტრიკაძე და მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ლავრენტი მანაგაძე.	საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის, ბიოლოგიის დეპარტამენტის, უჯრედული და მოლეკულური ბიოლოგიის მიმართულების აკადემიური პერსონალის 9 წარმომადგენელი
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეგიდით ქ. ბათუმში (2014 წლის 30 ოქტომბერი – 1 ნოემბერი) ჩატარდა რუსეთის IV საერთაშორისო კონგრესი „ენდოუროლოგია და ახალი ტექნოლოგიები“. კონგრესის ორგანიზატორი და პრეზიდენტი იყო თსუ-ს ემერეტუსი პროფესორი ლავრენტი მანაგაძე, კონგრესის ერთ-ერთი ორგანიზატორი და ორგკომიტეტის წევრი უროლოგიის დეპარტამენტის სრული პროფესორი თეიმურაზ ჩიგოგიძე.

თერაპიის დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი –
ბეჟან წინამძღვრიშვილი; ალექსანდრე ალადაშვილი

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

ნინო მამამთავრიშვილი - ასოცირებული პროფესორი;

შარაშიძე ნინო - ასისტენტ პროფესორი;

რუსუდან აბაშიძე - ასოცირებული პროფესორი;

ალინა პეტრიაშვილი - ასისტენტ პროფესორი;

ალექსანდრე ალადაშვილი - სრული პროფესორი;

ვახტანგ ჭუმბურიძე - ასოცირებული პროფესორი;

პავლე მაჭავარიანი - ასოცირებული პროფესორი;

არჩილ ჩუხრუკიძე - ასისტენტ პროფესორი;

თამარ კიკალიშვილი - ასისტენტ პროფესორი;

მაკა გეგენავა - ასისტენტ პროფესორი;

ელენე გიორგაძე - ასოცირებული პროფესორი.

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის
დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
---	---	-----------------------	------------------------

	სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიითითებით		
1	გადაუდებელი კარდიოლოგიის სტაციონარში დიაგნოზის სტრუქტურირების ადექვატურობისა და სამედიცინო დოკუმენტაციის წარმოების შეფასების ხარისხობრივი კვლევა	ბეჟან წინამძღვრიშვილი	ნინო შარაშიძე დალი ტრაპაიძე ნინა მამათავერიშვილი რუსუდან აბაშიძე ალინა პეტრიაშვილი
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
<p>კვლევის მიზანს შეადგენდა გადაუდებელი კარდიოლოგიის სტაციონარში დიაგნოზის სტრუქტურირების ადეკვატურობისა და სამედიცინო დოკუმენტაციის წარმოების შეფასება.</p> <p>შემთხვევითი რიცხვების გენერირების საფუძველზე „შეფასებისათვის“ შერჩეულ იქნა 78 სტაციონარული ისტორია.</p> <p>აღნიშნული კვლევის ფორმატი შეესაბამება ხარისხობრივ ანუ თვისობრივ კვლევას, რომლის სარწმუნოებისათვის არ არის სავალდებულო შერჩევის მკაცრი პროცედურა და შერჩევის ზომის განსაკუთრებული სიდიდე. აქედან გამომდინარე, გამოვლენილი ხარვეზები მაღალი ალბათობით წარმოადგენს ზოგად ხასიათის დეფექტებს და მათი ექსტრაპოლირება შესაძლებელია სამედიცინო დოკუმენტაციის ზოგად მასივზე. რაც შეეხება კვლევის შემდგომ გაგრძელებასა და მოპოვებულ მტკიცებულებებს, ის მოგვცემს სამედიცინო დოკუმენტაციის წარმოების მიმართულებით, არსებულ პრობლემატიკაში ჩაღრმავების საშუალებას.</p> <p>კვლევის ინსტრუმენტი – სამედიცინო ისტორიის შეფასების კითხვარი, რომელიც ითვალისწინებს მიმოხილვის რამოდენიმე მიმართულებას:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის № 108/ნ 2009 წლის 19 მარტის ბრძანებით, „სამედიცინო დაწესებულებებში სტაციონარული სამედიცინო დოკუმენტაციის წარმოების წესის დამტკიცების შესახებ“, რეგულირებადი საკითხების შეფასება; ❖ სამედიცინო ინტერვენციების თანამედროვე, მ. შ. პირველ რიგში დაავადებათა მართვის ეროვნული რეკომენდაციებსა და მოქმედების სტანდარტთან შესაბამისობა; ❖ პერსონალური კარდიო-ვასკულური რისკის შეფასების ინდიკატორების გამოყენების შეფასება ჰოსპიტალიზირებული პაციენტების მართვისას. <p>მიმოხილვის შედეგად გამოვლინდა:</p> <ul style="list-style-type: none"> • . = დიაგნოზში არსებული დაავადებების გაფორმების მართებულობა, პირველ რიგში ეს ეხება არტერიულ ჰიპერტენზიას- კლასიფიკაციას, რომელიც იწერება სხვადასხვა ვარიანტით. 2007 წლიდან 2014 წლის 31 ოქტომბრამდე, ძალაში იყო არტერიული ჰიპერტენზიის მართვის ეროვნული გაიდლაინი, რომელშიც განიხილებოდა JNC კლასიფიკაცია. ჯანდაცვის 			

მინისტრის 31 ოქტომბრის ბრძანებით, აღნიშნული გაიდლაინი გამოცხადდა ძალადაკარგულად და მოქმედი გახდა 2014 წლის მოზრდილთა პირველადი ჰიპერტენზიის მართვის გაიდლაინი, JNC 8 კლასიფიკაციური სტრუქტურით. ხშირად ისტორიაში აპ გაფორმებულია სხვა კლასიფიკაციით, ფორმა 100-ში სხვა კლასიფიკაციით, განსხვავებაა ამ მხრივ თვით ისტორიის ჩანაწერებში. აუცილებელია, ხაზგასმის ღირსია საკითხი ჰიპერტონული კრიზის ტიპური სიმპტომოკომპლექსის არასწორად ვერიფიცირების თვალსაზრისით. ჰიპერტონული კრიზი მოიაზრება გადაუდებელი ამბულატორიული მომსახურების სერვისების ნუსხაში, ითვალისწინებს ეკგ კვლევას და არტერიული წნევის სტაბილიზაციას, ენიჭება ხელოვნური კოდი, ანაზღაურების მიზნით, ხილო იმის გამო, რომ დაავადებათა საერთაშორისო კლასიფიკატორი ICD-10 არ შეიცავს შესაბამის კოდს, ეს მდგომარეობა კოდირდება სხვადასხვანაირად ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში.

= რაც შეეხება მწვავე კორონარული სინდრომის დიაგნოზის გაფორმებას-საქართველოს ჯანდაცვის მინისტრის 2014 წლის 12 მარტის ბრძანებით, ძალაშია ST ელევაციით მიმდინარე მიოკარდიუმის ინფარქტის ჰოსპიტალური მართვა"-გაიდლაინი და პროტოკოლი. პროტოკოლით გათვალისწინებული საწყისი შეფასების და მკურნალობის დონისძიებების გამოყენება რეკომენდებულია ST-სეგმენტის მდგრადი ელევაციით მიმდინარე მწვავე კორონარული სინდრომით (STE-ACS), როგორც საწყისი (ე.წ. სამუშაო) დიაგნოზით, ჰოსპიტალიზირებული პაციენტების მართვისათვის. კარდიოლოგიური მარკერების დონის მომატების დადგენის შემდგომ, ST სეგმენტის ელევაციით მიმდინარე მიოკარდიუმის ინფარქტი ფორმდება. 2014 წლის 21 მარტის ბრძანებით, ძალაში შევიდა არასტაბილური სტენოკარდია / ST ელევაციის გარეშე მიმდინარე მიოკარდიუმის ინფარქტის გაიდლაინი და პროტოკოლი, სადაც UA/NSTEMI მდგომარეობების კვალიფიკაციაში არასტაბილური სტენოკარდია მოწოდებულია დიაგნოზად კარდიოლოგიური მარკერების დონის მომატების გარეშე და ST ელევაციის გარეშე მიმდინარე მიოკარდიუმის ინფარქტი-მარკერების დონის მომატებით.

=დიაგნოზში ფიგურირებს NCSF-ჩარევების კოდი, მაგალითად კორონაროანგიოგრაფიის შემთხვევაში, რისი მართებულობაც აუცილებლად შესაფასებელია.

=მიტრალური რეგურგიტაცია არ არის ნოზოლოგია, რაც შეხება I.34.0-ეს გახლავთ მიტრალური ნაკლოვანების შესაბამისი კოდი, რომლისთვისაც აუცილებელია გენეზის შეფარდება ან აღნიშვნა რომ არის დაუზუსტებელი გენეზის.

=დიაგნოზში ფიგურირებს ტკივილი გულმკერდში (ძირითად დაავადებაში) და მინიჭებული აქვს კოდი R-07. კარდიოლოგიური კლინიკიდან და ზოგადად სტაციონარიდან ამ კლასის კოდით ანუ უცნობი ნოზოლოგიის კოდით და კონკრეტულად ყელისა და მკერდის ტკივილის (ამას გულისხმობს კოდი) დიაგნოზით პაციენტის გაწერა არ არის მართებული.

=რიგ შემთხვევებში არაობიექტურად არის იგნორირებული დიაგნოზის გაფორმებისას, ისეთი მნიშვნელოვანი რითმის დარღვევა, როგორცაა ექსტრასისტოლური

=შემთხვევათა ნაწილში დიაგნოზში არ არის გამოტანილი, მიოკარდიუმის გადატანილი ინფარქტი

საყოველთაო სახელმწიფო სადაზღვევო სერვისებში, ნოზოლოგიური დაფინანსების

გამო, აბსოლუტურად არა მართებულად დამახინჯებულია დიაგნოზის თანატოგენეზური ჯაჭვი და გულის უკმარისობა, ფიქსირდება ძირითადი დაავადების გრაფაში. იმისათვის, რომ გამოიკვეთოს ჰოსპიტალიზაციის მიზეზი, ჩვენი აზრით მართებული იქნებოდა გულის უკმარისობის აღნიშვნა შეტყობინების ფორმაში ე.წ. ხელოვნური კოდის რანგში, რაც ხდება სწორედ ანაზღაურების საფუძველი. საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 21 თებერვლის დადგენილება № 36-ში სამუშაოს „საყოველთაო ჯანდაცვაზე გადასვლის მიზნით გასატარებელ ზოგიერთ ღონისძიებათა შესახებ“ მუხლი 15-შესრულებული სამუშაოს ანაზღაურება ან ანაზღაურებაზე უარი, ნათქვამია: „ანაზღაურებას არ ექვემდებარება შემთხვევები.....თუ შეტყობინების სიტყვაში გადმოცემული დიაგნოზი და მისი დაზუსტება და ჩარევა არ ემთხვევა პაციენტის სამედიცინო დოკუმენტაციაში არსებულ მონაცემებს“. აღნიშნული სენტენცია, ძირითადად გულისხმობს განსხვავებულ დიაგნოზებს და არა დიაგნოზის სტრუქტურაში ნოზოლოგიათა დალაგებას არა სწორად, იმ მიზნით, რომ ჰოსპიტალიზაციის მიზეზი (რომელიც ექვემდებარება დაფინანსებას) აუცილებლად უნდა მოხვდეს ძირითადი დაავადების რანგში. აქედან გამომდინარე, თუ მარცხენა პარკუჭოვანი უკმარისობა იქნება გართულების რანგში, მართებულად, არ უნდა დადგეს შემთხვევის არ ანაზღაურების საკითხი.

❖ დიაგნოზის გაფორმების სიზუსტე განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ლეტალური გამოსავლისას, სიკვდილის ძირითადი დიაგნოზის ვერიფიცირების

1. Anamnesis morbi- აუცილებლად უნდა ავლნიშნოთ, ჰიპერტენზიის ანამნეზის შეფასება: ქართულ სინამდვილეში ჰიპერტენზიის მართვის ძირითადი დეფექტი გახლავთ, არარეგულარული არაადექვატური დოზებით და არაადექვატური პრეპარატებით მკურნალობა. პაციენტების დაავადების ანამნეზში უხშირესად დასტურდება ასეთი არარეგულარული რეჟიმი, ოღონდ არაადექვატური მედიკამენტები ჩამოთვლილია იმ ფაქტის მითითების გარეშე, რომ ისინი არ არის ანტიჰიპერტენზიული ჯგუფის (ასე მაგ., მკურნალობდა არარეგულარულად, სიმპტომურად – სავსებით მართებულია ასეთი ფორმულირება, ზუსტად სიმპტომურად და შემდეგ – კორსიზით, ერინიტით და ა.შ.). ანუ მართებულია რომ იყოს: პაციენტი მკურნალობდა არარეგულარულად, სიმპტომურად არაადექვატური პრეპარატებით.

შ/დ გ2 ანამნეზი – ძალიან სამწუხაროა, ამ ნოზოლოგიის მართვის არასრულფასოვანი შეფასების ფაქტი და აქედან გამომდინარე, მისი წვლილის არაჯეროვანი შეფასება გულის კორონარული დაავადების მიმდინარეობაში.

წონა, სიმაღლე, სმი- არ არის აღნიშნული არ არის შეფასებული ყველა შემთხვევაში. ხშირად არ მოიპოვება რეპროდუქციული ანამნეზი, მითუმეტეს არის 55 წლის, 54 წლის ქალების შემთხვევები, სადაც სადიაგნოსტიკოა მწვავე კორონარული სინდრომი. არ არის დახასიათებული მწვევლობის სტატუსი, ალკოჰოლის მოხმარების დეტალები, მემკვიდრული დატვირთვა კარდიო-ვასკულური დაავადებების მხრივ. ხშირდ შემოიფარგლება ასეთი განსაზღვრით – მემკვიდრეობა დატვირთული (მშობლები, ძმები). მიუხედავად იმისა, რომ წონისა და სიმაღლის გარდა, სხვა ინდიკატორები პირდაპირ არ რეგულირდება აღნიშნული ბრძანებით, მუხლი 2-ს პუნქტი 7-ში, მითითებული ეპიდემიოლოგიური ანამნეზი, სხვა არაფერია თუ არა პაციენტის ისტორია ამ მხრივ. აღნიშნული, განსაკუთრებულად აქტუალურია, სტაციონარული პაციენტისათვის ამბულატორიული რეკომენდაციების გაცემისას, რაც უნდა იყოს განმსაზღვრელი პირველადი ჯამნაცვის სამედიცინო

	<p>1. ყოველი პათოლოგიური მანკვებელი უნდა შეფასდეს და მიეთითოს მისი კაზუალური ფაქტორის დადგენის სავარაუდო გზა ან დაიწეროს, რომ დაუდგენელია.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ განსაკუთრებული განხილვის საგანი გახდა „წინაგულთა ფიბრილაციის პაროქსიზმული ფორმის მართვის საკითხი.2014 წლის NICE-National Institute for Health and Care Excellence-გაიდლაინში კიდევ ერთხელ(როგორც 2006 წლის ვერსიაში) აქვს ხაზი გასმული ე.წ. პაციენტ-ცენტრულ მიდგომას ანუ ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში საჭიროების,მოთხოვნებისა და რისკების გათვალისწინებით-საუკეთესო კლინიკური არჩევანის გაკეთებას ექიმის მიერ. ✚ აქედან გამომდინარე,საქართველოს ჰიპერტონიის შემსწავლელი საზოგადოება(პრეზიდენტი პროფესორი ბეჟან წინამღერიშვილი) და წინამძღვრიშვილის კარდიოლოგიური ცენტრი-გერმანულ-ქართული კლინიკა(დირექტორი პროფ.ბეჟან წინამძღვრიშვილი) გამოდის ინიციატივით,კარდიოლოგიური პროფილის დაავადებათა სამედიცინო დოკუმენტაციის წარმოებისას,დამატებების შემოღების მიმართულებით. 			
2	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">სამუშაოს დასახელება</td> <td style="width: 33%;">სამუშაოს ხელმძღვანელი</td> <td style="width: 33%;">სამუშაოს შემსრულებლები</td> </tr> </table>	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები		

* სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1				
დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

*** პუბლიკაციები:
ა) საქართველოში**

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ბეჟან წინამძღვრიშვილი ნინო შარაშიძე დალი ტრაპაიძე და თანაავტორები	ST- სეგმენტის ელევაციით მიმდინარე მიოკარდიუმის ინფარქტის (STEMI) ჰოსპიტალური მართვის პროტოკოლი	საქართველო. თბილისი, 2014	
2	ბეჟან წინამძღვრიშვილი ნინო შარაშიძე დალი ტრაპაიძე და თანაავტორები	ST- სეგმენტის ელევაციის გარეშე მიმდინარე მიოკარდიუმის ინფარქტის (STEMI) ჰოსპიტალური მართვის პროტოკოლი	საქართველო. თბილისი, 2014	
3	ბეჟან წინამძღვრიშვილი დალი ტრაპაიძე ნინო ნინო შარაშიძე თანაავტორები	მოზრდილებში პირველადი ჰიპერტენზიის მართვის გაიდლაინი	საქართველო. თბილისი, 2014	
4	ბეჟან წინამძღვრიშვილი დალი ტრაპაიძე ნინო ნინო შარაშიძე და თანაავტორები	კარდიო-ვასკულურ დაავადებათა მართვა ორსულებში	საქართველო. თბილისი, 2014	

ანოტაციები

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	მამამთავრიშვილი ნ აბაშიძე რ პეტრიაშვილი ა.	საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მაცნე	თბილისი, 2014	5 გვ (123-127)
<p>ანოტაციები</p> <p>Некоторые особенности ренин ангиотензин альдостероновой системы и их влияние на течение сердечной недостаточности</p>				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1.	მამთავრიშვილი ნ. აბაშიძე რ. პეტრიაშვილი ა.	ნეიროჰუმორული იმუნოლოგიის მონიტორინგის ეფექტების „განლევა“ და მათი გავლენა და მისი გულის ქრონიკული მიმდინარეობაზე	პ. შოთაძის სახ. თბილისის სამედიცინო აკადემია სამედიცინო აკადემიის ჯურნალი	ბეჭდვაში	6 გვ
2	ელენე გიორგაძე ლ. უჩავა	Screening Study of Iodine Deficiency Status and Thyroid Diseases in Georgian Children	ჟურნალური “ინტელექტუალი”	ბეჭდვაში	
3	თ. ზერეკიძე, შ. ჯანჯღავა, ლ. უჩავა, ქ. ასათიანი, ე. გიორგაძე	ჰიპერლეპტინემია და კარდიო-მეტაბოლური მახასიათებლები	ექსპერიმენტული და კლინიკური მედიცინა, #4, 2014		გვ. 57 -63
4	ლ. უჩავა, შ. ჯანჯღავა, ე. გიორგაძე, ქ. ასათიანი,	„საქართველოს იოდეფიციტურ რეგიონებში ფარისებრი ჯირკვლის	ექსპერიმენტული და კლინიკური მედიცინა, #4, 2014		გვ. 63-70

	თ. ზერეკიძე, მ. ლომიძე	დაავადებების გავრცელება სკოლის ასაკის ბავშვებში			
5	შ. ჯანჯღავა, თ. ზერეკიძე, ლ. უჩავა, ქ. ასათიანი, ე. გიორგაძე	ანდროგენდეფიციტი და ინსულინი რეზისტენტობა სიმსუქნით დაავადებულ მამაკაცებში	ექსპერიმენტული და კლინიკური მედიცინა, #4, 2014		გვ. 70-72

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Janjgava S, Zerekidze T, Uchava L, Giorgadze E, Asatiani K	Influence of testosterone replacement therapy on metabolic disorders in male patients with type 2 diabetes mellitus and androgen deficiency.	Eur J Med Res. 2014 Oct23;19(1):56 Macedonian Journal of Medical Sciences. http://dx.doi.org/10.3889/MJMS.1857-5773.2014.0451 . published on November 05, 2014	
2	Tamar Zerekidze, Shota Janjgava ² , Ketevan Asatiani ² , Elene Giorgadze	Hyperleptinemia May Protect From Cardio-Vascular Complications: A Small Georgian Study	Macedonian Journal of Medical Sciences. http://dx.doi.org/10.3889/MJMS.1857-5773.2014.0433 , published on November 04, 2014 .	
3	L. Uchava, Sh. Janjgava, E. Giorgadze, K. Asatiani, T. Zerekidze , M. Lomidze	“Screening Study of Iodine Deficiency Status and Thyroid Diseases in Georgian Children”.	BMC Pediatrics posted for printing	
4	M. Tsagareli ¹ , E. Giorgadze ² , N. Khachidze ³ , N. Sharikadze ⁴ ,	EFFECT OF ADJUVANT THERAPY ON BONE MINERAL DENSITY IN PATIENTS WITH BREAST CANCER	Osteoporosis International with other Metabolic Bone Diseases Volume 25, Supplement 2, April	194-195

5	N. Dolidze ² , T. Sulikashvili ¹ , N. Jeiranashvili ¹	European Scientific Journal	2014	5გვ (210-215)
	L. Gujejiani, N. Sharashidze B. Tsinamdzgvrishvili		March 2014, Edition vo.19, N9 Portugal	
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

<p>სტენტის იმპლანტაციის გართულებათა გენდერული განსხვავებები ST- ელევაციით მიმდინარე მწვავე კორონარული სინდრომის დროს</p> <p>კვლევის მიზანს შეადგენდა სტენტის იმპლანტაციის პროცედურის გართულებათა განსხვავების შეფასება სქესის მიხედვით. შესწავლილი იყო 110 პაციენტი (58 კაცი და 52 ქალი) ST -ელევაციით მიმდინარე მწვავე კორონარული სინდრომით. კვლევამ აჩვენა, რომ ინტრაპროცედურული გართულებები უმნიშვნელოდ მეტია მამაკაცებში. მნიშვნელოვანი განსხვავება გამოვლინდა კორონარული დისექციის მიხედვით, რაც გაცილებით მაღალი აღმოჩნდა კაცებში (კაცი -17%, ქალი 4%, p =0272)</p>
--

* სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა
ა) საქართველოში

№	მომსახურებელი/ მომსახურებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ელენე გიორგაძე	საერთაშორისო რეკომენდაციები – როგორ გამოვიყენოთ ისინი ჩვენს ყოველდღიურ პრაქტიკაში	21-22 მარტი – ახალციხე
2	ელენე გიორგაძე	შაქრიანი დიაბეტი ტიპი 2-ის თანამედროვე მკურნალობის პრინციპები	17 აპრილი – მარნეული
3	ელენე გიორგაძე	Взгляд на роль ингибиторов дипептидилпептидазы-4 в лечении пациентов сахарным диабетом 2-го типа	19 აპრილი – თბილისი
4	ელენე გიორგაძე	თანამედროვე რეკომენდაციებიდან კლინიკურ პრაქტიკამდე	24 ივნისი – ახალციხე
5	ელენე გიორგაძე	ინსულინოთერაპიის პრინციპები	28 ივნისი – გორი;
6	ელენე გიორგაძე	აქტოვეგინი	3 ივლისი – ჩაქვი
7	ელენე გიორგაძე	თიოგამა – ყველაფრის წამალი?	
8	ელენე გიორგაძე	სულფანილმარდოვანას როლი შაქრიანი დიაბეტი ტიპი 2-ის მკურნალობაში	27 სექტემბერი – ქუთაისი
9	ელენე გიორგაძე		

10.	აღადაშვილი ჩუხრუკიძე	კლინიკური შემთხვევის გარჩევა” ა.კონფერენცია:“მიოკარდიუმი ს რევასკულარიზაცია“- ევროპის კარდიოლოგთა საზოგადოების 2014 წლის გაიდლაინის განხილვა ბ. კონფერენცია:“გულის მწვავე და ქრონიკული უკმარისობა“- ევროპის კარდიოლოგთა საზოგადოების 2014 წლის გაიდლაინის განხილვა	ოქტომბერი – ლოპოტა 13 ოქტომბერი – თბილისი 2014 წლის ოქტომბერი - თბილისი 2014 წლის ნოემბერი - თბილისი
მოსხენებათა ანოტაციები			

ბ) უცხოეთში

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ელენე გიორგაძე	“Взгляд на роль ингибиторов дипептидилпептидазы-4 в лечении пациентов сахарным диабетом 2-го типа”	18 მაისი – სტამბული
2	ელენე გიორგაძე		ევროპის დიაბეტოლოგთა ასოციაცია 15-19 სექტემბერი, ავსტრია, ვენა
3	ელენე გიორგაძე	Do guidelines always show direction? Ectopic AKTH Syndrome	ევროპის ენდოკრინოლოგთა ასოციაციის და თურქეთის ენდოკრინოლოგთა ასოციაციის კონგრესი

		Identifying Male Hypogonadism and it's association with comorbidities such as Metabolic Syndrome, Diabetes and Obesity	(ნდობრიდგე - 2014), 24-26 ოქტომბერი, თურქეთი, ანტალია
--	--	--	---

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
4.	Маматавришвили Н Абуладзе Г Абашидзе Р Кვირквелиა А	Показатели активности Эндотелина у больных систолической и диастолической дисфункцией сердца	Москва-2014 Международный Форум Кардиологов
5.	ალადაშვილი ჭუმბურიძე ჩუხრუკიძე კიკალიშვილი	ევროპის კარდიოლოგთა საზოგადოების 2014 წლის კონგრესი	ბარსელონა, ესპანეთი, 31 აგვისტო-04 სექტემბერი:
მომხსენებთა ანოტაციები			

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე
შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	ცხიმოვანი ქსოვილის გადანაწილებისა და კარდიომეტაბოლური მახასიათებლების კორელაცია ლეპტინთან	ელენე გიორგაძე	თამარ ზერეკიძე
2	ანდროგენდეფიციტი და ინსულინრეზისტენტობა სიმსუქნით დაავადებულ	ელენე გიორგაძე	შოთა ჯანჯღავა

	მამაკაცებში		
3	იოდდეფიციტის ეპიდემიოლოგიური მახვენებლები საქართველოს სკოლის პერიოდის ასაკის ბავშვებში	ელენე გიორგაძე	ლაშა უჩავა
4	მელატონინის ზემოქმედება ჰორმონალურ სპექტრზე და ძილის დარღვევაზე სიმსუქნით დაავადებულ ქალთა პოპულაციაში	ელენე გიორგაძე	ანა მაღაზონია
5			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	EUROHeartSurvey in Heart Failure, 2013-2014:		ჭუმბურიძე, კიკალიშვილი
2.	1 ფაზის კლინიკური კვლევა ფარმაკოკინეტიკის და გამოყენების უსაფრთხოების შესაფასებლად პაციენტებში ღვიძლის ციროზით და მათ შესატყვის ჯანმრთელ		ჭუმბურიძე, კიკალიშვილი

	<p>მოხალისეებში;</p> <p>1 ფაზის კლინიკური კვლევა ფარმაკოკინეტიკის და გამოყენების უსაფრთხოების შესაფასებლად პაციენტებში თირკმლის უკმარისობით და მათ შესატყვის ჯანმრთელ მოხალისეებში;</p> <p>3 ფაზის კლინიკური კვლევა პაციენტებში ფილტვის ქრონიკული ობსტრუქციული დაავადებით;</p> <p>2 ფაზის კლინიკური კვლევა პაციენტებში შაქრიანი დიაბეტით ტიპი 2 და მაღალი კარდიოვასკულური რისკით;</p> <p>3 ფაზის კლინიკური კვლევა პაციენტებში შაქრიანი დიაბეტით ტიპი 2</p>		<p>ჭუმბურიძე, კიკალიშვილი</p> <p>ჭუმბურიძე, კიკალიშვილი</p> <p>ჭუმბურიძე, კიკალიშვილი</p> <p>ჭუმბურიძე, კიკალიშვილი</p>
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

„ახალგაზრდა მეცნიერთა სტაჟირება საზღვარგარეთ” შოთა რუსთაველის ეროვნული ფონდი. გერმანია .ესენის გულის ცენტრი 2014-2015: გეგენავა

ტრენინგი:

გეგენავა: 2014- Training in echocardiography, San Carlos University Hospital Madrid, Spain (7 July-7 August)

კიკალიშვილი: GCP (Good Clinical Practice) training for investigators, Tbilisi, 02,Oct, 2014, Investigator

ჭუმბურიძე: GCP (Good Clinical Practice) training for investigators, Tbilisi, 02,Oct, 2014, Primary Investigator, National Coordinator for Georgia.

მეანობა-გინეკოლოგიის და რეპროდუქტოლოგიის დეპარტამენტი:

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - პროფ. არჩილ ხომასურიძე.

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

არჩილ ხომასურიძე - სრული პროფესორი;

ჯენარა ქრისტესაშვილი - ასოცირებული პროფესორი;

არსენ გვენეტაძე - ასოცირებული პროფესორი;

ალექო ლაბარტყავა - ასოცირებული პროფესორი.

* საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის

დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

* სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1				
დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

*** პუბლიკაციები:
ა) საქართველოში**

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ლო უდმ ი ლ ბ ა რ ბ ა ქ ა ძ ე ა რ ჩ ი ლ ხ ო მ ა ს უ რ ი ძ ე	კორელაციები ოვარიული რეზერვის შესაფასებელ ტესტებს შორის და მათი მნიშვნელობა ინ	დისერტაცია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო	138 გვერდი

	ჯენარა ქრისტესაშვილი.	ვიტრო განაყოფიერების გამოსავლის პრედიქციაში.	უნივერსიტეტი, მედიცინის ფაკულტეტი.	
<p style="text-align: center;">ნოტაციები</p> <p>ანოტაციები</p> <p>უნაყოფობის მკურნალობის ტექტიკის შერჩევასა, ოგარულ რეზერვის ზუსტ შეფასებაში ქალის ასაკთან ერთად მიზანშეწონილია ამჰ-ის და აფრ-ის მაჩვენებლების გათვალისწინება. ფმჰ-ის მაჩვენებლებთან შედარებით ამჰ-ის და აფრ-ის შეფასება გაცილებით ინფორმაციულია, განსაკუთრებით გვიანი რეპროდუქციული ასაკის ქალებში, ვინაიდან ეს მაჩვენებლები ფმჰ-ის მომატებამდე უფრო ადრე ასახავენ ოვარიული რეზერვის დაქვეითებას.</p> <p>• ინ ვიტრო განაყოფიერების პროგრამებში მწირი პასუხის პრედიქციის თვის</p> <p>რეკომენდებულია აფრ-ის მაჩვენებლების შეფასება. ინ ვიტრო განაყოფიერების გამოსავლის პროგნოზის თვალსაზრისით ამჰ-ის და აფრ-ის მაჩვენებლებთან ერთად, მიზანშეწონილია ქალის ასაკის გათვალისწინება, ვინაიდან თუნდაც ოვარიული რეზერვის ტესტების ნორმალური მაჩვენებლების პირობებში ასაკის მატებასთან ერთად უარესდება კვერცხუჯრედების ხარისხი, რაც შესაბამისად აისახება ინ ვიტრო განაყოფიერების გამოსავალზე.</p>				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ჯ.ქრისტესაშვილი. მ.ჭიკაშვილი.	პათოლოგიური სისხლდენა საშვილოსნოდან მოზარდებში	თბილისი 2014	64
<p>პათოლოგიური სისხლდენა საშვილოსნოდან კომპლექსური პრობლემაა, რაც ართულებს მის მართვას და სრულყოფილი რეკომენდაციების შემუშავებას. საშვილოსნოდან პათოლოგიური სისხლდენის მიზეზები შეიძლება მსგავსი იყოს მენარხედან მენოპაუზამდე, მაგრამ პსს-ს ეტიოლოგიურ სტრუქტურაში მათი ხვედრითი წილი სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფში განსხვავებულია. შემოთავაზებული ნაშრომი განხილული იქნა პსს-ს მართვა მოზარდებში მენარხედან 20 წლის ასაკამდე. სახელმძღვანელო უხვად არის გაჯერებული დიაგნოსტიკური ალგორითმებით და მკურნალობის სქემებით, რაც დაეხმარება სტუდენტებს და ექიმებს ამ სიცოცხლისთვის მკვად საშიში პათოლოგიის დროულ და ადეკვატურ მართვაში.</p>				

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს	გამოცემის ადგილი,	გვერდების
---	-----------------	-----------------	-------------------	-----------

		სახელწოდება	გამომცემლობა	რაოდენობა
2	არჩილ ხომასურიძე, ლიუდმილა ბარბაქაძე, ჯენარა ქრისტესაშვილი	ენდომეტრიოზის დიაგნოსტიკა და მკურნალობა.	დაავადებათა მართვის ეროვნული პროტოკოლი. www.moh.gov.ge	20 გვერდი

ანოტაცია:

პროტოკოლის მიზანია : დაეხმაროს პრაქტიკოს ექიმებს სწორი გადაწყვეტილებების მიღებაში. წარმოადგინოს მტკიცებულებები, რისკებისა და სარგებელის ჩათვლით, ენდომეტრიოზთან ასოცირებული სიმპტომების მქონე ქალთა ეფექტური მკურნალობისთვის. ენდომეტრიოზის დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის ხარისხის გაუმჯობესება.

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				

ანოტაციები

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა- ლის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ჯ.ქრისტესაშვილი, ლ.ბარბაქაძე.	Antimullerian Hormone (AMH) in Cases of Different Reproductive Pathologies. Georgian Medical News.	N 7-8; 2014. P 16- 21;	თბილისი	6

სტატიაში მოცემულია ანტიმიულერული ჰორმონის მაჩვენებლების შედარებითი ანალიზი უნაყოფო ქალებში სხვადასხვა რეპროდუქციული დარღვევებით. მისი მაღალი მაჩვენებლები შეიძლება განვიხილოთ საკვერცხეების პოლიცისტოზის ერთ-ერთ დიაგნოსტიკურ მარკერად , ხოლო მისი დაქვეითება კი მიუთითებს ფოლიკულური რეზერვის განღვევაზე. სტატიაში მოყვანილია ასევე ანტიმიულერული ჰორმონის მაჩვენებლების შედარებითი ანალიზი სხვა

ჰორმონულ მაჩვენებლებთან ერთად უნაყოფო ქალების სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფებში, რის საფუძველზეც გამოტანილია დასკვნა, რომ ანტიმიულერული ჰორმონის მაჩვენებლები წარმოადგენს ყველაზე სანდო მარკერს ოვარიული რეზერვის შეფასების მიზნით.

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათა ური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
2	ლიუდმილა ბარბაქაძე, ჯენარა ქრისტესაშვილი	ანტიმიულერული ჰორმონი (ამჰ) სხვადასხვა რეპროდუქციული პათოლოგიების დროს. საქართველოს მედიცინის სიახლენი	N 7-8	თბილისი. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის გამომცემლობა.	16-21
3	ქეთევან ბელთაძე, ლიუდმილა ბარბაქაძე, არჩილ ხომასურიძე	პოლიციტოზური საკვერცხეების სინდრომის დიაგნოსტიკის სამომავლო პერსპექტივები მოზარდებში. საქართველოს მედიცინის სიახლენი	Inpress	თბილისი. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის გამომცემლობა	Inpress

ანოტაცია:

1. ბოლო წლებში განსაკუთრებით აქტუალურია AMH დონის განსაზღვრა სხვადასხვა რეპროდუქციული პათოლოგიების და ოვარიული რეზერვის შეფასების მიზნით. **კვლევის მიზანს** წარმოადგენდა ამჰ-ს მნიშვნელობის განსაზღვრა სხვადასხვა რეპროდუქციული პათოლოგიებისას და კორელაციების დადგენა ოვარიული რეზერვის თანამედროვე მარკერებს შორის უნაყოფო ქალების სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფებში. **მასალა და მეთოდები.** საკვლევ ჯგუფს შეადგენდა 153 ქალი. 41 ქალში სხვადასხვა რეპროდუქციული პათოლოგიით შეფასდა AMH -ს მაჩვენებლების მნიშვნელობა. 112 უნაყოფო ქალი დაიყო 3 ასაკობრივ ჯგუფად. I ჯგუფი <35წ (n=39); II ჯგუფი 30-40წ (n=31); III ჯგუფი >40 წ (n=42). AMH, FSH და AFC ისაზღვრებოდა მენსტრუაციული ციკლის მე-2-3 დღეებში. **შედეგები:** 41 ქალში სხვადასხვა რეპროდუქციული პათოლოგიებით ისაზღვრებოდა ამჰ-ს მაჩვენებლები და აღმოჩნდა, რომ: გონადების დისგენეზიების და ოტესტიკულურ დარღვევაზე ეჭვის დროს ამჰ მაჩვენებლები იყო მინიმალური. პოი-ს შემთხვევაში დაფიქსირდა ამჰ კრიტიკულად დაბალი მაჩვენებლები. ჰიპოგონადოტროპული - ჰიპოგონადიზმის და ჰიპერპროლაქტინემიის სინდრომის დროს ამჰ მაჩვენებლები იყო ნორმის ფარგლებში. PCOS-ის შემთხვევაში ამჰ მაჩვენებლები 2-ჯერ და მეტად აღემატებოდა ნორმის მაჩვენებლებს. უნაყო ქალში ჩატარდა კორელაციური ანალიზი ოვარიული

რეზერვის ტესტებს შორის. მთლიან საკვლევ ჯგუფში ჩატარებულმა კორელაციურმა ანალიზმა აჩვენა რომ: ასაკი უარყოფითად კორელირებს AMH-თან ($r=-0.67, p=0.000$) და AFC-სთან ($r=-0.55, p=0.000$), ხოლო დადებითად FSH-თან ($r=0.38, p=0.000$). AMH უარყოფითად კორელირებს FSH-თან ($r=-0.48, p=0.000$) და დადებითად — AFC-სთან ($r=0.71, p=0.000$). FSH-სა და AFC-ის შორის ზომიერი უარყოფითი კავშირია ($r=-0.41, p=0.000$). კორელაციური ანალიზი ასევე ჩატარდა სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფებში და აღმოჩნდა, რომ: AMH და AFC სამივე ასაკობრივ ჯგუფში კორელირებს დადებითად სტატისტიკურად მაღალი სარწმუნოებით ($r=0.57, p<0.0001$; $r=0.69, p<0.0001$; $r=0.47, p<0.002$ შესაბამისად). მაშინ როდესაც FSH და AMH შორის სტატისტიკურად სანდო კორელაცია აღმოჩნდა მხოლოდ I and II ასაკობრივ ჯგუფებში ($r=-0.41, p<0.02$; $r=-0.55, p<0.0001$ შესაბამისად). FSH და AFC სტატისტიკურად სანდოდ კორელირებდა მხოლოდ III ასაკობრივ ჯგუფში ($r=-0.42, p<0.006$), ასევე ასაკი და AFC მხოლოდ I ასაკობრივ ჯგუფში ($r=-0.35, p<0.03$).

დასკვნა: დღეისათვის არსებული ოვარიული რეზერვის ტესტებიდან ამჟამად შესაძლოა მივიჩნიოთ უფრო სანდოდ ვიდრე FSH. ვინაიდან,

AMH-ს და AFC შორის გამოვლინდა მჭიდრო დადებითი კორელაცია AMH-ს განსაზღვრამ კომბინაციაში AFC-თან შესაძლოა გააუმჯობესოს ოვარიული რეზერვის შეფასება. ასევე AMH-ს განსაზღვრას შესაძლოა ჰქონდეს დიაგნოსტიკური მნიშვნელობა სხვადასხვა რეპროდუქციული პათოლოგიების დროს.

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	ჯ.ქრისტესაშვილი. ლ.ბარბაქაძე.	Assessment of ovarian reserve tests for prediction of oocyte yield after ovulation induction. Proceeding Book of the XVI World Congress of Gynecological Endocrinology	Italy, Firenze, March 5-8; 2014. P 82-84;	3
<p>დადგინდა, რომ AMH-ს დონის განსაზღვრა ანტრალური ფოლიკულების რაოდენობის დადგენასთან ერთად იძლევა შესაძლებლობას ოვარიული რეზერვის და ოვულაციის ინდუქციის შემდეგ საკვერცხის პასუხის შეფასების გაუმჯობესებისა. ინ-ვიტრო განაყოფიერების გამოსავლის პრედიქციისათვის მეტად მნიშვნელოვანია ქალის ასაკის გათვალისწინება.</p>				

სტატიები

1.	Ludmila Barbakadze, Jenara Kristesashvili, Natalia Khonelidze, Gia Tsagareishvili	The Correlations of Antimullerian Hormone, Follicle-Stimulating Hormone and Antral Follicle Count in Different Age Groups of Infertile Women. International Journal of Fertility and Sterility.	თ: 4	Iran Royan Institute	393-398
2.	Ludmila Barbakadze, Jenara Kristesashvili, Natalia Khonelidze, Gia Tsagareishvili, Kate Osidze	Assessment of ovarian reserve tests for prediction of oocyte yield after ovulation induction. Gynecological Endocrinology.	Proceeding Book of the XVI World Congress of Gynecological Endocrinology 2014.	Italy, Florence CIC Edizioni Internazionali	82-84
3.	Ketevan Beltadze, Ludmila Barbakadze, Archil Khomassuridze	Ovarian Reserve In The Women of Reproductive Age By The Method of Treatment of Policistic Ovarian Syndrome (PCOS) In Adolescence.	Abstract Book of the 12th Annual Meeting of Androgen Excess and PCOS Society, Kauai, HI, USA 23,10, 2014	San Diego, CA, USA. Elsiver Science and Technology Book	43

4	Jenara Kristesashvili	TWELFTH EUROPEAN DAYS OF THE FRENCH SOCIETY OF GYNECOLOGY/ ABSTRACTS BOOK.	October 16-17-18 , 2014	Paris- France.	
---	-----------------------	--	-------------------------	----------------	--

ანოტაციები:

საკვერცხის რეზერვის შეფასების თანამედროვე ტესტებიდან ანტიმიულერული ჰორმონი შესაძლოა მივიჩნიოთ უფრო სანდოდ, ვიდრე ფოლიკულომასტიმილირებელი ჰორმონი. ვინაიდან, ანტიმიულერული ჰორმონის მაჩვენებლები მჭიდრო პოზიტიურ სტატისტიკურად სარწმუნო კორელაციურ კავშირშია ანტრალური ფოლიკულების რაოდენობის მაჩვენებლებთან, ანტიმიულერული ჰორმონის მაჩვენებლების შეფასება კომბინაციაში ანტრალური ფოლიკულების რაოდენობის მაჩვენებლებთან შესაძლოა გააუმჯობესოს ოვარიული რეზერვის შეფასება.

2. ნაშრომი ეხება საკვერცხის რეზერვის თანამედროვე ტესტების (ანტიმიულერული ჰორმონი (ამჰ), ფოლიკულომასტიმილირებელი ჰორმონი (ფჰმ), ანტრალური ფოლიკულების რაოდენობა (აფრ), ასაკი) მნიშვნელობის შეფასებას საკვერცხის სტიმულაციის შედეგად მღებული ოოციტების რაოდენობის პროგნოზირებაში. ამჰ და აფრ-ის შორის გამოვლინდა სარწმუნო პოზიტიური კორელაციური კავშირი; ამჰ-ის განსაზრვრამ კომბინაციაში აფრ-თან ერთად შესაძლოა გააუმჯობესოს ოვარიული რეზერვის შეფასება და წინასწარ განსაზრვროს საკვერცხის პაუზის სტიმულაციაზე; ამდენად დღეისათვის არსებული ოვარიული რეზერვის ტესტებიდან ამჰ და აფრ უნდა მივიჩნიოთ უფრო სანდოდ.

3. საკვერცხეების პოლიციტოზის მქონე პაციენტებს, რომლებმაც ჩაიტარეს კონსერვატული მკურნალობა აქვთ უკეთესი ოვარიული რეზერვი, ვიდრე ქალებს, რომლებმაც ჩაიტარეს ქირურგიული მკურნალობა.

სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	პროფ. ჯ.ქრისტესაშვილი	“სქესობრივი განვითარების ანომალიების იშვიათი ფორმები”	III საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია. 2014 წლის 21 ივნისი, თბილისი.
2	ლ.ბარბაქაძე. პროფ. ჯ.ქრისტესაშვილი	”ანტიმიულერული ჰორმონის მაჩვენებლების მნიშვნელობა ინ-ვიტრო პროგრამაში ოვულაციის ინდუქციის შედეგად მიღებული ოოციტებისა და	III საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია. 2014 წლის 21 ივნისი, თბილისი

		ემბრიონის რიცხვის პრედიქციაში”	
3	პროფ. ჯ.ქრისტესაშვილი	”ენდომეტრიოზი- რა არის სიახლე? “	III საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია. 2014 წლის 21 ივნისი, თბილისი
4	პროფ. ჯ.ქრისტესაშვილი	“საშვილოსნოს მიომა- მკურნალობის თანამედროვე მიდგომები”	III საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია. 2014 წლის 21 ივნისი, თბილისი
5	პროფ. ჯ.ქრისტესაშვილი	„საშვილოსნოდან დისფუნქციური სისხლდენების მართვა“	მედიკოსთა XXXVI საერთაშორისო სკოლა- კონფერენცია. დაბა ჩაქვი. 2014 წელი , 12-20 ივლისი.
6	პროფ. ჯ.ქრისტესაშვილი	„ახალი მიდგომა საშვილოსნოს მიომის მკურნალობისადმი“	„გედეონ რისტერის“ ინოვაცია. 2014 წლის 12 ოქტობერი, ყვარელი.

ანოტაციები

“სქესობრივი განვითარების ანომალიების იშვიათი ფორმები”

მოსხენებაში წარმოდგენილი იქნა სქესობრივი განვითარების ანომალიების ისეთი იშვიათი ფორმები, როგორც არის ოვოტესტიკულარული დარღვევები, მათი გენეტიკური და კლინიკური თავისებურებები, დიაგნოსტიკის და მკურნალობის პრინციპები. განხილულ იქნა ასევე ანდროგენ რეზისტენტობის სრული ფორმის შემთხვევაში მენჯის ღრუში განლაგებული ტესტიკულის ადრეული მალიგნიზაცია (19 წლის ასაკში), რაც ლიტერატურაში აღწერილი არ არის. მოყვანილ იქნა ასევე ტერნერის სინდრომის მქონე პაციენტებში მოზაიკური კარიოტიპით მენსტრუაციების არსებობის შემთხვევები. განხილულ იქნა ასეთი შესაძლებლობის მექანიზმები და ექიმის ტაქტიკა ასეთ შემთხვევებში.

ენდომეტრიოზი- რა არის სიახლე?

მოსხენებაში განხილულ იქნა ენდომეტრიოზის სამკურნალოდ მოწოდებული ინოვაციური პრეპარატის ვიზანას მოქმედების მექანიზმები , რანდომიზებული მულტიცენტრული კვლევების შედეგები, პრეპარატის ეფექტურობა და საკუთარი გამოცდილება ამ პრეპარატის გამოყენებისა.

საშვილოსნოს მიომა-მკურნალობის თანამედროვე მიდგომები

მოსხენებაში განხილულ იქნა მიომის კონსერვატიული მკურნალობისთვის მოწოდებული ინოვაციური პრეპარატის ესმიას მოქმედების მექანიზმები, მიომის პათოგენეზი რანდომიზებული კვლევების შედეგები, პრეპარატის ეფექტურობა, საკუთარი გამოცდილება პრეპარატის გამოყენებისა.

„საშვილოსნოდან დისფუნქციური სისხლდენების მართვა“

დისფუნქციური სისხლდენები საშვილოსნოდან წარმოადგენს პათოლოგიური სისხლდენების სპეციფიურ ჯგუფს და გამორიცხვის დიაგნოზად ითვლება. შესაბამისად, მოხსენებაში მოცემული იყო ყველა იმ გამოკვლევების ალგორითმი, რომელთა ჩატარების შემდეგ შეიძლება დაისვას დისფუნქციური სისხლდენის დიაგნოზი. მოხსენებაში მოყვანილი იყო ასევე მკურნალობის სქემები სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფებში.

„ახალი მიდგომა საშვილოსნოს მიომის მკურნალობისადმი“

მოხსენებაში განხილულ იქნა როგორც სასვილოსნოს მიომის პათოგენეზური მექანიზმები, ესმიას ეფექტურობა მიომის კონსერვატიულ მკურნალობაში, ასევე მისი გამოყენების შემდგომ დამდგარი ორსულობების მიმდინარეობის თავისებურებები, რის საფუძველზეც გამოთქმული იქნა ახალი მოსაზრება იმის შესახებ, რომ პრეპარატი ესმია შეიძლება გამოყენებულ იქნას არა მხოლოდ მიომის მქონე პაციენტების ოპერაციისწინა მომზადებაში, არამედ პრეგრაფიდარული მომზადებისათვის.

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
7	(ინსტიტუტი - ორგანიზატორი, ა. ხომასურიძე-სხლომის თავმჯდომარე)		III საერთაშორისო პრაქტიკული კონფერენცია „რეპროდუქციული დარღვევების დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის თანამედროვე მიდგომები“.ქ. თბილისი, 14.06.2014 წ.
8	ლიუდმილა ბარბაქაძე	ანტიმიულერული ჰორმონის (ამჰ) მაჩვენებლების მნიშვნელობა ინ-ვიტრო პროგრამაში ოვულაციის ინდუქციის შედეგად მიღებული ოოციტებისა და ემბრიონების რიცხვის პრედიქციაში.ში.	III საერთაშორისო პრაქტიკული კონფერენცია „რეპროდუქციული დარღვევების დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის თანამედროვე მიდგომები“.ქ. თბილისი, 14.06.2014 წ.
9	ლ. ფხალაძე	ორსული ქალის უსაფრთხო ფარმაკოთერაპიის პრინციპები	„მედიკოსთა 36-ე საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული სკოლა-კონფერენცია“. 12.07.2014 – 20.07.2014 წ. ჩაქვი, საქართველო.

--	--	--	--

ანოტაციები:

2. ამჟამად აფრ-ის შორის არსებობს სარწმუნო პოზიტიური კორელაციური კავშირი; ამჟამად განსაზღვრამ კომბინაციაში აფრ-თან ერთად შესაძლოა გააუმჯობესოს ოვარიული რეზერვის შეფასება და წინასწარ განსაზღვროს საკვერცხის

პაუზის სტიმულაციაზე; ამდენად დღეისათვის არსებული ოვარიული რეზერვის ტესტებიდან amh და afr უნდა მივიჩნიოთ უფრო სანდოდ.

3. ბოლო პერიოდში ჩატარებულმა მრავალრიცხოვანმა კვლევამ აჩვენა, რომ ორსულობის დროში გაიზარდა სამკურნალწამლო პრეპარატების გამოყენება. ორსული ქალების 75-86% ივად იღებს სხვადასხვა პრეპარატს. თითოეული ქალის მიერ ორსულობის პერიოდში მიღებული დამატებითი რიცხვი საშუალოდ 3,8 შეადგენს.

ნებისმიერი სამკურნალწამლო საშუალება ორსულობის დროს გადის პლაცენტარულ ბარიერს და შეიძლება არახელსაყრელი გავლენა იქონიოს ნაყოფისა და ახალშობილის განვითარებაზე. ახლახანს საშიში არის პრეპარატების ტერატოგენული ეფექტი, რაც გულისხმობს ნაყოფის ანატომიური ქსელების განვითარებას. ზოგადად ახალშობილის განვითარების ანომალიების 5% გამოწვეულია პრეპარატული საშუალებებით. ყველაზე მაღალი რისკი არის გესტაციის მე-16-60 დღეები - პრეპარატების პერიოდი, როდესაც ყალიბდება მნიშვნელოვან ორგანოთა სისტემები.

ორსულობის დროს სამკურნალწამლო საშუალებების გამოყენების FDA-ის რისკის კორიების მიხედვით, ორსული ქალების უმრავლესობა იღებს პრეპარატებს, რომლებსაც ნაყოფზე ახალშობილზე უარყოფითი გავლენა აქვთ ან მათი უსაფრთხოება არ არის შესწავლილი.

ამდენად, ძალზე მნიშვნელოვანია ორსულობის დროს სამკურნალწამლო საშუალებების გამოყენების მონიტორინგი, რაც უნდა ემყარებოდეს მტკიცებითი მედიცინის პრინციპებზე შედგენილ მეთოდურ გეგმებზე გაიდლაინებს.

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
10	<p>არსენ გვენეტაძე მ.მ.დ. ; თსუ-სს ასოც. პროფ., ქეთევან კაკაშვილი;</p> <p>არსენ გვენეტაძე მ.მ.დ.; ასოც. პროფესორი; მ.მ.დ. თამთა ცაავა ;</p> <p>არსენ გვენეტაძე მ.მ.დ.; ასოც. პროფესორი; ქეთევან ქანთარია ;</p>	<p>ოვარიული რეზერვი და რეპროდუქციული პროგნოზი</p> <p>მიკოპლაზმა, ურეაპლაზმა – ვუმკურნალოთ თუ არა?</p> <p>მიომა და რეპროდუქციული ფუნქცია</p>	<p>IV პოლიპროფილური სამეცნიერო კონფერენცია „ კლინიკური პრაქტიკის საერთაშორისო სტანდარტები „ 14 თებერვალი 4014წ. 04-22.02. 2014წ. ბაკურიანი</p>
11	<p>არსენ გვენეტაძე მ.მ.დ. ; თსუ-სს ასოც. პროფ., ლელა ირემიძე;</p>	<p>საშვილოსნოსმიერი სისხლდენები - დიაგნოსტიკა, მართვა</p>	<p>V პოლიპროფილური სამეცნიერო კონფერენცია „ კლინიკური პრაქტიკის</p>

	<p>არსენ გვენეტაძე მ.მ.დ.; ასოც. პროფესორი; მ.დ. ქეთევან ტუხაშვილი</p> <p>არსენ გვენეტაძე მ.მ.დ.; ასოც. პროფესორი; ლიკა ბარაბაძე ;</p>	<p>დონაცია-სუროგაციის სერვისი საბახტარაშვილის რ/კლინიკაში</p> <p>ფსიქოლოგია რეპროდუქტოლოგია</p>	<p>საერთაშორისო სტანდარტები „ 06 ივლისი 20014წ. ზ. 04 – 12. 07.2014წ. ჩაქვი</p> <p>და</p>
<p>1. ოვარიული რეზერვი და რეპროდუქციული პროგნოზი</p>			
<p>მოსხენება შეეხება ოვარიული რეზერვის განსაზღვრას, სისხლში პლაზმაში ანტიმიულერის და გონადოტროპინების ჰორმონების (AMH , FSH, LH) განსაზღვრას, ვაგინალური ულტრასონოგრაფიის მონაცემებით საკვერცხეებში ანტრალური ფოლიკულების საერთო რაოდენობის შეფასებას. აღნიშნული კრიტერიუმები მეტად მნიშვნელოვანია და პროგნოზული მნიშვნელობა შვილოსნობის პოტენციურ შესძლებლობაზე, და განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მისი როლი ინ ვიტრო განაყოფიერებაში საკვერცხეების სტიმულაციის სქემების შერჩევისას და შესაძლო პოტენციური შედეგის წინასწარ განსაზღვრაში.</p>			
<p>2. მიკოპლაზმა, ურეაპლაზმა – ვუქურნალოთ თუ არა?</p>			
<p>ურეაპლაზმა და მიკოპლაზმა - მიეკუთვნება ენდოგენურ ინფექციებს, როლებიც სხვადასხვაავტორთა მონაცემებით გვხვდება 30 %-ში. საკამათოა მათი როლი უნაყოფობის გამომწვევ მიზეზთა შორის, თუმც ავტორთა ნაწილი აღნიშნულ ინფექციებს მიიჩნევს შეწყვეტილი ორსულობების, ანტენატალური სიკვდილობის ერთ ერთ მიზეზად. სისხლში, ურეაპლაზმა, მიკოპლაზმის მარკერების მატება საჭიროებს მკურნალობას მხოლოდ იმ შემთხვევაში როდესაც ეს მაჩვენებელი $>10^4$. სხვა შემთხვევაში მკურნალობა რეკომენდირებული არ არის.</p>			
<p>3. მიომა და რეპროდუქციული ფუნქცია</p>			
<p>საშილოსნოს ფიბრომიომა ფართოდ გავრცელებული პათოლოგიაა, სხვადასხვა ავტორთა მონაცემებით იგი აღნიშნება ქალთა საერთო პოპულაციის 30-45 %-ს. საშილოსნოს მიომის როლი უნაყოფობის გამომწვევ მიზეზთა შორის დისკუტაბელურია, თუმც დადგენილია რომ სუბმუკოზური მიომური კვანძები ცალსახად განიხილება რეპროდუქციული ფუნქციის შემაფერხებლად. ამდენად ისინი საჭიროებენ ქირურგიულ მკურნალობას, კერძოდ მოწოდებულია რეზექტოსკოპიული რეზექცია. ზოგადად <3 სმ ზომის მიომური (სუბსეროზული და ინტრამურული) კვანძები არ საჭიროებენ ქირურგიულ ჩარევას, თუმ კვანძების რაოდენობის, ზომების და ლოკალიზაციის მიხედვით ინდივიდუალურად უნდა გადაწყდეს მკურნალობის ტაქტიკა.</p>			
<p>4. საშილოსნოსმიერი სისხლდენები - დიაგნოსტიკა, მართვა</p>			

საშვილოსნოსმიერი სისხლდენები გვხვდება ზოგადი პოპულაციის 11-13 %-ში. შეადგენს გინეკოლოგიური დაავადებების დაახლოებით 20 %-ს. დაავადება გვხვდება ქალის ცხოვრების სხვადასხვა პერიოდში (იუვენალური, რეპროდუქციული, პერი-, პრე-და პოსტმენოპაუზალურ პერიოდში). ეთიოპათოგენეზიდან გამომდინარე განსხვავებულია მათი დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის მეთოდები.

5. დონაცია-სუროგაციის სერვისი ზ. საბახტარაშვილის რ/კლინიკაში

დამხმარე რეპროდუქციული ტექნოლოგიების განვითარების დღევანდელ ეტაპზე , ინ ვიტრო განაყოფიერების პროგრამაში დონაცია-სუროგაციის გამოყენებას ხშირ შემთხვევაში ალტერნატივა არ მოეძებნება. ამ მხრივ ,ზურაბ საბახტარაშვილის რეპროდუქციულ კლინიკაში გარკვეული გამოცდილება დაგროვდა და უკვე არაერთი ბავშვია გაჩენილი ამ პროგრამის გზით. კლინიკაში დაინერგა კვერცხუჯრედის (ოოციტის) გაყინვის სრულიად ახალი ტექნოლოგია, რომელიც დღევანდელი ინ ვიტრო ტექნოლოგიის უხლესი მიღწევაა და კიდევ უფრო მეტ პერსპექტივას შლის.

6. ფსიქოლოგია და რეპროდუქტოლოგია

თანამედროვე რეპროდუქტოლოგიაში ფსიქოლოგიის ადგილი ძალზედ მნიშვნელოვანია, განსაკუთრებით დიდია მისი როლი პაციენტებში, რომლებიც იტარებენ ინ ვიტრო განაყოფიერებას. სარწმუნო კვლევებით დასტურდება ფსიქოემოციური ფაქტორის უარყოფითი კორელაცია ქალის რეპროდუქციულ გამოსავალზე.

ზურაბ საბახტარაშვილის რეპროდუქციულ კლინიკაში უკვე წარმატებით დაინერგა გეშტალტ ფსიქოლოგიის კლინიკური პრაქტიკა.

ბ) უცხოეთში

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მომსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	პროფ. ჯ.ქრისტესაშვილი	Assessment of ovarian reserve tests for prediction of oocyte yield after ovulation induction.	16 World Congress of Gynecological Endocrinology 2014 March 5-8, Firenze Italy
2	პროფ. ჯ.ქრისტესაშვილი	Patients with 46XY karyotype and female phenotype	TWELFTH EUROPEAN DAYS OF THE FRENCH SOCIETY OF GYNECOLOGY October 16-17-18 , 2014 ,paris-france..
3	პროფ. ჯ.ქრისტესაშვილი	NSAIDs in Topical Treatment of Vulvovaginitis”	Training course on “Contemporary Concepts on the Role of Topical NSAIDs as an Effective and Safe Treatment of Vulvovaginitis” 19 November 2014. Brescia, Italy.
4	პროფ. ჯ.ქრისტესაშვილი	“Management of Abnormal Uterine Bleeding“	9 th GSSA Intrnational Medical Conference. BELEK, TURKEY.

მოსხენებათა ანოტაციები

Assessment of ovarian reserve tests for prediction of oocyte yield after ovulation induction

Background: Assessment of ovarian reserve tests before controlled ovarian hyperstimulation (COH) is essential for successful outcome of assisted reproduction.

Objective: The aim of this study was to assessment of ovarian reserve tests: age, follicle stimulating hormone (FSH), antral follicle count (AFC) and anti-Mullerian hormone (AMH) and distinguish most reliable markers of ovarian reserve for prediction the outcome of ovulation induction in terms of oocyte yield and chance of pregnancy.

Methods: This prospective study included 111 infertile women, who underwent IVF±ICSI. Patients with an oocyte count ≤ 3 were considered poor responders; those with >3 were considered as good responders. AFC, levels of FSH and AMH were determined on day 3 of menstrual cycle.

Results: The correlations performed in whole study group shows that, the correlation between AMH and number of oocytes was the strongest ($r = 0.6$) as well as between AFC and number of oocytes ($r = 0.6$).

Poor responders were older, having higher FSH concentrations, lower AMH and AFC values and significantly lower number of retrieved oocytes and embryos compared with good responders ($p < 0.05$).

Women with clinical pregnancy were younger, had statistically higher values of AMH, AFC, oocytes and embryos number compare with non pregnant one ($p < 0.05$). No significant differences were observed in concentrations of FSH. The binary logistic regression analysis for clinical ongoing pregnancy shows, that age only factor which significantly predicted the likelihood of clinical ongoing pregnancy ($B = 0.14$; $p = 0.050$).

Conclusion: Using of AMH measurement in combination with AFC may improve the evaluation of ovarian reserve and predicts ovarian response after ovulation induction. Consideration of woman's age is very important for prediction of In vitro fertilization outcome.

პაციენტები 46XY კარიოტიპით და ქალური ფენოტიპით

35 პაციენტს ქალური ფენოტიპით და მამაკაცის კარიოტიპით (46 XY) ჩატარდა სრული კლინიკო-ჰორმონული და ინსტრუმენტული გამოკვლევა , ასევე ლაპაროსკოპია და გონადების ჰისტომორფოლოგიური კვლევა. ამ მეტად იშვიათი პათოლოგიის შემთხვევებში დროული დიაგნოსტიკა და ინტრააბდომინალურად განლაგებული გონადების ამოკვეთა არის მეტად მნიშვნელოვანი მათი მალიგნიზაციის თავიდან აცილების თვალსაზრისით. შემდგომ პერიოდში ჩანაცვლებითი ჰორმონოთერაპია ქალის ჰორმონებით აუცილებელია ოსტეოპოროზის თავიდან აცილების და ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით.

“NSAIDs in Topical Treatment of Vulvovaginitis”

მოსხენებაში წარმოდგენილი იყო NSAID ჯგუფის პრეპარატების ერთ-ერთი ფორმის - გინენორმის გამოყენების გამოცდილება საქართველოში. განხილული იყო ასევე

გინეორმის მოქმედების მექანიზმები , უპირატესობები სხვა ტოპიკურ პრეპარატებთან შედარებით და მოცემული იყო მისი გამოყენების სქემები სისტემური და იზოლირებული მკურნალობის მიზნით.

„Management of Abnormal Uterine Bleeding“

მოსხენებაში წარმოდგენილი იყო საშვილოსნოდან პათოლოგიური სისხლდენის ფორმები , სისხლდენის ინტენსივობის შეფასების სქემები, ეტიოლოგიური სტრუქტურა სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფში, დიაგნოსტიკის და მკურნალობის თავისებურებები ეტიოლოგიისა და სისხლდენის ინტენსივობის გათვალისწინებით. მოსხენებაში წარმოდგენილი იყო ამ ჯგუფის პაციენტთა გამოკვლევის ალგორითმები და მკურნალობის სქემები ეტიოლოგიური ფაქტორის და სისხლდენის ინტენსივობის გათვალისწინებით.

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
5	Ketevan Beltadze, Ludmila Barbakadze, Archil Khomassuridze.	Ovrian Reserve In The Women of Reproductive Age By The Method of Treatment of Policistic Ovarian Syndrome (PCOS) In Adolescence.	Kuauai, HI, USA October 22-23, 2014.
	უდმილა არბაკაძე	სსესმენტ ოფ ოვარიან რესერვე ტესტს ფორ პრედიცტიონ ოფ ოლცეცე ყიელდ აფტერ ოვულატიონ ინდუცტიონ.	XVI ჭორლდ ჩონგრესს ოფ ენეცოლოგიცალ ნდოცრინოლოგყ 5-8 არცჰ 2014. ირენზე, Iტალყ.

ანოტაციები:

- ჩვენს ნაშრომში გამოვლინდა, რომ პაციენტებს საკვერცხეების პოლიციისტოზის დიაგნოზით, რომლებსაც ჩაუტარდათ კონსერვატიული მკურნალობა აქვთ უკეთესი ოვარიული რეზერვი, იმ პაციენტებთან შედარებით რომლებსაც ჩაუტარდათ ქირურგიული მკურნალობა.
- ამჟამის განსაზრვრამ კომბინაციაში აფრ-თან ერთად შესაძლოა გააუმჯობესოს ოვარიული რეზერვის შეფასება და წინასწარ განსაზრვროს საკვერცხის პაუზის სტიმულაციაზე; ამდენად დღეისათვის არსებული ოვარიული რეზერვის ტესტებიდან ამჟამ და აფრ უნდა მივიჩნიოთ უფრო სანდოდ.

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
6	ა. გვენეტაძე ;	Pregnancy rates after	ESGE 23 rd annual congress

	მომხსენებელი	laparoscopic treatment of minimal or mild endometriosis-2 years of experience	24-27 September 2014, Brussels, Belgium
7	ა. გვენეტაძე ; მონაწილე	Visanne Endometriosis Preceptorship Meeting Cologne	Cologne, Germany, 17-20 November
8	ა. გვენეტაძე ; მონაწილე	Efficient Management of Reproduction Clinic The UK Experience	London, UK; 15-19. 12. 2014

1 Conclusion :

According to this retrospective analysis presense of endometriosis in infertile women reaches 51.85 %(154 women with various degrees of endometriosis from 297 infertile cases). Among them 85,7% -minimal or mmild endometrioses, 14,3 %-moderate or severe endometrioses.

In infertile patients with minimal or mild endometrioses and normal fallopian tubes, pregnancy rate after laparoscopic coagulation of endometrial lesions with 26 weeks follow follow up were 31,25 % (40 pregnancies from 126 women).

* საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - პაატა იმნაძე

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

პაატა იმნაძე - სრული პროფესორი;

შოთა ცანავა - ასოცირებული პროფესორი;

ნატა ყაზახაშვილი - ასოცირებული პროფესორი;

ნინო ჩიხლაძე - ასოცირებული პროფესორი;

ქეთევან დადიანი - ასოცირებული პროფესორი;

ლაშა ლორია - - ასოცირებული პროფესორი.

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის
დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

*** სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული
სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები**

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1				
დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

*** პუბლიკაციები:
ა) საქართველოში**

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ანოტაციები					

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ნინო ჩიხლაძე	შემთხვევაზე	ლიდსის	192
2	ნატო ფიცხელაური	დაფუძნებული	უნივერსიტეტი, დიდი	
3	გიორგი ლობჯანიძე	სწავლება ეთიკური გადაწყვეტილების მისაღებად	ბრიტანეთი	

ანოტაციები

სახელმძღვანელო მიზნად ისახავს სწავლებისათვის რეკომენდებული სასწავლო სტრატეგიების და ეთიკური ინსტრუმენტების მიმოხილვას, რომლებიც ხელს უწყობენ სტუდენტზე ორიენტირებული მიდომების დანერგვას საგანმანათლებლო სივრცეში, რაც გულისხმობს სტუდენტებისათვის დამოუკიდებელი მუშაობის უნარ-ჩვევების და კლინიკური და ეთიკური აზროვნების გამომუშავებას. სახელმძღვანელოში შეტანილია საერთაშორისო ეთიკური და მოქმედი ეროვნული საკანონმდებლო ნორმატიული დოკუმენტები, რომლებიც საჭიროა ეთიკური გადაწყვეტილების მისაღებად. სახელმძღვანელო მოიცავს ქეისებს, რომლებიც

შესაძლებელია გამოყენებული იქნას მედიცინის საგანმანათლებლო პროგრამების სტუდენტების სწავლების პროცესში.

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Ian Kracalik ¹ , Lile Malania ¹ , Nikoloz Tsertsvadze, Julietta Manvelyan, Lela Bakanidze, Paata Imnadze, Shota Tsanova, and Jason K.	“Human Cutaneous Anthrax, Georgia 2010–2012” , Blackburn Emerging Infectious Disease Journal, February 2014	20, Number 2—	[PubMed - as supplied by publisher]	
2	A.Aikimbayev, D.Briggs, G.Coltan, B. Dodet, F.Farahtaj, P. Imnadze, J. Korejwo, A.Moiseieva, N. Tordo, G.Usluer, R.Vodopija, N.Vranjes	“Fighting Rabies in Eastern Europe, the Middle East and Central Asia – Experts Call for a Regional Initiative for Rabies Elimination” , J. Zoonoses and Public Health, 2014,	61	J. Zoonoses and Public Health	pp.219-226
3	Ekaterine Khmaladze, Dawn N. Birdsell., Amber A. Naumann, Christian B. Hochhalter, Meagan L. Seymour, Roxanne Nottingham, Stephen M. Beckstrom-Sternberg, James Beckstrom-Sternberg, Mikeljion P. Nikolich, Gvantsa Chanturia,	“Phylogeography of Bacillus anthracis in the Country of Georgia Shows Evidence of Population Structuring and Is Dissimilar to Other Regional Genotypes” , 1 July 2014,	Volume 9, Issue 7, e102651,	PLOS ONE, www.plosone.org	1-5p.

	<p>Ekaterine Zhgenti, Mariam Zakalashvili, Lile Malania, Giorgi Babuadze, Nikoloz Tsertsvadze, Natalia Abazashvili, Merab Kekelidze, Shota Tsanava, Paata Imnadze, Holly H. Ganz, Wayne M. Getz, Ofori Pearson, Pawel Gajer, Mark Eppinger, Jacques Ravel, David M. Wagner, Richard T. Okinaka, James M. Schupp, Paul Keim, Talima Pearson</p>				
4	<p>Tinatini Kuchuloria, Paata Imnadze, Maiko Chokheli, Tengiz Tsertsvadze, Marina Endeladze, Ketevan Mshvidobadze, Danielle V. Clark, Christian T. Bautista, Moustafa Abdel Fadeel, Guillermo Pimentel, Brent House, Matthew J. Hepburn, Silke Wo'lfel, Roman Wo'lfel, and Robert G. Rivard Yanagihara</p>	<p>“TShort Report: Viral Hemorrhagic Fever Cases in the Country of Georgia: Acute Febrile Illness Surveillance Study Results”.Am. J. Trop. Med. Hyg., 91(2), 2014,</p>	<p>doi:10.4269/ajtmh.13-0460, Copyright © 2014 by</p>	<p>The American Society of Tropical Medicine and Hygiene</p>	<p>pp. 246–248</p>
5	<p>Otar Chokoshvili, Khatuna Lomashvili, Naile Malakmadze, Marika Geleishvili, Jonas Brant, Paata Imnadze, Nazibrola Chitadze, Lia Tevzadze, Gvantsa Chanturia, Tea Tevdoradze, Tengiz Tsertsvadze, Rajal K Mody, Deborah Talkington, Nancy Strockbine, Russell A Gerber, Edmond Maes, Thomas Rush</p>	<p>“Investigation of an outbreak of bloody diarrhea complicated with hemolyticuremic syndrome”, Journal of Epidemiology and Global Health (2014)</p>	<p>4</p>	<p>http://www.elsevier.com/locate/jegh</p>	<p>249–259</p>
<p>ანოტაციები</p>					

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	L.Malania, E. Zhorzholiani, N. Abazashvili, N. Chakvetadze, G. Katsitadze, P. Imnadze	<i>C. botulinum</i> Strains Isolated in Georgia in 2001-20012 ” , 2014		ASM biodefense and Emerging Diseases Research Meeting, Washington, USA, January 27-29, 2014	p.63
2	E. Khmaladze, E. Zhgenti, G. Chanturia, M. J. Nikolich, D. Birdsell, S. Tsanova, P. Imnadze, P. Kiem	“Whole Genome Sequencing of 10 Bacillus anthracis Strains from Georgia” , 2014		ASM biodefense and Emerging Diseases Research Meeting, Washington, USA, January 27-29, 2014	p.63
3	Burjanadze I., Zakhshvili K., Dolbadze S., Heyer, N. J., Imnadze P	“HIV Transmission from Remunerated Blood Donor (RBD) to Recipients in Georgia, 2012”		ინფექციური კონტროლის მე-14 საერთაშორისო კონგრესზე (IFIC), მალტა, 12-15 March 2014	
4	A. Gamkrelidze, P. Imnadze	“Georgia’s Capacity to Meet Global Health Security and Comply with International Health Regulation”		21 Annual CSCM – World Congress on CBRNe Science & Consequence Management, Tbilisi, Georgia, 1-5 June 2014	
5	M. Ramishvili, P. Imnadze, L. Malania, A. Navdarashvili, M. Broladze, T. Rush, M. Geleishvili	“Evaluation of human brucellosis surveillance system in Georgia, 2010-2012”		Brucellosis 2014 International Research Conference	
ანოტაციები					

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Ian Kracalik, Lile Malania, Nikoloz	“Human Cutaneous Anthrax, Georgia 2010–2012”	20, Number 2	Blackburn Emerging	

	Tsertsvadze, Julietta Manvelyan, Lela Bakanidze, Paata Imnadze, Shota Tsanova, and Jason K.			Infectious Disease Journal, February 2014 [PubMed - as supplied by publisher] Related citations Berlin, Germany, 9-12 September 2014	
2	Ekaterine Khmaladze, Dawn N. Birdsell., Amber A. Naumann, Christian B. Hochhalter, Meagan L. Seymour, Roxanne Nottingham, Stephen M. Beckstrom- Sternberg, James Beckstrom-Sternberg, Mikeljon P. Nikolich, Gvantsa Chanturia, Ekaterine Zhgenti, Mariam Zakalashvili, Lile Malania, Giorgi Babuadze, Nikoloz Tsertsvadze, Natalia Abazashvili, Merab Kekelidze, Shota Tsanova, Paata Imnadze, Holly H. Ganz, Wayne M. Getz, Ofori Pearson, Pawel Gajer, Mark Eppinger, Jacques Ravel, David M. Wagner, Richard T. Okinaka, James M. Schupp, Paul Keim, Talima Pearson	“Phylogeography of Bacillus anthracis in the Country of Georgia Shows Evidence of Population Structuring and Is Dissimilar to Other Regional Genotypes”	Volume 9, Issue 7, e102651	PLOS ONE, www.plosone.org , 1 July 2014	1-5p
ანოცაციები					

აბსტრაქტები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა-	ჟურნალის/ კრებულის	გამოცემის აღივლი,	გვერდების რაოდენობა
---	---------------------	------------------------------	-----------------------	----------------------	------------------------

		ღის/კრებულის დასახელება	ნომერი	გამომცემლობა	
1	E. Khmaladze, E. Zhgenti, G. Chanturia, M. J. Nikolich, D. Birdsell, S. Tsanova, P. Imnadze, P. Kiem	“Whole Genome Sequencing of 10 <i>Bacillus anthracis</i> Strains from Georgia”		2014 ASM biodefense and Emerging Diseases Research Meeting, Washington, USA, January 27-29, 2014	p.63
ანოტაციები					

* სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
მოხსენებათა ანოტაციები			

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ნინო ჩიხლაძე	The attraction of Medicine and Medical specialties: Perception of Medical Students in Georgia.	30 აგვისტო-3 სექტემბერი მილანი (იტალია)
მოხსენებათა ანოტაციები			
<p>Georgia traditionally has the highest density of health workers, particularly physicians. Despite this tendency the number of medical students increases year in year out. What motivates students to study medicine in Georgia and what is their expectation about career choice? In Georgia the studies addressing these questions are very limited.</p> <p>Summary of work. The objective of this study is to explore nature of primary motivation for studying medicine and expectations about future careers among medical students in Georgia. The Special questionnaire was developed for this study. Students from all medical schools were invited to participate in the survey.</p>			
№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ნატა ყაზახაშვილი; მამუკა ჩხაიძე	Comparison of two RBC transfusion strategies in pediatric cardiac surgery	1-6 ივნისი სტოკჰოლმი, შვედეთი. Euroanesthesia 2014

		patients	
მოსხენებათა ანოტაციები			
№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	პაატა იმნაძე	"საქართველოში და აზერბაიჯანში დაავადებათა ზედამხედველობის ელექტრონული სისტემის (EIDSS) იმპლემენტაცია"	ქ. ბაქო, აზერბაიჯანი; 02-04.02.2014;
2	პაატა იმნაძე	GAVI-ს ტექნიკური საკონსულტაციო ჯგუფის შეხვედრა	ქ. ქუენგა, შვეიცარია; 24-25.03.2014
3	პაატა იმნაძე	ტრომსოს უნივერსიტეტში ერთობლივი პროექტის მიმდინარეობის შუალედური განხილვა	ქ. ტრომსო, ნორვეგია 27.04-03.05.2014
4	პაატა იმნაძე	"გლობალური ჯანმრთელობის უსაფრთხოება	ქ.ჰელსინკი, ფინეთი 03.05-06.05.2014
5	პაატა იმნაძე	ECCMID 24-მე კონგრესი	ქ. ბარსელონა, ესპანეთი 10.05-15.05.2014
6	პაატა იმნაძე	"ინტერვენციული ეპიდემიოლოგიის ტრეინინგის პროგრამა"	ქ. მადრიდი, ესპანეთი 24-27.06.2014
7	პაატა იმნაძე	გლობალური ჯანმრთელობის უსაფრთხოების შეხვედრა	ქ. ჯაკარტა, ინდონეზია 18-22.08.2014
8	პაატა იმნაძე	ინტერვენციული ეპიდემიოლოგიის პროგრამის ფარგლებში ხმელთაშუა ზღვის პირეთის ქვეყნების სამუშაო შეხვედრა	ქ. ტუნისი, ტუნისი 15-20.09.2014
9	პაატა იმნაძე	CDC -ისგლობალური ჯანმრთელობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელთან შეხვედრა; გლობალური ჯანმრთელობის უსაფრთხოების საკითხებზე თეთრ სახლში შეხვედრა.	ქ. ატლანტა, ვაშინგტონი-აშშ 22-28.09.2014
მოსხენებათა ანოტაციები			
№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	შოთა ცანავა	EBSA მე-17 ყოველწლიური კონფერენცია	ქ. გენტა, ბელგია 12-17.05.2014

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე
შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	”ნოზოკომიური ინფექციების და ანტიმიკრობული რეზისტენტობის (HAI/AMR) ეპიდზედამხედველობა”	პაატა იმნაძე - მონაწილე	NCID/ CDC
2	„გადამტანებით გადაცემადი დაავადებების ეპიდზედამხედველობის დიაგნოსტიკისა და რეაგირების მხარდაჭერა“	პაატა იმნაძე - მონაწილე	NCID/ CDC
3	„ზონოზური გრიპის ტრანსმისია ადამიანებს, ღორებსა და შინაურ ფრინველებს შორის“	პაატა იმნაძე - მონაწილე	STCU, # 5271
4	“საყურადღებო ზონოზური პათოგენების კვლევა საქართველოს ღამურებში”	პაატა იმნაძე - მონაწილე	ISTC/BTEP, G-2101
5	„გრიპზე ეპიდზედამხედველობის ქსელის მდგრადობის შენარჩუნება და სეზონურ/პანდემიურ გრიპზე რეაგირება ეროვნული ჯანდაცვის ორგანოების მიერ ამერიკის შეერთებული შტატების ფარგლებს გარეთ“	პაატა იმნაძე - მონაწილე	NCID/ CDC
6	საქართველოში პნევმოკოკური ვაქცინის დანერგვის ხელშეწყობის მიზნობრივი ხარჯვა	- მონაწილე	GAVI
7	გეგმიური იმუნიზაციის ორგანიზაცია საქართველოში Organization Of Routine Immunization In Georgia	სამეცნიერო ხელმძღვანელი: სრული პროფესორი პაატა იმნაძე თსუ მედიცინის ფაკულტეტი,	მაგისტრანტი ირაკლი ბახუტაშვილი თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის

	მიმართულება: საზოგადოებრივი ჯანდაცვა	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი	დეპარტამენტი, სამაგისტრო პროგრამა „საზოგადოებრივი ჯანდაცვა“ (სამაგისტრო ნაშრომების საჯარო მოსმენა შედგა 2014 წლის 12 ივლისს)
8	სიმსუქნის ეპიდემიოლოგია საქართველოში Epidemiology of Obesity in Georgia მიმართულება: საზოგადოებრივი ჯანდაცვა	სამეცნიერო ხელმძღვანელი: სრული პროფესორი პაატა იმნაძე, თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი	მაგისტრანტი სალომე როდონია, თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი, სამაგისტრო პროგრამა „საზოგადოებრივი ჯანდაცვა“ (სამაგისტრო ნაშრომების საჯარო მოსმენა შედგა 2014 წლის 12 ივლისს)
9			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	"აივ ინფექციის რეზისტენტობა და მოლეკულური ეპიდემიოლოგია საქართველოში"	შოთა ცანავა - მონაწილე	ISTC/BTEP,G-2103
2	"ტულარემიის ეპიდემიოლოგია და ეკოლოგია საქართველოში"	შოთა ცანავა - მონაწილე	DTRA, GG-19
3	„იმუნოდიაგნოსტიკური ტესტ -სისტემების შემუშავება/წარმოება“	შოთა ცანავა - მონაწილე	DTRA, GG-23
4	„გადამტანებით გადაცემადი დაავადებების	შოთა ცანავა - მონაწილე	NCID/ CDC

	ეპიდზედამხედველობის დიაგნოსტიკისა და რეაგირების მხარდაჭერა“		
5	გეგმიური იმუნიზაციის ორგანიზაცია საქართველოში Organization Of Routine Immunization In Georgia მიმართულება: საზოგადოებრივი ჯანდაცვა	რეცენზენტი: ასოცირებული პროფესორი შოთა ცანავა, თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი	მაგისტრანტი ირაკლი ბახუტაშვილი თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი, სამაგისტრო პროგრამა „საზოგადოებრივი ჯანდაცვა“ (სამაგისტრო ნაშრომების საჯარო მოსმენა შედგა 2014 წლის 12 ივლისს)
6	სიმსუქნის ეპიდემიოლოგია საქართველოში Epidemiology of Obesity in Georgia მიმართულება: საზოგადოებრივი ჯანდაცვა	რეცენზენტი: ასოცირებული პროფესორი შოთა ცანავა, თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი	მაგისტრანტი სალომე როდონია, თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი, სამაგისტრო პროგრამა „საზოგადოებრივი ჯანდაცვა“ (სამაგისტრო ნაშრომების საჯარო მოსმენა შედგა 2014 წლის 12 ივლისს)

დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)

2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	სადოქტორო ნაშრომის სამუშაო სათაური: „პირველადი ჯანდაცვის ქსელში მოზარდთა სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესების	სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი ნატა ყაზახაშვილი, თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი	დოქტორანტი ნინო მირზიკაშვილი თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი, სადოქტორო პროგრამა „საზოგადოებრივი ჯანდაცვა“

	<p>პერსპექტივები საქართველოში“ (მიმდინარეობს მუშაობა: ა.სამეცნიერო ლიტერატურის მიმოხილვა; ბ. მოზარდთა გამოკითხვა სასწავლო დაწესებულებებში) მიმართულება: საზოგადოებრივი ჯანდაცვა</p>		და ეპიდემიოლოგია“
2	<p>სამაგისტრო ნაშრომი: „სამედიცინო მომსახურების ხარისხის უზრუნველყოფის პერსპექტივები პირველადი ჯანდაცვის დონეზე საქართველოში“ Quality Assurance Perspectives Of Primary Health care System In Georgia მიმართულება: საზოგადოებრივი ჯანდაცვა</p>	<p>სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი ნატა ყაზახაშვილი, თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი</p>	<p>მაგისტრანტი თამარ მაისურაძე თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი, სამაგისტრო პროგრამა „საზოგადოებრივი ჯანდაცვა“ (სამაგისტრო ნაშრომების საჯარო მოსმენა შედგა 2014 წლის 12 ივლისს)</p>
3	<p>სამაგისტრო ნაშრომი: „გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების ორგანიზაცია თბილისში“. „Emergency Medical Service Organization in Tbilisi“. მიმართულება: საზოგადოებრივი ჯანდაცვა</p>	<p>სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი ნატა ყაზახაშვილი, თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი</p>	<p>მაგისტრანტი ლიანა ნემსაძე თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი, სამაგისტრო პროგრამა „საზოგადოებრივი ჯანდაცვა“ (სამაგისტრო ნაშრომების საჯარო მოსმენა შედგა 2014 წლის 12 ივლისს)</p>
4	<p>სამაგისტრო ნაშრომი: სავალდებულო სამედიცინო დაზღვევის სისტემის განვითარება საქართველოში. Development of Obligatory Medical Insurance System in Georgia. მიმართულება: საზოგადოებრივი ჯანდაცვა</p>	<p>რეცენზენტი: ასოცირებული პროფესორი ნატა ყაზახაშვილი, თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი</p>	<p>მაგისტრანტი თეონა ოშიაძე თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი, სამაგისტრო პროგრამა „საზოგადოებრივი ჯანდაცვა“ (სამაგისტრო ნაშრომების საჯარო მოსმენა შედგა 2014 წლის 12 ივლისს)</p>
5	<p>“ფარმაცევტული ინდუსტრიის ზეგავლენა ექიმთა მიერ დანიშნულების გამოწერის პრაქტიკაზე საქართველოში“ “Pharmaceutical Industry Influence On Physician’s Prescribing Practice In Georgia”</p>	<p>რეცენზენტი: ასოცირებული პროფესორი ნატა ყაზახაშვილი, თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი</p>	<p>მაგისტრანტი ლამარა გრატიაშვილი თსუ მედიცინის ფაკულტეტი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი, სამაგისტრო პროგრამა „საზოგადოებრივი ჯანდაცვა“</p>

	მიმართულება: საზოგადოებრივი ჯანდაცვა		(სამაგისტრო ნაშრომების საჯარო მოსმენა შედგა 2014 წლის 12 ივლისს)
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

ფარმაკოლოგიის დეპარტამენტი.

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - თამარ კეზელი.

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

თამარ კეზელი - სრული პროფესორი;

მარიამ ჭიპაშვილი - ასისტენტ პროფესორი;

გულნარა ტაბიძე - ასოცირებული პროფესორი;

მედეა კოპალიანი - ასოცირებული პროფესორი.

**საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის
დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებულისამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
---	--	-----------------------	------------------------

1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

*** სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული
სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები**

№	პროექტის დასახელება	დაფინანსებული ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1				
დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დაფინანსებული ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

*** პუბლიკაციები:
ა) საქართველოში**

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	თარგმანი თ. კეზელი მ. ჭიპაშვილი	“ლიპინკოტის ილუსტრირებული რევიუები” –	ჩაბარებულია გამოსაცემად	433 გვ

	მ. კობალიანი	ფარმაკოლოგია, მე-5 გამოცემა		
--	--------------	--------------------------------	--	--

ანოტაციები

თარგმანი მოიცავს ზოგადი და კერძო ფარმაკოლოგიის ილუსტრირებულ საფუძვლებს საერთაშორისოდ აღიარებული სტუდენტური სახელმძღვანელოს სახით. მასში მოცემულია სხვადასხვა ფარმაკოლოგიური ჯგუფების პრეპარატების ფარმაკოდინამიკა და ფარმაკოკინეტიკა, ასევე წარმოდგენილია სასწავლო ტესტები ფარმაკოლოგიური ჯგუფების მიხედვით, თავისი ანალიზითა და ახსნით.

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	ქრისტესაშვილი ჯ. გეგეჭკორი მ. ჭიპაშვილი მ.	“პათოლოგიური სისხლდენა საშვილოსნოდან მოზარდებში”, დამხმარე სახელმძღვანელო	თბილისი, 2014	64 გვ

ანოტაციები

პათოლოგიური სისხლდენა საშვილოსნოდან მოზარდებში ხშირ და სიცოცხლისათვის მეტად საშიშ გართულებას წარმოადგენს. საშვილოსნოდან პათოლოგიური სისხლდენის მარვა ამ ასაკობრივ ჯგუფში გარკვეულ სპეციფიკას მოითხოვს. დამხმარე სახელმძღვანელოში წარმოდგენილია მოზარდებში საშვილოსნოდან პათოლოგიურის სისხლდენის სახეების მექანიზმები, მართვის თავისებურებები. წარმოდგენილია აღნიშნული პათოლოგიის მართვის ალგორითმები ეტიოლოგიური ფაქტორების გათვალისწინებით, სქემები სხვადასხვა სიტუაციების შემთხვევაში, როგორც ოჯახის ექიმებისათვის, ასევე მეან-გინეკოლოგებისა და რეპროდუქტოლოგებისათვის.

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3				

ნოტაციები

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა-	ჟურნალის/ კრებულის	გამოცემის ადგილი,	გვერდების რაოდენობა
---	---------------------	------------------------------	-----------------------	----------------------	------------------------

		ღის/კრებულის დასახელება	ნომერი	გამომცემლობა	
1	თ. კეზელი ნ. გონგაძე გ. სუკოიანი ნ. დოლიძე თ. მახარაძე მ.მირზიაშვილი	გულის ქრონიკული უკმარისობის განვითარების მექანიზმები და მკურნალობის თანამედროვე ასპექტები	Georgian Medical News მზადდება გამოსაცემად	თბილისი	6

ანოტაციები

სტატიაში წარმოდგენილია გულ-სისხლძარღვთა სისტემის რემოდელირების განვითარების პათოფიზიოლოგიური მექანიზმები გულის უკმარისობის პროგრესირების დროს. დახასიათებულია გულის დეკომპენსაციის მიზეზები უჯრედულ, სუბუჯრედულ და მოლეკულურ დონეებზე. გაანალიზებულია იმ ძირითადი სამკურნალო საშუალებების ფარმაკოლოგიური მოქმედების მექანიზმები, რომლითაც აპელირებს თანამედროვე კარდიოლოგია. მოცემულია ასევე იმ პერსპექტიული საშუალებებით მონოთერაპიისა და კომბინირებული თერაპიის შესაძლებლობა, რომლებიც ამჟამად გადიან კლინიკურ გამოცდას.

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
2	Табидзе Г.А. Кезели Т.Д. Цибадзе Т.А. Долидзе Н.М	“Клиническая эффективность блокатора медленных кальциевых каналов третьего поколения Лерканидипина в лечении больных артериальной гипертензией и метаболическими нарушениями”	Georgian Medical News მზადდება გამოსაცემად	თბილისი, საქართველო	

არტერიული ჰიპერტენზია წარმოადგენს ყველაზე მეტად გავრცელებულ რისკ ფაქტორს მეტაბოლური დარღვევების მქონე პაციენტებში. ანტიჰიპერტენზიული თერაპიის შერჩევას აუცილებელია გათვალისწინებული იქნას პრეპარატის არამხოლოდ ანტიჰიპერტენზიული და ორგანოპროტექტორული, არამედ მეტაბოლური ეფექტებიც, რასაც პროგნოზული მნიშვნელობა გააჩნია. ლერკანიდის მნიშვნელოვანი მიეკუთვნება კალციუმის არხის მახლობელი საშუალებების დიჰიდროპირიდინების ჯგუფის მესამე თაობას, რომელიც გამოირჩევა მნიშვნელოვანი სელექტიურობით სისხლძარღვების გლუვი კუნთების კალციუმის ნელი არხების მიმართ, ასევე ახასიათებს კარგი ჰიპოტენზიური, ორგანოპროტექტორული და მეტაბოლური მოქმედება. აგვ ინჰიბიტორებით და კალციუმის

ანტაგონისტებით კომბინირებული თერაპია გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების მაღალი რისკის და მეტაბოლური დარღვევების მქონე პაციენტების მართვის სწორ ტაქტიკას წარმოადგენს.

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	T.Kezeli T. Rukhadze N. Gongadze G Sukoyan N. Dolidze M. Chipashvili M. Mirziashvili	Materials of EPMA- WORLD Congress 2013, Brussels Belgium, 20-21 September	Springer, Germany	1
ანოტაცია				
Effect of calcitonin gene-related peptide antagonist on the mortality by nitrate induced tolerance rats with acute myocardial infarction				
აბსტრაქტი მოიცავს კალციტონინის გენთან დაკავშირებული პეპტიდის ანტაგონისტის				

ზეგავლენას ნიტრატებით ინდუცირებული ტოლერანტობის მქონე ცხოველების კარდიო-ვასკულურ პარამეტრებზე და სიკვდილობაზე მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტის პირობებში. მასში ნაჩვენებია, რომ მწვავე ინფარქტის პირობებში კალციტონინის გენტან დაკავშირებული პეპტიდის ანტაგონისტი აუარესებს ჰემოდინამიკურ მაჩვენებლებს და ზრდის ცხოველთა სიკვდილობას ნიტრატების მიმართ ტოლერანტულ ცხოველებში.

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
2	T. Rukhadze T.Kezeli T. Lekasvili D. Kordzaia	Materials of EPMA- WORLD Congress 2013, Brussels Belgium, 20-21 September	Springer, Germany	1

ანოტაციები

Georgian national palliative care strategic plan — achievements, challenges and perspectives in implementation palliative care in Georgia

აბსტრაქტი მოიცავს ავთვისებიანი სიმსივნით დაავადებული პაციენტებში ტკივილის სინდრომის მკურნალობის ორგანიზაციისა და ოპტიმიზაციის გზებს საქართველოში. მასში მოცემულია ტკივილით შეპყრობილი პაციენტების ამბულატორიული მკურნალობის საკითხები, პალიატიური მზრუნველობის ცენტრების ჩამოყალიბებისა და კოორდინაციის პრობლემების გადაჭრისა და პერსპექტიული გაუმჯობესების გზები. აბსტრაქტში მოყვანილია საკითხთან დაკავშირებული სტატისტიკური მონაცემები.

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
3	T.Kezeli N. Gongadze G Sukoyan N. Dolidze S. Jibuti Z. Chapichadze M. Chipashvili M. Mirziashvili	EACPT (European Assosiation for Clinical pharmacology and Therapeutics) Focus meeting	Netherland, Amsterdam, July 3-5 2014	1

ანოტაციები

Effect of combination of NAD and Inosine containing drug on hemodynamic indices, baroreflex sensitivity, sympathetic nerve activity and endothelin-1 production in nitrate tolerance rats

აბსტრაქტი მოიცავს ანტიოქსიდანტური საშუალებების NAD-ისა და ინოზინის ზეგავლენას ნიტროგლიცერინით ტოლერანტული ცხოველების ჰემოდინამიკურ მაჩვენებლებზე, ბარორეფლექსის მგრძობიანობაზე, სიმპათიკური ნერვის აქტივობაზე და ენდოთელი 1-ის

პროდუქციაზე. ნაჩვენებია, რომ ზემოთ აღნიშნული ანტიოქსიდანტური საშუალებების კომბინაცია აუმჯობესებს ჰემოდინამიკურ პარამეტრებს, ზრდის ბარორეფლექსის მგრძობელობას, ამცირებს სიმპათიკური ნერვის აქტივობას და ენდოთელინ 1-ის გამოყოფას, რაც განპირობებულია ზეჟანგითი პროცესების შემცირებით, თავისუფალი ჰიდროქსილური რადიკალების რაოდენობის დაქვეითებით და სისხლისმიმოქცევის ჰომეოსტატური რეგულაციის მექანიზმების ფუნქციის გაუმჯობესებით.

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	T.Kezeli T. Rukhadze N. Gongadze G Sukoyan N. Dolidze M. Chipashvili M. Mirziashvili	EFFECT OF CALCITONIN GENE-RELATED PEPTIDE ANTAGONIST ON THE CARDIOVASCULAR EVENTS, MORTALITY AND PROSTA-GLANDIN E₂PRODUCTION BY NITRATE INDUCED TOLERANCE RATS WITH ACUTE MYOCARDIAL INFARCTION	<i>EPMA Journal</i> 2014, 5(Suppl 1):A85 doi:10.1186/1878-5085-5-S1-A85	Springer, Germany	7

ანოტაციები

სტატიაში შეფასებულია კალციტონინის გენტან დაკავშირებული პეპტიდის ანტაგონისტის ზეგავლენა ნიტროგლიცერინით გამოწვეული ტოლერანტობის პირობებში გულ-სისხლძარღვთა პარამეტრებზე პროსტაგლანდინ E₂-ის პროდუქციაზე, ვენტრიკულური არითმიების მიმდინარეობაზე და ცხოველთა სიკვდილობაზე მიოკარდიუმის მწვავე იშემიის დროს. გამოვლენილია, რომ ზემოთაღნიშნული ანტაგონისტი ხელს უწყობს პარკუჭოვანი ტაქიკარდიისა და ექსტრასისტოლიის ინტენსიფიკაციას და ცხოველთა ლეტალობის გაზრდას მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტის დროს, ისევე როგორც ენდოთელიუმის დისფუნქციას და ვაზოდილატაციური პროსტოგლანდინ E₂-ის პროდუქციის შემცირებას. პოსტულირებულია, რომ ნიტრატებით ინდუცირებული ტოლერანტობის განვითარების მექანიზმი განპირობებულია კალციტონინის გენტან დაკავშირებული პეპტიდის გამოყოფის მნიშვნელოვანი შემცირებით და ენდოთელიუმის დისფუნქციით.

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
2	T.Kezeli N. Gongadze G Sukoyan N. Dolidze S. Jibuti Z. Chapichadze M. Chipashvili M. Mirziashvili	Effect of combination of NAD and Inosine containing drug on hemodynamic indices, baroreflex sensitivity, sympathetic nerve activity and endothelin-1 production in nitrate tolerance rats	International journal for clinical pharmacology and therapeutics	Springer, Germany მომზადებულია გამოსაცემად	8

ანოტაციები

სტატიაში შეფასებულია კალციტონინის გენტან დაკავშირებული პეპტიდის ანტაგონისტის ზეგავლენა ნიტროგლიცერინით გამოწვეული ტოლერანტობის პირობებში გულ-სისხლძარღვთა პარამეტრებზე პროსტაგლანდინ E₂-ის პროდუქციაზე, ვენტრიკულური არითმიების მიმდინარეობაზე და ცხოველთა სიკვდილობაზე მიოკარდიუმის მწვავე იშემიის დროს. გამოვლენილია, რომ ზემოთაღნიშნული ანტაგონისტი ხელს უწყობს პარკუტოვანი ტაქიკარდიისა და ექსტრასისტოლიის ინტენსიფიკაციას და ცხოველთა ლეტალობის გაზრდას მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტის დროს, ისევე როგორც ენდოთელიუმის დისფუნქციას და ვაზოდილატაციური პროსტოგლანდინ E₂-ის პროდუქციის შემცირებას. პოსტულირებულია, რომ ნიტრატებით ინდუცირებული ტოლერანტობის განვითარების მექანიზმი განპირობებულია კალციტონინის გენტან დაკავშირებული პეპტიდის გამოყოფის მნიშვნელოვანი შემცირებით და ენდოთელიუმის დისფუნქციით.

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
3	Табидзе Г.А. Кезели Т.Д. Цибадзе Т.А Долидзе Н.М.	“Клиническая эффективность блокатора медленных кальциевых каналов третьего поколения Лерканидипина в лечении больных артериальной гипертензией и метаболическими нарушениями”	Georgian Medical News მზადდება გამოსაცემად	თბილისი, საქართველო	

ანოტაციები

არტერიული ჰიპერტენზია წარმოადგენს ყველაზე მეტად გავრცელებულ რისკ ფაქტორს მეტაბოლური დარღვევების მქონე პაციენტებში. ანტიჰიპერტენზიული თერაპიის შერჩევისას აუცილებელია გათვალისწინებული იქნას პრეპარატის არამხოლოდ ანტიჰიპერტენზიული და ორგანოპროტექტორული, არამედ მეტაბოლური ეფექტებიც, რასაც პროგნოზული მნიშვნელობა გააჩნია. ლერკანიდიპინი მიეკუთვნება კალციუმის არხის მახლოკირებელი საშუალებების დიჰიდროპირიდინების ჯგუფის მესამე თაობას, რომელიც გამოირჩევა მნიშვნელოვანი სელექტიურობით სისხლძარღვების გლუვი კუნთების კალციუმის ნელი არხების მიმართ, ასევე ახასიათებს კარგი ჰიპოტენზიური, ორგანოპროტექტორული და მეტაბოლური მოქმედება. აგვ ინჰიბიტორებით და კალციუმის ანტაგონისტებით კომბინირებული თერაპია გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების მაღალი რისკის და მეტაბოლური დარღვევების მქონე პაციენტების მართვის სწორ ტაქტიკას წარმოადგენს.

* სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	მ. ჭიპაშვილი	პრენატალური სამედიცინო-გენეტიკური კონსულტირება	13-19 ივლისი, 2014, ჩაქვი, საქართველო
მოხსენებათა ანოტაციები			
<p>მოხსენებაში განხილული იყო განვითარების თანდაყოლილი ანომალიების ადრეული დიაგნოსტიკის შესაძლებლობები, ულტრასონოგრაფიული მაკერების დიაგნოსტიკის ვადები და მათი ინტერპრეტირება; პრენატალური ბიოქიმიური სკრინინგ-ტესტების მნიშვნელობა და მათი ინტერპრეტირების თავისებურებები. პრენატალური დიაგნოსტიკის ჩატარების ჩვენება, შესაძლებლობა და მიზანი. პრენატალური სამედიცინო-გენეტიკური კონსულტირების მნიშვნელობა.</p>			

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
2	მ. ჭიპაშვილი შ. ნიშნიანიძე	ინფერტილობის წარმატებული მკურნალობა მამაკაცებში იშვიათი გენეტიკური პათოლოგიებით	08 ნოემბერი 2014, თბილისი, საქართველო
მოხსენებათა ანოტაციები			
<p>მოხსენებაში განხილული იყო კლასიფიკაციის სინდრომის კლინიკური შემთხვევა, გენეტიკური კვლევების მნიშვნელობა და პრეიმპლანტაციური გენეტიკური დიაგნოსტიკის მნიშვნელობა გენეტიკური პათოლოგიების მქონე მშობლების შთამომავლობაში.</p>			

ბ) უცხოეთში

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	S. Jibuti T.Kezeli	Effect of combination of NAD and Inosine containing drug on hemodynamic indices, baroreflex sensitivity, sympathetic nerve activity and endothelin-1 production in nitrate tolerance rats	Netherland, Amsterdam, July 3-5 2014

მოსხენებათა ანოტაციები

მოსხენება მოიცავდა ანტიოქსიდანტური საშუალებების NAD-ისა და ინოზინის ზეგავლენას ნიტროგლიცერინით ტოლერანტული ცხოველების ჰემოდინამიკურ მანევრებებზე, ბარორეფლექსის მგრძობელობაზე, სიმპათიკური ნერვის აქტივობაზე და ენდოთელი 1-ის პროდუქციაზე. ნაჩვენებია, რომ ზემოთ აღნიშნული ანტიოქსიდანტური საშუალებების კომბინაცია აუმჯობესებს ჰემოდინამიკურ პარამეტრებს, ზრდის ბარორეფლექსის მგრძობელობას, ამცირებს სიმპათიკური ნერვის აქტივობას და ენდოთელინ 1-ის გამყოფას, რაც განპირობებულია ზეჟანგითი პროცესების შემცირებით, თავისუფალი ჰიდროქსილური რადიკალების რაოდენობის დაქვეითებით და სისხლისმიმოქცევის ჰომეოსტატური რეგულაციის მექანიზმების ფუნქციის გაუმჯობესებით.

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა- ლის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
2	Kilasonia L. Kirvalidze N. Kopaliani M. Lagvilava L. Tsintsadze N.	Prognostic value of X-Ray densitometry in osteoporosis / Osteoporosis International with other metabolic bone diseases	Volume 24, supplement 1, April 2013	Springer	1

ანოტაციები

რენტგენულ დენსიტომეტრიას აქვს უდიდესი მნიშვნელობა ოსტეოპოროზის დიაგნოსტიკაში. მეცნიერთა უმრავლესობა იმედოვნებს, რომ ის წარმოადგენს მნიშვნელოვან ინსტრუმენტს, როგორც ძვლის მინერალური სიმკვრივის, ასევე მოსალოდნელი მოტეხილობის განსაზღვრის მიზნით. ბოლო წლებში აღინიშნებოდა გარკვეული ეჭვები ამ მოსაზრებასთან დაკავშირებით. მიუხედავად იმისა, რომ DXA არ წარმოადგენს იდეალურ ინსტრუმენტს, თუმცა ბოლო წლების გამოცდილებით დამტკიცდა, რომ დღეისათვის ის წარმოადგენს დიაგნოსტიკის სადიაგნოსტიკო მეთოდს.

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა- ლის/კრებულის	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
---	---------------------	--	---------------------------------	--------------------------------------	------------------------

		დასახელება			
3	Kilasonia L. Kirvalidze N. Kopaliani M. Tsintsadze N. Lagvilava L.	Heavy weight: as a risk factor of osteoporosis	Volume 24, supplement 1, April 2013	Springer	1
ანოტაციები					
ხანგრძლივი დროის განმავლობაში ითვლებოდა, რომ ოსტეოპოროზი წარმოადგენს მცირე წონის მქონე, ძვლის დაბალი სიმკვრივის მქონე ქალბატონების დაავადებას. ოსტეოპოროზის დიაგნოტიკა შექრიანი დიაბეტის, ინსულინრეზისტენტობის და პოდაგრის შემთხვევებში საწინააღმდეგოს მოწმობს.					

* საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა დაგრანტების გარეშე შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	გეგმითვათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი- რუსუდან ქარსელაძე
 სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:
 რუსუდან ქარსელაძე - სრული პროფესორი
 ლია ჟორჟოლიანი - ასოცირებული პროფესორი
 ქეთევან ბარაბაძე - ასისტენტი პროფესორი

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის
 დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	ბრონქული ასთმის კლინიკურ-ეპიდემიოლოგიური მახვენებლები სასკოლო ასაკის ბავშვებში	პროფ. რუსუდან ქარსელაძე	თამარ საბახტარაშვილი (დოქტორანტი)
2.	სიმსუქნის კლინიკურ-ეპიდემიოლოგიური მახასიათებლები სასკოლო ასაკის ბავშვებში	პროფ. ლია ჟორჟოლიანი	
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
	HZA106853: A dose ranging study of Vilanterol inhalation powder in children	პროფ. ლია ჟორჟოლიანი	პროფ. რუსუდან ქარსელაძე
	HZA106855: A dose ranging study of Fluticazone Furoate inhalation powder in children aged 5-11 years with asthms	პროფ. ლია ჟორჟოლიანი	პროფ. რუსუდან ქარსელაძე

*** სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული
 სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები**

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1				

დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

* პუბლიკაციები:
ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

შტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ქეთევან ბარაბაძე, ნ. ადამია და	Allergic diseases and impact of ecological-climatic	აბსტრაქტი, შრომათაკრებული	European Academy of Allergi and Clinical	1

	სხვ.	changes on children's population		Immunology Cnngrss 2014, Copenhagen, Denmark	
ანოტაციები					

* სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა
ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და
	ქეთევან ბარაბაძე	სწირად მოავადე ბავშვი ნოზოლოგია თუ დიაგნოზი	17-22 ივნისი საქართველოს რესპირაციული საზოგადოების საერთაშორისო კონგრესი დიაგნოზიზბათუმი 2014
	ქეთევან ბარაბაძე	დისბაქტერიოზი - ნოზოლოგია თუ დიაგნოზი	ექიმთა სამეცნიერო - პრაქტიკული კონფერენცია. თბილისი მარტი- მაისი. 2014
ქეთევან ბარაბაძე რეცენზია ეროვნულ გაიდლაინებზე: „ პნევმონია“, „ კრუპი“ თბილისი. 2014			

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	რ. ქარსელაძე	კვების პროგრამირება ადრეული ასაკიდან	4 -6 ივლისი, 2014წ ბათუმი სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია
2.	რ. ქარსელაძე	იმუნიტეტი და იმუნური ფუნქციონალურობა ბავშვთა ასაკში	8 ივლისი, 2014წ ქუთაისი სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია
3	ლ. უორჟოლიანი	ალერგიული პათოლოგიის მართვის სტანდარტები და პერსპექტივები	2014 წ 26 აპრილი სასტუმრო “პოლიდეი ინი” სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია
4	რ. ქარსელაძე	ალერგიული დაავადებების მართვის თანამედროვე პარამეტრები	13 დეკემბერი, 2014წ ზუგდიდი სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია

მოსხენებათა ანოტაციები

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
5	ქეთევან ბარაბაძე	მონაწილე	ERS International Congress September. Munich. 2014
6	ქეთევან ბარაბაძე		EAACI-Congress 7-11 Juni, Copenhagen

მოსხენებათა ანოტაციები

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე
შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

დაწესებულება თუ საჭიროდ თვლის, შეუძლია ანგარიშში შეიტანოს სხვა, მისთვის მნიშვნელოვანი აქტობაც.

2014 წლის 17 მარტს საქართველოს პედიატრთა ასოციაციის (პრეზიდენტი ლ. ჟორჟოლიანი), საქართველოს ბავშვთა აღერგოლოგთა და იმუნოლოგთა ასოციაციის (პრეზიდენტი რ. ქარსელაძე) და თსუ-ს ორგანიზებით, თბილისში, სასტუმრო მეტეხში, ჩატარდა სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია “სწორი კლინიკური გადაწყვეტილება პედიატრიაში”.

ფსიქიატრიის დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - ნინო ოკრიბელაშვილი

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

ნინო ოკრიბელაშვილი - სრული პროფესორი

დავით ზურაბაშვილი – ასოცირებული პროფესორი,

გიორგი სიხარულიძე – ასისტენტ პროფესორი.

II. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	არა		
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

III. საგრანტო დაფინანსებით დამუშავებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1	არა			
დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

IV პუბლიკაციები:

1) საქართველოში

ა) მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				

ანოტაციები

ბ) სახელმძღვანელოები - არა

გ) კრებულები - არა

დ) სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა- ლის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა- ლის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა

2) უცხოეთში

ა) მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
ანოტაციები				

ბ) სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

გ) კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
ანოტაციები				

დ) აბსტრაქტები

№	ავტორი/ავტორები	აბსტრაქტის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ნ.ოკრიბელაშვილი	Society and Mental Health ISSN 2227-7803 http://emcsr.net/wp-content/uploads/2014/04/BoA-EMCSR-2014.pdf	EMCSR 2014 Book of Abstracts	ვენა ავსტრია 2014	p. 553-555
<p>კვლევის „საზოგადოების დამოკიდებულება ფსიქიატრიის მიმართ“ შედეგები წარდგენილი იქნა</p> <p>ავსტრიის უნივერსიტეტის მიერ ორგანიზებული ევროპულ შეხვედრაზე: Civilisation at the Crossroads მოხსენების სახით.</p>					

№	ავტორი/ავტორები	აბსტრაქტის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	ნ.ოკრიბელაშვილი გ.სიხარულიძე ნ.ჯანგველაძე	OLANZAPINE/FLUOXETINE COMBINATION IN TREATMENT OF BIPOLAR DISORDER TYPE I (BD-I): WEIGHT GAIN AND SUICIDALITY	XVI World Congress of Psychiatry. abstract book VOL. 4 - TOPIC 37: Mood Disorder	მადრიდი, ესპანეთი 2014	p. 152
ანოტაცია					
<p>ბიპოლარული აშლილობის (პირველი ტიპი) დროს ოლანზაპინის და ფლუოქსეტინის კომბინირებული მკურნალობის გავლენა წონასა და სუიციდალობაზე მოხსენებული იქნა ფსიქიატრთა 26-ე მსოფლიო კონგრესზე.</p>					

№	ავტორი/ავტორები	აბსტრაქტის სათაური, ჟურნალი	ჟურნალის/კრებულის	გამოცემის ადგილი,	გვერდების რაოდენობა
---	-----------------	-----------------------------	-------------------	-------------------	---------------------

		ლის/კრებულის დასახელება	ნომერი	გამომცემლობა	
1 2 3	გ. სისარულიძე გ. ნანეიშვილი ნ. ოკრიბელაშვილი ვ. კენჭაძე	EFFICACY OF AGOMELATINE IN ANXIETY DEPRESSION	XVI World Congress of Psychiatry. abstract book VOL. 1 - TOPIC 3: Anxiety, Stress and Adjustment Disorders	მადრიდი, ესპანეთი 2014	p. 406 www.wpamadrid2014 .

ანოტაციები

შფოთოვითი დეპრესიის დროს აგომელატინის ეფექტურობის შეფასების წინასწარი შედეგები წარდგენილი იქნა ფსიქიატრიის 26-ე მსოფლიო კონგრესზე პოსტერის სახით.

№	ავტორი/ავტორები	აბსტრაქტის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	გ. სისარულიძე გ. ნანეიშვილი ნ. ოკრიბელაშვილი ვ. კენჭაძე	ARIPRAZOLE AUGMENTATION IN TREATMENT-RESISTANT OBSESSIVE-COMPULSIVE DISORDER	XVI World Congress of Psychiatry. abstract book VOL. 1 - TOPIC 3: Anxiety, Stress and Adjustment Disorders	მადრიდი, ესპანეთი 2014	p. 407 www.wpamadrid2014 .

ანოტაციები

მკურნალობისადმი რეზისტენტული ობსესიურ-კომპულსიური აშლილობების დროს არიპიპრაზოლის დამატებითი გამოყენების კლინიკური ეფექტურობის მონაცემები წარდგენილი იქნა ფსიქიატრიის 26-ე მსოფლიო კონგრესზე პოსტერის სახით.

№	ავტორი/ავტორები	აბსტრაქტის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	გ. სისარულიძე გ. ნანეიშვილი ნ. ოკრიბელაშვილი ვ. კენჭაძე	ARIPRAZOLE AUGMENTATION IN TREATMENT-RESISTANT OBSESSIVE-COMPULSIVE DISORDER	XVI World Congress of Psychiatry. abstract book VOL. 1 - TOPIC 3: Anxiety,	მადრიდი, ესპანეთი 2014	p. 407 www.wpamadrid2014 .

			Stress and Adjustment Disorders		
ანოტაციები					
მკურნალობისადმი რეზისტენტული ობსესიურ-კომპულსიური აშლილობების დროს არიპიპრაზოლის დამატებითი გამოყენების კლინიკური ეფექტურობის მონაცემები წარდგენილი იქნა ფსიქიატრიის 26-ე მსოფლიო კონგრესზე პოსტერის სახით.					

ოფთალმოლოგიის დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - მიხეილ ოშიაძე
 სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:
 მიხეილ ოშიაძე- სრული პროფესორი;
 ნიკოლოზ ანთელავა - ასოცირებული პროფესორი.

* საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

* სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1				

დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

* პუბლიკაციები:
ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალი	ჟურნალის/კრებულის	გამოცემის ადგილი,	გვერდების რაოდენობა

		ღის/კრებულის დასახელება	ნომერი	გამომცემლობა	
1					
2					
3					
ანოტაციები					

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/	სტატიის სათა-	ჟურნალის/	გამოცემის	გვერდების

	ავტორები	ური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	კრებულის ნომერი	ადგილი, გამომცემლობა	რაოდენობა
1					
2					
3					
ანოტაციები					

* სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა
ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	მ. ოშიაძე, მ. გაბრიჩიძე, ი. ბერაძე, ლ. ჭანტურია, თ. ცირეკიძე, მ. გოლოვანოვა	ბავშვთა კატარაქტის ქირურგიული მკურნალობის კლინიკური შედეგები არტიფაქის ან აფაქის დროს	26-28 სექტემბერი 2014, თბილისი GOS&SOE joint meeting Georgia 2014
მოსხენებათა ანოტაციები			

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
2	თ. ცირეკიძე, მ. გოლოვანოვა, რ. ოშიაძე	ფაკიური ლინზის (V4C) იმპლანტაციის კლინიკური შედეგები რეფრაქციული მანკების კორექციისათვის	26-28 სექტემბერი 2014, თბილისი GOS&SOE joint meeting Georgia 2014
მოსხენებათა ანოტაციები			

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
3	მ. გოლოვანოვა, თ. ცირეკიძე, რ. ოშიაძე	ფემტო ექსიმერული ლაზერის სამწლიანი კლინიკური შედეგები საქართველოში	26-28 სექტემბერი 2014, თბილისი GOS&SOE joint meeting Georgia 2014
მოსხენებათა ანოტაციები			

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი

4	თ. ცირეკიძე, მ. ოშიაძე, მ. გოლოვანოვა	კერატოკონუსით დაავადებულ პაციენტთა ქირურგიული მკურნალობა ფემტო ლაზერის საშუალებით	26-28 სექტემბერი 2014, თბილისი GOS&SOE joint meeting Georgia 2014
მოსხენებათა ანოტაციები			

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
5	მ. ოშიაძე, თ. ცირეკიძე, მ. გოლოვანოვა, ი.ბერაძე	ბოსტონის კერატოპროტეზის იმპლანტაციის ანატომიური და ფუნქციური რეზულტატი საქართველოში- გრძელვადიანი შედეგები	26-28 სექტემბერი 2014, თბილისი GOS&SOE joint meeting Georgia 2014
მოსხენებათა ანოტაციები			

ბ) უცხოეთში

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
მოსხენებათა ანოტაციები			

გადაუღებელი და კრიტიკული მედიცინის დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - ზურაბ ჩხაიძე.
 სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:
 ზურაბ ჩხაიძე - სრული პროფესორი,
 გივი კაციტაძე - ასოცირებული პროფესორი,
 მამუკა ჩხაიძე - ასისტენტ პროფესორი.

**საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის
 დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

**III. საგრანტო დაფინანსებით დამუშავებული
 სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები**

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1				
დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

**IV პუბლიკაციები:
1) საქართველოში**

ა) მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

ბ) სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	გ.კაციტაძე	„გადაუღებელი თერაპია“	თბილისი, გამომცემლობა ინტელექტი 2014წ	367გვ
2				
3	გ.კაციტაძე	„შინაგან დაავადებათა სიმპტომებისა და სინდრომების ეტიმოლოგია“	მზადდება გამოსაცემად	205 გვ
ანოტაციები				
<p>გადაუღებელი თერაპიის პირველი ქართულენოვანი სახელმძღვანელოს (გადაღებულ „შინაგან დაავადებათა გადაუღებელი დიაგნოსტიკა და თერაპია“ თბილისი 1977წ გავიდა საუკუნის მესამედზე მეტი. ამ ხნის მანძილზე გადაუღებელი მედიცინა ჩამოყალიბდა დამოუკიდებელ დისციპლინად. ხოლო გასულ წელს იგი საქართველოშიც შეტანილ იქნა ოფიციალურად აღიარებულ სპეციალობათ ნუსხაში. ამ ხნის მანძილზე დაინერგა შინაგან დაავადებათ დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის სრულ- იად</p>				

ახალი თანამედროვე მეთოდები, ხოლო სპეციალობის ოფიციალურმა აღიარებამ შექმნა დიდი მოთხოვნილება, რამაც განაპირობა აღნიშნული სახელმძღვანელოს შექმნის აუცილებლობა.

წიგნი შეიცავს 365 გვერდს, შედგება 28 თავისაგან და მოიცავს შინაგან დაავადებათა დროს განვითარებულ ყველა გადაუდებელ მდგომარეობას, ხოლო თვითოეულ თავს დართული აქვს დიაგნოსტიკური და სამკურნალო ალგორითმი. სახელმძღვანელო ილუსტრირებულია მრავალრიცხოვანი ფერადი სურათებით.

გ) კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

დ) სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ანოტაციები					

2) უცხოეთში

ა) მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

ბ) სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

გ) კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

დ) სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ზურაბ ჩხაიძე	Опыт переподготовки медицинских сестер на базе медфакультета ТГУ International journal of experimental education	№10	მოსკოვი	2
ანოტაციები					

Современное профессиональное образование ориентировано таким образом, чтобы оно соответствовало интересам общества в целом и постоянно изменяющимся требованиям заказчика и учредителя в частности. Образовательные услуги должны соответствовать запросам рынка труда, формированию оптимальной структуры профессионального образования, нацеленного на конечный результат – подготовку профессионала, востребованного работодателем. Исходя из этого, возможен следующий перечень общих компетенций, формируемых у студентов:- понимать сущность и социальную значимость своей будущей профессии, проявлять к ней устойчивый интерес;- организовывать собственную деятельность, выбирать типовые методы и способы выполнения профессиональных задач, оценивать их эффективность и качество;- принимать решения в стандартных и нестандартных ситуациях и нести за них ответственность;- осуществлять поиск и использование информации, необходимой для эффективного выполнения профессиональных задач, профессионального и личного развития;

- использовать информационно-коммуникационные технологии в профессиональной деятельности;- работать в коллективе и в команде, эффективно общаться с коллегами, руководством, потребителями;- брать на себя ответственность за работу членов команды, за результат выполнения заданий;- самостоятельно определять задачи профессионального и личного развития, заниматься самообразованием, осознанно планировать повышение квалификации;- ориентироваться в условиях частой смены технологий в профессиональной деятельности;- развивать культуру межличностного общения, взаимодействия между людьми, устанавливать психологические контакты с учётом межкультурных и этнических различий;- знать правила техники безопасности, нести ответственность за организацию мероприятий по обеспечению безопасности труда.

V. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

1) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1 2 3	მამუკა ჩხაიძე ასისტ. პროფ. (ანესთეზიოლოგია და რეანიმატოლოგია)	პარენტერალური და ენტერალური კვება ინტენსიურ თერაპიაში	25-27 აპრილი 2014, თბილისი CEEА Georgia 2014

მომხსენებთა ანოტაციები

2) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
---	--------------------------------	---------------------	------------------------------------

1	Zurab Chkhaidze	Surgical Management during local military conflict("August war 2008"):Single Center Experience	ESES 2014 Prague.
2	მამუკა ჩხაიძე ასსისტ. პროფ.	Comparison of two RBC transfusion strategies in pediatric cardiac surgery patients	1-6 ივნისი სტოკჰოლმი, შვედეთი.
3	(ანესთეზიოლოგია და რეანიმატოლოგია)		Euroanesthesia 2014

მოსხენებათა ანოტაციები

Introduction: Prolonged operative times and persistent bleeding lead to the lethal outcome. An analysis of the performed observations has shown that the associated and multiple character of the burst trauma sets a number of medico-diagnostic tasks which require the physicians to find nonstandard solutions. First of all they are concerned with the specific preoperative preparation and a determination of the sequence of operative interventions. Even if the damaged area is very small, the wound itself may be deep and medical attention advisable. The goal of damage control is to restore normal physiology rather than normal anatomy. It's used for the multiple injured casualty with combinations, for example, of abdominal, vascular, thoracic injury

Aim: To describe our experience of surgical tactics for mine-burst injuries. The traditional approach to combat injury care is surgical exploration with definitive repair of all injuries. This approach is successful when there are a limited number of injuries. First-aid treatment of extensive burst trauma should be kept as simple as possible.

Material and Methods:

In time of 2008 years 1 august avawyve developmental time in Georgia-In the National Medical Center of Gudushauri recover.....patient as civill, also millitary persons.

According to the statistical picture of the mine-burst injuries,(National Medical Center acad. O Gudushauri) about -25- % of all patients had injuries of two parts of their body; Three parts of -60--%; Four and more parts of-15---%

In such cases, fragmentational injuries of the upper and lower limbs, have sizeable defects of soft tissues and multiple fractures of bones. Such damaged people often had injuries of eyes, ears, noses and throat.

Probably 59,6---% of all instances occur in patients with breast damage, -48,3---% had closed injuries. They had also injuries of heart (17,1 %) and lungs(18,2%), injuries of stomach(-20,3---%), genitals and rectum(-6,8----%)

The types of different surgical interventions were as follows :

A serious burst damage needs immediate medical attention. The treatment of such patients is necessary to begin from the early time of damage, to use antishock measures, to normalize the functions of blood circulation and respiration.

First of all urgent operations which problem are elimination of conditions menaging to a life and rescue of the wounded patient are carried out. To such operations concern tracheostomy, laparotomy at intrabdominal bleeding.

In the second turn urgent operations which also are directed on rescue of a life of the wounded man are made, but in these case there is some stock of time for diagnostics and preoperative preparation. Such operations are laparotomy at damaged hollow organs. Thoracotomy at opened pneumothorax.

In the third turn the delayed operations directed on the prevention of heavy complications are carried out. They are spent after full stabilization of the vital functions of an organism.

In the fourth turn other operations directed on preventive maintenance of complications and

preservation of vital functions.

Results: Mortality /Morbidity? ...

Conclusions: During mine-burst wounds simultaneous operations is carried seldom. It is caused by complex nature of an explosive trauma, its polypathogenetic character, instability of the vital functions of an organism and organizational difficulties of performance of such operations. As mentioned above injured patients should not be operated in simultaneous manner due of postoperative complications and also such method can be named as heavy surgical aggression. More rational, in our opinion, consecutive character of carrying out of the same operations during one narcosis. Exception may only traumas with several sources of a proceeding bleeding when one-stage performance of urgent operations is proved by vital indications.

პათოლოგიის დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - თეიმურაზ ჯორბენაძე

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

თეიმურაზ ჯორბენაძე - სრული პროფესორი,

გიორგი პატარაია - ასოცირებული პროფესორი,

თამილა ბაგაშვილი - ასოცირებული პროფესორი,

კონსტანტინე ჭიჭინაძე - ასოცირებული პროფესორი,

მარინე შაქარაშვილი - ასოცირებული პროფესორი.

* საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
---	---	-----------------------	------------------------

1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის
დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

*** სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული
სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები**

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1				
დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი	პროექტის	პროექტის

	ხელება	ორგანიზაცია	ხელმძღვანელი	შემსრულებლები
--	--------	-------------	--------------	---------------

* პუბლიკაციები:
ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები:				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	თ.ჯორბენაძე, გ.პატარაია, ნ.ჯორბენაძე, ტ. მერმანიშვილი	კერძო პათოლო- გიური ანატომია	2014 წელი, ქთბილისი თსუ გამომცემლობა	
ანოტაციები - სახელმძღვანელოში ორგანოთა სისტემების მიხედვით მოცემულია ცალკეული დაავადებების მატერიალური საფუძვლები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	თ.ჯორბენაძე, გ.პატარაია, ნ.ჯორბენაძე, ტ. მერმანიშვილი	„მომავლის მედიკოსები და სამედიცინო პრობლემები.“	სტუდენტთა და რეზიდენტთა სამეცნიერო კონფერენციის მასალები. 2014 წელი, თბილისი	
ანოტაციები				

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	მ. შაქარაშვილი	თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტი „გორგასალი“-ს	თბილისი „უნივერსალი“	4

		<p>შრომათა კრებული ტომი VI გენმოდიფიცირებული პროდუქტები და საკვები დანამატები საქართველოში</p>		
<p>ანოტაციები</p> <p>მთელ რიგ ქვეყნებში და მათ შორის საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა კვებაში ფართოდ მოიხმარს გენმოდიფიცირებულ პროდუქტებს. მნშვნელოვანია მოსახლეობის სათანადო ინფორმაციულობა და მათი დაინტერესებულობა, რათა მოხდეს მათი უფრო აქტიური ჩარევა სახელმწიფო კანონმდებლობის შემუშავების და გმო ორგანიზმებისა და საკვები პროდუქტების შემოტანასა და წარმოებაზე კონტროლის დაწესების პროცესებში.</p>				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Nikoloz Papuashvili, Teimuraz Jorbenadze, Tamila Bagashvili et all.	The study of therapeutic potential of cortexin in the treatment of methamphetamine associated manganese encephalopathy.	III international symposium. Abstracts	Tbilisi, Georgia, October 2 – 4, 2014	. p. 52 – 54.
2	Чхенкели С.М., Хвичиа Н.В., Джикиа И.Д., Джорбенадзе Т.А.	К вопросу о корреляции результатов радиологических и патологоанатомических исследований.	Ж. Медицинские Новости Грузии, 2014. № 12		
3	ლ.გაჩეჩილაძე ნ.ჭიჭინაძე, კ.ჭიჭინაძე	ცხოველთა ქცევის ადრეული		თბილისის დამოუკიდებელი	ტ. VI გვ. 212 – 215.

4.	Chichinadze K., Chichiadze N., Gachechiladze L., Lazarashvili A.and Nikolaishvili M.	ნეიროქიმიური პრედიქტორები და ახალი მეთოდები. Physical Predictors, Behavioral/Emoti onal Attributes and Neurochemical Determinants of Dominant Behavior.		უნივერსიტეტი „გორგასალი“ 2014 Biological Reviews. 2014.	p. 1005 – 1020.
ანოტაციები					

1. Research with this new approach has contributed to our understanding, that neuroplasticity has big potential in the treatment of neurological manifestations of manganese encephalopathy.
2. В статье представлены данные о корреляции результатов радиологических и патоморфологических исследований. В подавляющем большинстве случаев результаты радиологических исследований требуют морфологического контроля.

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა- ლის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
5	მარინა შაქარაშვილი	„მედიცინა და ადამიანის უფლებები“ Bursi	July 2, 2014	თბილისი heconomic.wordpress.com /2014/07/02/ bioethic/	4

ანოტაციები

სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესი ადამიანს არნახულ შესაძლებლობებს ანიჭებს, მაგრამ იმავდროულად არანაკლები მასშტაბის ზნეობრივ-ეთიკური პრობლემების წინაშე აყენებს. ცივილიზაციის გადარჩენის ერთერთი პირობაა მეცნიერების და მორალური პრინციპების შერწყმა. ადამიანი უნდა იყოს დაცული ბიოეთიკით თანამედროვე მეცნიერება არ უნდა დაუშვას, რომ რელიგიამ, ნაციონალიზმმა, პოლიტიკამ ან სოციალურმა მდგომარეობამ გავლენა მოახდინოს მისი საქმიან მოვალეობის შესრულებაზე.

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
---	-----------------	------------------------	-----------------------------------	------------------------

1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Шакарашвили Марина	Вітник прикарпатського університету політологія випуск 8 „Проблеми и перспективы образовательной системы в постсоветском пространстве“	1.Івано-Франківськ Прикарпатський національний Університет імені Василя Стефаника	4
2	Шакарашвили Марина Катамадзе Мзия	„Лабіринти реальності“ Международная научно-практическая конференция 2 „Психологическое бесплодие“	Украина г. Рубіжне Східноукраїнського Національного університету ім. В.Даля	3

ნოტაციები

1. პოსტსაბჭოთა ქვეყნებში მიმდინარე გლობალიზაციის და ინტერნაციონალიზაციის პროცესებმა განაპირობა უმაღლესი განათლების სისტემაში რეფორმების ჩატარების აუცილებლობა და თანამედროვე საზოგადოების მოთხოვნათა შესაბამისი კომპეტენციის, კვალიფიკაციის, შიდა და საგარეო შრომის ბაზარზე ორიენტირებული კონკურენტუნარიანი პირების მომზადების უზრუნველყოფა. ჩატარებული რეფორმების შედეგების ანალიზმა

გამოავლინა განხორციელებული რეფორმების, როგორც დადებითი ისე უარყოფითი მხარეები. განათლების სისტემამ სტუდენტთა მაღალი ხარისხის პროფესიული განათლების გარდა უნდა უზრუნველყოს ქართული და მსოფლიო კულტურის ღირებულებების, დემოკრატიისა და ჰუმანიზმის იდეალებზე ორიენტაცია, სამოქალაქო საზოგადოების განვითარებისათვის აუცილებელი ფიზიკური და მორალური უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა.

2. თანამედროვე ოჯახის ერთ-ერთი აქტუალური პრობლემაა - უშვილობა. მიუხედავად იმისა, რომ უშვილობის დროს ფსიქოლოგიური ფაქტორის როლი ძალიან მნიშვნელოვანია, უშვილობის ფსიქოლოგიური პრობლემები ნაკლებად ცნობილია მოსახლეობისათვის. ფსიქოლოგიური უშვილობა განიხილება მაშინ, როდესაც ქალს, განზრახ ან გაუცნობიერებლად არ სურს შვილის ყოლა. ხანგრძლივი სტრესული სიტუაციის დროს ირღვევა გონაღოტროპული ჰორმონების სინთეზი, რასაც საკვერცხეში და საშვილოსნოში ციკლური ცვლილებების დარღვევა მოჰყვება. ფსიქოლოგიური უშვილობა ხშირად ვლინდება მაშინ, როდესაც ექიმი რეპროდუქტოლოგთან კონსულტაციის და ჩატარებული კვლევების შედეგად დგინდება იდეოპათიური უშვილობის დიაგნოზი. აღნიშნული პაციენტების მკურნალობა მოითხოვს სისტემურ მიდგომას. ყველა შემთხვევაში მკურნალობის პროცესში უნდა ჩაერთოს ფსიქოთერაპევტი, რომელიც დაეხმარება პაციენტს სტრესის დაძლევისა და რეპროდუქციული დაბრკოლებების გადალახვაში.

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ანოტაციები					

* სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	სტუდენტთა და რეზიდენტთა სამეცნიერო კონფერენცია	„ მომავლის მედიკოსები და სამედიცინო პრობლემები”	2014 წლის ივნისი, ქ.თბილისი
2	საქართველო-გერმანიის სამეცნიერო – პრაქტიკული კონფერენცია	ნოვაციები ნეირომორფოლოგიაში	2014 წლის

			ოქტომბერი, თბილისი
მოსხენებათა ანოტაციები			

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	მარინე შაქარაშვილი	„ჰომოფობია საქართველოში“.	გრ. რობაქიძის სახ. უნივერსიტეტის კრიმინოლოგიის ინსტიტუტი, მრგვალი მაგიდა: დანაშაულობის პრევენციის მექანიზმები განათლების სისტემაში. 29 აპრილი
2	მარინა შაქარაშვილი	„ჰომოფობია“-სამედიცინო ასპექტები.	თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტი “ გორგასალი “ .სამედიცინო-პრაქტიკული კონფერენცია თანამედროვეობა-თეორია და პრაქტიკა “ 6 მაისი
3	მარინა შაქარაშვილი	„მათხოვრობა -სოციალური და ჯანრთელობს პრობლემა“	მედიკოსთა XXXVI საეთაშორისო სკოლა- კონფერენცია თანამედროვე კლინიკური მედიცინა. მიღწევები და უახლოვესი ტექნოლოგიები 12-20 ივლისი დაბა ჩაქვი

მოსხენებათა ანოტაციები

1.ჰომოფობია მსოფლიოს არაერთ ქვეყანაში და მათ შორის საქართველოშიც აქტუალური პრობლემაა. მიზანშეწონილია ისეთი პროგრამების დაგეგმვა და რეალიზება, რომლებიც ხელს შეუწყობს ტოლერანტობის პრინციპების დამკვიდრებას (ლექციები, დისკუსიები), სასწავლო პროგრამებში ჰუმანიტარული საგნების წილის გაზრდა (კულტუროლოგია, სოციოლოგია, ბიოეთიკა, რელიგიის ისტორია და სხვა). საკითხის განხილვაში უნდა მონაწილეობდნენ კომპეტენტური და დაინტერესებული პირები - იურისტები, ფსიქოლოგები, მედიცინის მუშაკები, პოლიციელები, მშობლები. აუცილებელია სასწავლო დაწესებულებების და მშობლების სამართალდამცავების ინტერესების ინტეგრირების უზრუნველყოფა, და საკონსულტაციო სამსახურის შექმნა.

2. თანამედროვე საზოგადოებაში აუცილებელია ყველამ მხოლოდ სრული და ადეკვატური ინფორმაცია ჰომოსექსულობის შესახებ. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ამ საკითხების ცოდნა ახალგაზრდებისათვის - რა არის ბიოლოგიურ სქესი, სოციალური სქესის, გენდერის ცნება,ჰომოსექსულობის მიზეზები - ბიოლოგიური, ფსიქოლოგიური, სოციალურ-

ფსიქოლოგიურ კვივიორისტული თეორიები; კომოფობია, კანონმდებლობა და საზოგადოების განათლება.

3. საქართველოში მათხოვრობის პრობლემა მწვავედ დგას. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ბავშვების მდგომარეობა - "ბავშვების არშემდგარი უფლებებით".

საქართველოში დარღვეულია ბავშვების უფლებების ოთხივე პრინციპი: სიცოცხლე, განვითარება, დაცვა და მონაწილეობა. უნდა შეიქმნას ბავშვების დაცვის ეფექტურად მოქმედი მექანიზმები. რისი განხორციელება შესაძლებელია არსებული კანონმდებლობის დახვეწის და სპეციალიზირებული სოციალური სამსახურების მონაწილეობით.

ბ) უცხოეთში

№	მომსენებელი/ მომსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			
მოსხენებათა ანოტაციები			

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე
შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

სამედიცინო რადიოლოგიისა და ენდოსკოპიის დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი – ფრიდონ თოდუა

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

ფრიდონ თოდუა – სრული პროფესორი,

სოფიო კახაძე – ასოცირებული პროფესორი,

ვალერიან აბულაძე – ასისტენტ პროფესორი,

მამუკა გურგენიძე – ასისტენტ პროფესორი.

* საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე

შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

* საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

* სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

№	პროექტის დასა-	დამფინანსებელი	პროექტის	პროექტის
---	----------------	----------------	----------	----------

	ხელება	ორგანიზაცია	ხელმძღვანელი	შემსრულებლები
1				
დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

* პუბლიკაციები:

ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ფრიდონ თოდუა	ექსტრაკრანიული სისხლძარღვების პათოლოგიათა არაინვაზიური სხივური დიაგნოსტიკა	თბილისი 2014	
ანოტაცია				
<p>მონოგრაფია ეძღვნება თავის ტვინის სისხლის მიმოქცევის პათოლოგიათა დიაგნოსტიკის თანამედროვე ასპექტებს.</p> <p>ნაშრომი ემყარება კლინიკური მედიცინის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში გამოკვლეული პაციენტების კვლევის შედეგებს. დაწვრილებით არის განხილული ყველაზე ფართოდ გავრცელებული ცერებრალური სისხლის მიმოქცევის დარღვევების სინდრომები და რადიოლოგიური დიაგნოსტიკის კრიტერიუმები. მოცემულია საკუთარი შედეგებისა და უახლესი ლეტერატურული მონაცემების მიმოხილვა.</p> <p>წიგნში განხილულია სხვადასხვა სისხლძარღვოვანი სინდრომის ფორმირების პათოგენეზური მექანიზმები, კოლატერალური სოსტემის ფუნქციონირების თავისებურებანი. განხილულია თავის ტვინის იშემიურ დისცირკულაციების, მაგისტრალური სისხლძარღვების სხვადასხვა პათოლოგიის, ანომალიების ულტრაბგერითი, კომპიუტერულ ტომოგრაფიული, მაგნიტურ-რეზონანსულ ტომოგრაფიული სემიოტიკა. წიგნში ფართოდ არის განხილული კომპლექსური ულტრაბგერითი დუპლექს-სკანირების, მრავალშრიანი კომპიუტერულ-ტომოგრაფიული ანგიოგრაფიის, მაგნიტურ-რეზონანსული ტომოგრაფიისა და ანგიოგრაფიის, მნიშვნელობა ექსტრაკრანიული სისხლძარღვების პათოლოგიათა დიაგნოსტიკაში. ზემოაღნიშნულ მეთოდებს გადაამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭებათ მკურნალობის როგორც მედიკამენტოზური, ასევე ქირურგიული მეთოდების ჩვენებების დაგეგმვაში და მკურნალობის ეფექტურობის შეფასებაში. ნაშრომი ფართოდ არის ილუსტრირებული 400-ზე მეტი სურათით, სქემითა და ცხრილით.</p>				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ანოტაციები					

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ფრიდონ თოდუა	Многосрезовая компьютерная томография в диагностике и оценке результатов лечения аневризмы подколенной артерии		Медицинская Визуализация 2014.	
2					
3					
ანოტაციები					

*** სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა
ა) საქართველოში**

№	მომხსენებელი/მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			

მოსხენებათა ანოტაციები

ბ) უცხოეთში

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ფრიდონ თოდუა, ევროპის რადიოლოგთა ასოციაციის ყოველწლიურ კონგრესი	Brain structural and haemodynamic changes caused by methcathonone (ephedron) abuse (თავის ტვინის სტრუქტურული და ჰემოდინამიკური ცვლილებები გამოწვეული ეფედრინის მოსხარებით)	2014 წლის 6-10 მარტი ვენა, ავსტრია
2	ფრიდონ თოდუა, ევროპის რადიოლოგთა ასოციაციის ყოველწლიურ კონგრესი	diffusion tensor imaging of low- and high-grade gliomas (დაბალ- და მაღალდიფერენცირებული გლიომების დიფუზურ- ტენსორული გამოსახულებები მაგნიტურ-რეზონანსული ტომოგრაფიაში).	2014 წლის 6-10 მარტი ვენა, ავსტრია
3.	ფრიდონ თოდუა	ჩრდილოეთ ამერიკის რადიოლოგთა ასოციაციის ყოველწლიურ კონგრესი	2014 წლის 30 ნოემბერი-5 დეკემბერი, ჩიკაგო
მოსხენებათა ანოტაციები			

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე
შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			

2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

სხვა აქტივობები:

1. ძირითადი სამეცნიერო მიმართულება: ონკოლოგიურ დაავადებათა ადრეული დიაგნოსტიკა, შემდგომი მართვა - ადექვატური მკურნალობის დაგეგმვა. საკითხისადმი მულტიდისციპლინური მიდგომა უზრუნველყოფს თითოეული ონკოლოგიური პაციენტის დეტალურ გამოკვლევასა და მკურნალობის ტაქტიკის შერჩევას თანამედროვე გაიდლაინებისა და პროტოკოლების მოთხოვნათა სრული დაცვით, რაც თავის მხრივ მკურნალობის შედარებით შედეგიანობის წინაპირობაა. სწორედ ამ საკითხის განხილვის მიზნით მიწვეული იქნა მოსკოვის ონკოლოგიის ს/კ ცენტრში ცენტრის დირექტორის აკადემიკოს მიხეილ დავიდოვის მიერ, ჰქონდა ლექცია აღნიშნულ თემაზე „ონკოლოგიურ დაავადებათა ადრეული დიაგნოსტიკის მეთოდები და შემდგომი მკურნალობის დაგეგმვა“, დაისახა თემატიკის ერთობლივი დამუშავების გეგმები.

2. ონკოლოგიურ პაციენტთა მკურნალობის გაუმჯობესების მიზნით აკადემიკოს ფრიდონ თოდუას ძალისხმევით კლინიკური მედიცინის ს/კ ინსტიტუტში შეიქმნა რადიაციული ონკოლოგიის დეპარტამენტი, გამოიყო მრავალმილიონიანი ინვესტიცია, აშენდა ახალი შენობა სპეციალიზირებული ბუნკერით. ჩამოვიდა მაგატეს სპეციალური კომისია, რომლებმაც საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტროს და ჯანდაცვის სამინისტროს წარმომადგენლებთან ერთად შემოწმებული იქნა დაცულია თუ არა რადიაციული უსაფრთხოების ნორმები, მიღებული იქნა ლიცენზია მუშაობის დასაწყებად. დამონტაჟდა და ამუშავდა „Varian“-ის ფირმის ორი უახლესი ხაზოვანი ამანქარებლით „TrueBeam“-ით, მასთან ინტეგრირებულია სპეციალური კომპიუტერული ტომოგრაფი 3D გამოსახულების მიღებისა და მკურნალობის ტექნოლოგიების სინქრონიზაციით, რომლის საშუალებითაც პაციენტებს უტარდებათ ზუსტ გამოსახულებაზე დაფუძნებული სხივური თერაპია. ეს უახლესი ტექნოლოგიები საშუალებას იძლევა აბსოლუტური სიზუსტით მოხდეს სამიზნე მოცულობის სასხივება, ჯანმრთელი ორგანოებისა და ქსოვილების მაქსიმალური დაცვით. ეს არის უახლესი თავისი შესაძლებლობებით უნიკალური აპარატურა, ისეთ ქვეყანაში როგორცაა ავსტრია ამ ტიპის აპარატი ერთია, ბევრ ევროპულ ქვეყანაში ამ დონის აპარატი დამონტაჟებული არ არის.

მომზადდა კადრებიც ევროპისა და ამერიკის სხვადასხვა კლინიკებში გაიარეს სასწავლო კურსი, მომზადდა 4 რადიოთერაპევტი, 5 ტექნიკური პერსონალი, 5 რადიაციული ფიზიკის სპეციალისტი, 1 ინჟინერი, მათ გაიარეს კვალიფიკაციის ამაღლების კურსები გერმანიის (გროსპალენის), შვეიცარიის, ლატვიის (რიგა), აშშ (მაიამის) საუნივერსიტეტო კლინიკებში.

ამდენად თამამად შეიძლება ითქვას „TrueBeam“-ის შემოტანა საქართველოში სხივური თერაპიის ახალი მიმართულების დასაწყისია. ამიერიდან მედიცინის ეს დარგი სრულიად აკმაყოფილებს ევროპული სტანდარტებით გათვალისწინებულ ნორმებს. კლინიკური მედიცინის სამეცნიერო კვლევით ინსტიტუტში უნიკალურ რადიკალურ და ორგანოშემანარჩუნებელ ონკოქირურგიულ ოპერაციებთან ერთად, პაციენტებს უკვე აქვთ შესაძლებლობა აქვე ჩაიტარონ კომბინირებული და კომპლექსური მკურნალობის ყველა კომპონენტი - სხივური თერაპია, ქიმიოთერაპია, ჰორმონოთერაპია, იმუნოთერაპია,

ტარგეტული თერაპია. ასეთი მიდგომა ონკოლოგიურ პაციენტებში სიცოცხლის ხანგრძლივობის გაზრდის წინაპირობაა. დღესდღეობით უკვე ინსტიტუტში ყოველდღიურად 80-მდე პაციენტი იტარებს სხივური თერაპიის კურსს.

3. კლინიკური მედიცინის სამეცნიერო კვლევით ინსტიტუტში მიმდინარეობს მულტიცენტრული საერთაშორისო სამეცნიერო – კლინიკური კვლევები. კლინიკური კვლევების ფარგლებში ინსტიტუტი ევროპის და ამერიკის წამყვან სამედიცინო უნივერსიტეტებთან. კვლევების ძირითადი მიმართულებებია: ონკოლოგია, ნევროლოგია, რევმატოლოგია, უროლოგია, კარდიოლოგია და პულმონოლოგია. კერძოდ, კლინიკური კვლევები ტარდება შემდეგი ნოზოლოგიების მქონე პაციენტთა ჯგუფებში: ძუძუს კიბო I,II,III,IV სტადია, ფილტვის კიბო, კოლორექტალური სიმსივნეები, გართულებული საშარდე გზების ინფექციები, რესპირატორული ტრაქტის ინფექციები, გაფანტული სკლეროზი და სხვა. მუშავდება 27 თემა, სადაც ავადმყოფებს ძვირადღირებული ქიმიო და ჰორმონო პრეპარატებით მკურნალობა უტარდებათ უფასოდ. კვლევის შედეგად მიღებულ მასალაზე უცხოელ სპეციალისტებთან ერთად მუშაობენ ქართველი სპეციალისტები. კვლევის პროცესში პაციენტებზე ხდება კლინიკური და რადიოლოგიური კონტროლი, პაციენტებს მთელ რიგ ლაბორატორიულ კვლევებთან ერთად უტარდებათ კომპიუტერული და მაგნიტურ რეზონანსული ტომოგრაფია.

4. თურქეთის რადიოლოგთა ასოციაციის მიერ მიწვეული იქნა თურქეთში რადიოლოგთა კონგრესში მონაწილეობის მისაღებად. გაკეთდა მოხსენება თურქეთის რადიოლოგთა ასოციაციის წინაშე საქართველოში რადიოლოგიური სამსახური მიღწევების შესახებ. ასოციაციებს შორის დაიდო ხელშეკრულება შემდგომი თანამშრომლობის შესახებ. დაისახა სამომავლო გეგმა - 2015 წელს ერთობლივი კონფერენციის ჩატარების შესახებ.

ნევროლოგიისა და ნეიროქირურგიის დეპარტამენტი
სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - რომან შაქარიშვილი.

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:
 რომან შაქარიშვილი - სრული პროფესორი,
 ალექსანდრე ცისკარიძე - ასოცირებული პროფესორი,
 ნანა კვიციანიანი - ასოცირებული პროფესორი,
 თამარ ვაშაძე - ასოცირებული პროფესორი,
 დავით გიგინეიშვილი - ასოცირებული პროფესორი,
 დარეჯან გუგუციძე - ასოცირებული პროფესორი.

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის
 დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	თავის ტვინის პირველადი სიმსივნეების ეპიდემიოლოგია საქართველოში: პროსპექტული პოპულაციური კვლევა	რუსთაველის სახელობის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი	რომან შაქარიშვილი (სამეც), დავით გიგინეიშვილი (მენეჯ), ალექსანდრე ცისკარიძე (ძირ.მკვლ)
<p>დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)</p> <p>დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)</p> <p>Background: In March 2009 a prospective population-based study was started in Georgia to define the incidence and describe other epidemiological data of malignant and non-malignant primary brain tumours.</p> <p>Methods: Information from treatment facilities and diagnostic neuroimaging services was regularly collected by our representatives and stored in a cancer reporting form. Further verification was performed to ensure the completeness of data and absence of duplication.</p> <p>Results: 1476 incident cases were indentified during a period of three years with the overall incidence rate of 10.48 per 100,000 person-years, age-standardised (AS) to the year 2000 US population. Non-malignant tumours constituted 62% of all cases. There was a clear female preponderance in sex distribution (58%vs.42%, p<0.001). Among individual histology types AS incidence rates were highest for meningioma (2.58/100,000), pituitary adenoma (1.38/100,000) and glioblastoma (0.49/100,000). The AS incidence rates were higher among females than males for all primary brain tumours (10.62vs.9.06/100,000) as well as for individual histologies except for glioblastoma, several other neuroepithelial and germ cell tumours.</p> <p>Conclusion: Differences in rate values compared with 2004-2005 Central Brain Tumor Registry of the United States data may be explained by a higher percentage of unclassified tumours (38,5%) in our study. Distribution of tumours by histology and sex was overall in line with published CBTRUS statistics.</p>			

2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

*** სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული
სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები**

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1				
2				
3				
4				
დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

*** პუბლიკაციები:
ა) საქართველოში**

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				

ანოტაციები

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ნ. კვიციანი, რ. შაქარიშვილი	სერონეგატიური Musk-დადებითი მიასთენიის კლინიკურ ელექტრონეირომიოგრაფიული და იმუნოლოგიური ასპექტები	Georgian medical news. N 7-8 (232-233), ივლისი-აგვისტო 2014	თბილისი, საქართველო	6

ანოტაციები

1. სერონეგატიური Musk-დადებითი მიასთენიის კლინიკურ ელექტრონეირომიოგრაფიული და იმუნოლოგიური ასპექტები
ნ. კვიციანი, რ. შაქარიშვილი

პ. სარაჯიშვილის სახ. ნევროლოგიის ინსტიტუტი, თბილისი, საქართველო

მიასთენია ავტოიმუნური არაერთგვაროვანი დაავადებაა, რომლის ეტიოლოგიას საფუძვლად უდევს პერიფერიული ნეირომოტორული აპარატის სხვადასხვა ანტიგენური სამიზნისკენ მიმართული ანტიგენების წარმოქმნით განპირობებული ავტოაგრესია. მიასთენიის შემთხვევათა 10-15%-ში არ არის ნანახი ანტისხეულები აცეტილქოლინორეცეპტორების მიმართ-სერონეგატიური მიასთენია. სერონეგატიური მიასთენიით ავადმყოფების 35%-ში აღმოჩენილია ანტისხეულები კუნთის სპეციფიკური კინაზის მიმართ. ნაშრომში გაანალიზებულია სერონეგატიური Musk დადებითი მიასთენიით დაავადებლი 9 პაციენტის კლინიკურ-ელექტრონეირომიოგრაფიული, იმუნოლოგიური და ფარმაკოლოგიური გამოკვლევების შედეგები. გამოკვლევების შედეგების მიხედვით გამოყოფილი Musk დადებითი მიასთენიის კლინიკური თავისებურებანი, მაგრამ გამოვლენილი კლინიკური პატერნი არ არის სპეციფიკური სერონეგატიური Musk დადებითი მიასთენიისათვის. ანალოგიური ელექტრონეირომიოგრაფიული და ფარმაკოლოგიური მონაცემები აღენიშნებოდა

სეროპოზიტიური მიასთენით დაავადებულებს. ამგვარად, ნაშრომის შედეგებსა და ლიტერატურულ მონაცემებზე დაყრდნობით, ანტისხეულები არ განსაზღვრავს მიასთენის კლინიკური სურათის თავისებურებას. ამგვარად Musk დადებითი მიასთენის გამოვლენას ენიჭება არა მარტო სადიაგნოზო მნიშვნელობა, არამედ ანტისხეულების იდენტიფიცირება განაპირობებს დაავადების პათოგენეზური მკურნალობის ტაქტიკას.

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
2	გიგინეიშვილი დ. ა., გიგინეიშვილი თ. ა., ციცარიძე ა. ზ., შაკარიშვილი რ. რ.	Уровень заболеваемости первичными опухолями головного мозга в Грузии. Результаты двухлетнего исследования регистра первичных опухолей головного мозга Грузии. <i>რენტგენოლოგიისა და რადიოლოგიის მაცნე/Georgian Journal of radiology</i>	2013; 1-2(40-41): 17-22	თბილისი	6
ანოტაციები					

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს	გამოცემის ადგილი,	გვერდების
---	-----------------	-----------------	-------------------	-----------

		სახელწოდება	გამომცემლობა	რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	კვიციანი, თ. ახვლედიანი, რ. შაქარიშვილი,	ცენტრალური ნერვული სისტემის ინფექციების ეტიოლოგიური აგენტები საქართველოს ბავშვთა კლინიკებში სტაციონირებულ პაციენტებს შორის	Plos one. november 2014, volume 9, Issue 11 e 1111393	Brighton, UK	7
2	ნ. კვიციანი, ნ. ლობჯანიძე, ნ. აქიაშვილი, თ. მაისურაძე, მ. ჯანელიძე, ქ. ესართია. რ. შაქარიშვილი,	ნეიროფსიქიატრიული სიმპტომები და მათი პრევალენსი არანამკურნალევი არადემენტური პარკინსონით დაავადებულ პაციენტებს შორის	<u>10th International Congress on Mental Dysfunction and Non-Motor Features of Parkinson's Disease & Related Disorders</u> December 4, 2014 - December 7,	France, nice	2

			2014		
3	Gigineishvili D, Gigineishvili T, Tsiskaridze A, Shakarishvili R	Incidence rates of the primary brain tumours in Georgia – a population-based study. <i>BMC Neurology (Biomed Central)</i>	14:29	ელექტრონული	8

ანოტაციები

1. ცენტრალური ნერვული სისტემის ინფექციების ეტიოლოგიური აგენტები საქართველოს ბავშვთა კლინიკებში სტაციონირებულ პაციენტებს შორის

ნ. კვიციანი, თ. ახვლედიანი, რ. შაქარიშვილი,
 ცენტრალური ნერვული სისტემის ინფექციების გამომწვევ მიზეზებს შორის განიხილება ვირუსული, ბაქტერიული, სოკოვანი და პრიონური პათოგენების ფართო სპექტრი. ეტიოლოგიური აგენტების იდენტიფიცირებას ესაჭიროება მრავალფეროვანი ლაბორატორიული ტესტი, რაც უზრუნველყოფს ზუსტ დიაგნოსტიკას. კვლევა მიზნად ისახავდა მწვავე მენინგიტებისა და ენცეფალიტების გამომწვევი მიზეზების დადგენას და ლაბორატორიული კვლევების გაფართოებას ამ მიმართულებით. კვლევის მეთოდები ითვალისწინებდა ყველა დიაგნოზირებული პაციენტის განაწილებას ოთხ შერჩეულ სადიაგნოზო ტესტში. თავზურგტვინის სითხეში ხდებოდა ბაქტერიული კულტურის გამოკვლევა, HSV ტიპი 1 და ტიპი 2-ის მიმართ mumps ვირუსის მიმართ ენტეროვირუსის, VZV, streptococcus pneumoniae, HIB Neisseria და meningitis მიმართ ტარდებოდა RT-PCR ტესტირება. გამოკვლევაში ჩართული იყო 140 პაციენტი. ბაქტერიული და ვირუსული ეტიოლოგიის ინფექცია გამოვლინდა 51 %-ში, 5 შემთხვევაში თავზურგტვინის სითხიდან გამოყოფილ იქნა streptococcus pneumoniae კულტურა. PCR მიხედვით 25 პაციენტი პოზიტიური იყო S. pneumoniae , 6 N. meningitis, 1- H. influenza. ენტეროვირუსული ინფექცია გამოვლინდა 26 პაციენტს. VZV -4-ს, HSV -2-ს. Mumps და HSV2 - არ აღმოაჩნდა არც ერთ მათგანს. ამგვარად გამოკვლევის შედეგების მიხედვით ყველაზე ხშირი იყო S. Pneumoniae და ენტეროვირუსით გამოწვეული ინფექციები. აღნიშნული კვლევა ხელს შეუწყობს ცენტრალური ნერვული სისტემის ინფექციებთან ბრძოლას საქართველოში.

2. ნეიროფსიქიატრიული სიმპტომები და მათი პრევალენსი არანამკურნალევი არადემენტური პარკინსონით დაავადებულ პაციენტებს შორის

ნ. კვიციანი, ნ. ლობჯანიძე, ნ. აქიაშვილი, თ. მაისურაძე, მ. ჯანელიძე, ქ. ესართია.
 ხეჩინაშვილის სახელობის საუნივერსიტეტო კლინიკის ნევროლოგიური დეპარტამენტი.
 კვლევის მიზანს შეადგენდა არანამკურნალევი პარკინსონით დაავადებულ პაციენტებს შორის ნეიროფსიქიატრიული სიმპტომთა სიხშირის გამოვლენა. აღნიშნულ სიმპტომებს შორის განიხილება ემოციური, ქცევითი და კოგნიტური მოშლილობები, რაც ნეგატიურ ზეგავლენას ახდენს ამ პაციენტთა მოტორულ-სოციალურ ფუნქციონირებასა და სიცოცხლის ხარისხზე. კვლევაში ჩართული იყო პარკინსონით დაავადებული არანამკურნალევი 87 პაციენტი. პარკინსონით დაავადების სიმპტომები შეფასებული იყო პარკინსონის დაავადების საერთაშორისო კრიტერიუმებით. დემენციის დიაგნოზი ეყრდნობოდა MMSE –ს. კვლევაში არ იყო ჩართული დემენტური პაციენტები. ნეიროფსიქიური მდგომარეობის დასადგენად გამოიყენებოდა Hamilton Anxiety და დეპრესიის შემფასებელი სკალა, აპატიის სკალა და

center for Neurological Study Lability Scale for Pseudobulbar Affect.

პაციენტების საშუალო ასაკი იყო 65 (26 მამაკაცი, 6 ქალი), დეპრესია და შფოთვისითი აშლილობა (მამაკაცი- 34% და ქალი-19 %) გამოვლინდა ყველაზე ხშირ ნეიროფსიქიკური დარღვევათა შორის, ყველაზე ხშირია დეპრესიული შფოთვა (15%), აპათია (11%), ფსევდობულბური აფექტი (21%). პარკინსონით დაავადებულთა არანამკურნალევ პაციენტებს შორის უფრო ხშირია დეპრესია სხვა ნეიროფსიქიკურ სიმპტომებთან შედარებით. არანამკურნალევ პაციენტების ნეიროფსიქიკური სიმპტომები იდენტურია ნამკურნალევი პაციენტებში არსებულ სიმპტომებისა.

* სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა
ა) საქართველოში

№	მომსენებელი/ მომსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			
მოსხენებათა ანოტაციები			

ბ) უცხოეთში

№	მომსენებელი/ მომსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	David Gigineishvili , Nino Shengelia, Sopho Kartsivadze, Giorgi Shalashvili, Teimuraz Gigineishvili, Sabine Rohrmann, Alexander Tsiskaridze, Roman Skakarishvili	Primary brain tumours incidence in Georgia – a three-year prospective population-based study	Joint Congress of European Neurology (Istanbul, Turkey, May31-June3, 2014
2	David Gigineishvili , Nino Shengelia, Sopho Kartsivadze, Giorgi Shalashvili, Teimuraz Gigineishvili, Sabine Rohrmann, Alexander Tsiskaridze, Roman Skakarishvili	INCIDENCE RATES OF PRIMARY BRAIN TUMOURS IN GEORGIA – RESULTS FROM A FIRST LARGE POPULATION-BASED STUDY	ENCR Scientific Meeting and General Assembly (Ispra-Varese, Italy, 12-14 November, 2014

მოსხენებათა ანოტაციები

Background: In March 2009 a prospective population-based study was started in Georgia to define the incidence and describe other epidemiological data of malignant and non-malignant primary brain tumours.

Methods: Information from treatment facilities and diagnostic neuroimaging services was regularly collected by our representatives and stored in a cancer reporting form. Further verification was performed to ensure the completeness of data and absence of duplication.

Results: 1476 incident cases were indentified during a period of three years with the overall incidence rate of 10.48 per 100,000 person-years, age-standardised (AS) to the year 2000 US population. Non-malignant tumours constituted 62% of all cases. There was a clear female preponderance in sex distribution (58%vs.42%, $p<0.001$). Among individual histology types AS incidence rates were highest for meningioma (2.58/100,000), pituitary adenoma (1.38/100,000) and glioblastoma (0.49/100,000). The AS incidence rates were higher among females than males for all primary brain tumours (10.62vs.9.06/100,000) as well as for individual histologies except for glioblastoma, several other neuroepithelial and germ cell tumours.

Conclusion: Differences in rate values compared with 2004-2005 Central Brain Tumor Registry of the United States data may be explained by a higher percentage of unclassified tumours (38,5%) in our study. Distribution of tumours by histology and sex was overall in line with published CBTRUS statistics.

* საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	ბრმა, მრავალცენტრული, გახანგრძლივებული კვლევა პეგილირებული ინტერფერონ ბეტა-1a(BIIBO17)-ის გრძელვადიანი უსაფრთხოებისა და ეფექტურობის შესაფასებლად რეციდიული გაფანტული სკლეროზის მქონე სუბიექტებში.განვითარების ფაზა: 3b	რ. შაქარიშვილი	მ. კიხირია, თ. ცინცაძე. ნ. კვიციანი
2	მე-2/3 ფაზის მრავალცენტრული,რანდომიზებული, ორმხრივად ბრმა, პლაცებოთი კონტროლირებადი (ნაწილი A) და ორმხრივად ბრმა, ორმხრივი იმიტაციის, აქტიურად	რ. შაქარიშვილი	მ. კიხირია, თ. ცინცაძე. ნ. კვიციანი

	კონტროლირებადი (ნაწილი B), პარალელურ ჯგუფებში მიმდინარე კვლევა გაფანტული სკლეროზის რეციდივული ფორმით დაავადებული პაციენტების პერორალური პრეპარატებით RPC1063 მკურნალობის ეფექტიანობისა და უსაფრთხოების დასადგენად		
3	რანდომიზებული, ორმაგად ბრმა ჯვარედინი კვლევა, რათა შეფასდეს დღეში სამჯერადად მიღებული 75მგ CVN2197944-ის ეფექტურობა და უსაფრთხოება პლაცებოსთან შედარებით პოსტჰერპესული ნევრალგიის მქონე პაციენტებში.	რ. შაქარიშვილი	ნ. კვიციანი
4	მრავალნაციონალური, მრავალცენტრული, რანდომიზირებული, ორმაგად ბრმა, პარალელურ ჯგუფებში ჩატარებული, პლაცებოთი კონტროლირებადი კვლევა, რომელსაც მოჰყვება აქტიური მკურნალობის პერიოდი, რათა მოხდეს ეფექტურობის, უსაფრთხოებისა და ამტანიანობის შეფასება პერორალურად მიღებული ლაქვინიმოდის ორი დოზის (0,6 მგ/დღე ან 1,2 მგ/დღე) შემთხვევაში, გაფანტული სკლეროზის რეციდივულ- რემისიული ფორმით (RRMS) დაავადებულ სუბიექტებში	რ. შაქარიშვილი	მ. კვიციანი, თ. ცინცაძე, ნ. კვიციანი

დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

№	ბეჭდით გათვალისწინებული და შესრულებული	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
---	---	-----------------------	------------------------

	სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით		
6	1. Allegro – Assessment of oral laquinimod in preventing progression of Multiple Sclerosis	ა. ცისკარიძე	თ.ვაშაძე დ.გუგუციაძე
7	2. Bravo – Benefit-Risk assesment of avonex and laquinimod	ა. ცისკარიძე	თ.ვაშაძე დ.გუგუციაძე
8	3. Gala – Glatiramer Acetate low-frequency administration	ა. ცისკარიძე	თ.ვაშაძე დ.გუგუციაძე
9	4. CP-NU100-01.00 – A phase 3 multicenter double-blind randomized placebo-controlled parallel-group study to evaluate the safety and efficacy of Nu100 in patients with relapsing forms of MS	ა. ცისკარიძე	თ.ვაშაძე დ.გუგუციაძე
10	5. GATE (Multicenter randomized double-blind, placebo-controlled parallel-group, 9 month, equivalence trial comparing the efficacy and tolerability of GTR (Synthon BV) to Copaxone (Teva) in subjects with RR MS followed by an open-label 15 month GTR treatment part evaluating the long-term GTR treatment effects.	ა. ცისკარიძე	თ.ვაშაძე დ.გუგუციაძე
11	6. Concerto - A multinational, multicenter, randomized, double-blind parallel-group placebo-controlled study followed by an active treatment period to evaluate efficacy, safety and tolerability of two doses of oral administration of	ა. ცისკარიძე	თ.ვაშაძე დ.გუგუციაძე
12			

	<p>laquinimod in subjects with relapsing RRMS. 7.Receptos – Multi-center, randomized, double-blind, placebo-controlled, parallel group study to evaluate the efficacy and safety of RPC1063 administered orally to relapsing multiple sclerosis patients – Phase 2, Phase 3.</p>		
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

სტომატოლოგიის დეპარტამენტი

* სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი. ვლადიმერ მარგველაშვილი

* სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა. . . . .

* საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2014 წლისათვის დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

* სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1				

დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
2	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

* პუბლიკაციები:

ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Tsitaishvili L, Margvelashvili M , Kalandadze M , Margvelashvili V .	The prevalence of periodontal diseases among adult population in Georgia	Georgian Med News . 2014 Sep;(234):25-32.		

ანოტაციები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
2	Tsitaishvili L, Margvelashvili M , Kalandadze M , Margvelashvili V .	The prevalence of dental caries among adult population of different regions of Georgia.	Georgian medical news No 7-8(232-233)2014		
ანოტაციები					

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
3	Suladze N., Shishniashvili T., Margvelashvili V., Kobakhidze K.	The elemental composition of teeth hard tissues depending on the state of the environment.	Georgian Medical News. № 1 (226) 2014, 7-11.		
ანოტაციები					

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
4	Suladze N., Shishniashvili T., Margvelashvili V., Kharischarishvili I.	The influence of the element status on mineralization of dental hard tissues in young children.	Georgian Medical News. № 10 (223) 2013, 21-25		

ანოტაციები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
5	Shishniashvili T., Margvelashvili V., Suladze N., Kobakhidze K	Correlation between the ecological risk factors and significant index of caries in young children. Georgian	Medical News. № 5 (206) 2012, 30-33		

ანოტაციები

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ანოტაციები				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	T. Shishniashvili, N. Suladze, V. Margvelashvili. The	Primary Teeth and Hair as Indicators of Environmental Pollution.	Accepted for publication in Journal of Clinical Pediatric Dentistry.		
ანოტაციები					

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
2		Periodontal	Accepted for		

		diseases among adult population of Georgia and impact of socio-behavioral factors on their prevalence.	publication in Iranian Journal Of public Health		
ანოტაციები					
№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
3	Sgan-Cohen HD, Margvelashvili V, Bilder L, Kalandadze M, Gordon M, Margvelashvili M, Zini A.	Dental caries among children in Georgia by age, gender, residence location and ethnic group.	Community Dent Health. 2014 Sep;31(3):163-6.		
ანოტაციები					

* სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	Margvelashvili M, Margvelashvili V	Evidence Based Dentistry	The 2 nd Tbilisi International Congress on Dental Implantology, Tbilisi, Georgia, April 2014
მოხსენებათა ანოტაციები			

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
2	Makhviladze G, Margvelashvili V	Use of Short Dental Implants in Atrophic Alveolar Ridges	The 2 nd Tbilisi International Congress on Dental Implantology, Tbilisi, Georgia, April 2014
მოხსენებათა ანოტაციები			

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	Margvelashvili V, Suladze N, Shishniashvili T, Kalandadze M, Margvelashvili M	Influence of environmental pollution on caries experience and teeth mineral content of preschool children of Tbilisi, Georgia	I – ჭოროღდ ენტალ ედერატიონ ნნუალ ჭოროღდ ენტალ ჩონგრესს, ეწ- ელჰი, ინდია, 2014
მოხსენებათა ანოტაციები			

*** საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე
შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	გეგმით გათვალისწინებული და შესრულებული სამუშაოს დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1			
დასრულებული კვლევითი სამუშაოს (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)			
2	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები

თსუ მედიცინის ფაკულტეტი,
დეკანის მოადგილე

პროფ. დ. კორძაია